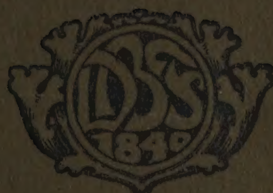
BOTANISK TIDSSKRIFT

UDGIVET AF

DANSK BOTANISK FORENING

---

36. BINDS 5. HEFTE

KØBENHAVN
H. HAGERUP'S BOGHANDEL
BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI
1919

Ældre Bind af Botanisk Tidsskrift sælges til følgende nedsatte Priser:

	Boglade-Pris	
1. Række Bd. 1—4	10 Kr.	» Øre
2. — — 1—4 (= Bd. 5—8)	10 -	» -
2. — pr. Bind	4 -	» -
3. — Bd. 1—3 (= Bd. 9—11), pr. Bind	4 -	» -
3. — — 4 (= Bd. 12)	7 -	25 -
Bind 5—11	18 -	» -
— 13, Hefte 1 (udsolgt).		
— 13, Hefte 2	1 -	» -
— 13 — 3	2 -	» -
— 14—16, pr. Bind	4 -	» -
— 17—20, —	6 -	» -
— 14—20	25 -	» -
Festskrift 1890	3 -	» -
Jobs. Schmidt: Danmarks blaagrønne Alger I	2 -	50 -
Indholdsfortegnelse til Botanisk Tidsskrift 1.—25. Bd., Meddelelser 1.—2. Bd. og Festskrift	1 -	» -

---

Det nederste Støtteblad i Græssernes Blomsterstand.

Af

O. G. Petersen.

Noget af det mest karakteristiske i Græssernes Opbygning — saaledes som de fremtræder under vort Himmelstrøg — er den bratte Overgang fra Stænglens øverste, veludviklede Løvblad til de fuldstændig rudimentære Højblade, ovenfor hvilke Partialblomsterstandene udspringer. I mange Tilfælde kan de overhovedet ikke ses, ellers viser de sig som en svag, randformet Forhøjning, der ikke sjældent er noget nedløbende og noget nedtrykket paa Midten og som aftager i Tydelighed opefter i Blomsterstanden. Den speciellere Udformning af dette Rudiment er allerede beskrevet af ALEXANDER BRAUN[1]), men har iøvrigt ellers ikke været meget omtalt. Af europæiske Græsser er det vel egentlig kun *Sesleria*, der har dette Højblad udviklet i Bladform, hvilket vistnok første Gang er bemærket af KUNTH[2]). Hos denne er det nogenlunde typisk og bliver ikke videre omtalt her, lige saa lidt som den stærke Udvikling af Højbladene hos Græsser som *Anomochloa* og *Phyllostachys*. Det af vore danske Græsser, hvor den normale Udvikling af dette Højbladrudiment nærmer sig mest til Bladformen, er vel *Nardus*, omtalt allerede hos de ældre Forfattere.

Blade af samme Orden som disse Rudimenter hos Græsserne kommer først til Udvikling i det endestillede Smaa-Aks, hvor de fremtræder som Yderavner, hvorfor f. Eks. hos en *Agropyrum* dette Smaa-Aks staar i et Plan, der er retvinklet paa de andres.

---

[1]) Ueber die Erscheinung der Verjüngung in der Natur. 1851 S. 92.

[2]) Enumeratio plantarum I. S. 321, 1833: »Spicae ... ad basin interdum bracteatae«.

De ældste Meddelelser om en lejlighedsvis større Udvikling af de paagældende Organer skyldes vistnok Döll[1]), nemlig hos *Elymus*, hvorom mere senere.

Iøvrigt findes Forholdet omtalt af Roeper i hans fortræffelige Zur Flora Mecklenburgs, 2ter Theil, 1844, en Guldgrube for dem, der interesserer sig for Græssernes Blomst og Blomsterstand i morfologisk og historisk Henseende. Han siger saaledes (S. 42, Fodnote): »Bei *Elymus arenarius* zeigt sich hin und wieder, an dem untersten Knoten des Hauptblüthenstandes, das eigentliche Deckblatt 1—1½ Zoll lang, ganz vom Aussehen einer gluma von *Avena sativa*«.

Det er endvidere omtalt af Velenovský 1887 og af Borbás 1882, hvilket omtales paa sit Sted.

Hackel[2]) berører det løseligt: »Die Deckblätter der Blüthenstandszweige abortieren meist gänzlich; nur an den untersten Zweigen sind sie manchmal als Rudimente, seltener als ausgebildete Spelzen (*Sesleria*) sichtbar; noch seltener (*Anomochloa*, *Phyllostachys*) sind sie an allen Primärzweigen stark entwickelt«.

Forholdet er naturligvis omtalt af Raunkiær[3]): ». . . kun i ganske enkelte Tilfælde seer man undtagelsesvis, at navnlig de nederste Sidegrenes Støtteblade udvikle en kortere eller længere Bladplade, saaledes ret ofte hos . . .« Der anføres saa de her omtalte Iagttagelser af forskellige Forfattere. Derimod er det, saavidt jeg kan se, ikke nævnt i Kirchner, Loew og Schröter's Lebensgeschichte d. Blüthenpfl. o. s. v.

Speciellere Angivelser vedrørende Litteraturen forbeholder jeg mig at nævne under de enkelte Planter, hvor de hører hjemme, eller ved Slutningen.

I det følgende meddeles de Iagttagelser, jeg har havt Lejlighed til at gøre over en usædvanlig Udvikling af de ellers fuldstændig rudimentære Højblade af 1ste Orden, en Udvikling, der i flere Tilfælde fører ud over Højbladstadiet og giver Karakter af Løvblad. Og der findes alle mulige Overgange, ligesom det ogsaa stiller sig meget forskelligt m. H. t. Forholdet: Skede og Bladplade. I mange Tilfælde træder disse ikke i Modsætning til hinanden, i andre Tilfælde er Differentieringen tydelig, og i saa Fald kan enten den ene eller den anden have Overvægten. Saa kan det hænde, at det ne-

---

[1]) Rheinische Flora 1843 S. 67.

[2]) *Gramineae* i Engler u. Prantl. Die natürlichen Pflanzenfamilien S. 5, 1887.

[3]) De danske Blomsterplanters Naturhistorie 1895—99 S. 655.

derste Smaa-Aks eller den nederste Topgren er rykket noget længere ned end normalt, saa Afstanden er bleven større end sædvanlig fra den næstnederste Forgrening, og hermed er netop ikke sjælden forbundet en særlig Udvikling af Støttebladet, og som en vidtgaaende Udvikling af dette Forhold fremtræder de Tilfælde, hvor Blomsterstandens nederste Forgrening findes i Hjørnet af det øverste Løvblad, langt fjernet fra den øvrige Blomsterstand og i Reglen baaret af en usædvanlig lang og yderst fin Stilk, støttet af Bladets Skede. Man er maaske med dette kommet noget bort fra det, der ellers beskæftiger os her; men p. Gr. af Kontinuiteten i Udviklingen har jeg taget det med. Jeg mindes ikke at have set det omtalt; men det maa vel nok være bleven bemærket, da det ser højst paafaldende ud (Fig. 1).

Af det følgende vil fremgaa, at jeg ofte har fundet Dimensionerne af de fra det sædvanlige afvigende Højblade langt betydeligere end det ellers har været angivet. I Begyndelsen noterede jeg blot de iagttagne Tilfælde. Senere tog jeg et større Antal Blomsterstande og talte op, hvor mange der var afvigende, for derved nogenlunde at faa et Skøn over Tilfældets Hyppighed. Jeg har efterset de fleste af vore almindeligt forekommende Græsarter og hos mange ikke truffet noget fra det normale afvigende. Planterne er opført i den Orden, hvori de findes i Raunkiærs Ekskursionsflora.

Dactylis glomerata.

1. Trend (ved Limfjorden, 2 Mil S. for Løgstør), Juli 1917. 2 Eksemplarer med nederste Støtteblad henholdsvis 10 og 13 mm langt. Et Ekspl. med nederste St. omtr. 8 cm langt, af en stor Tue med Tendens til Vivipari.

2. Birkerød, August 1918. Af 18 Ekspl. viste 3 følgende: a. Nederste Støtteblad 12 mm langt, næsten i sin halve Længde tilvokset til Topgrenen. b. N. St. 7½ cm langt, meget smalt. c. N. St. 14 cm langt, ikke tydelig sondret i Skede og Plade (Fig. 7).

3. Trørød Hegn, Aug. 1916. 2 Ekspl. havde en overordentlig lang- og finstilket Topgren fra den øverste Løvbladaksel, fjernet fra den normale Blomsterstand. Stilken henholdsvis 31 og 16 cm lang.

Bromus Benekeni og B. ramosus.

Her er disse Støtteblade ikke alene bemærkede, men endogsaa taget i Brug ved Artsdiagnosen. J. Lange (Haandbog, 4de Udg. S. 98 og 99) beskriver dem saaledes: *Br. Ben.* ... »støttede af et

glat eller svagt dunhaaret, but, kort nedløbende Dækskæl. *Br. ram.* ... støttede af et randhaaret, spidst, langt nedløbende Dækskæl«.

Jeg har desværre iaar, da jeg netop havde Brug derfor, været særlig uheldig med at træffe paa disse Planter. I Nebbegaards Plantage ved Sjæl Sø tog jeg i Aug. Maaned en Del Eksemplarer paa en tør Skrænt. Alle Ekspl., der var noget magert udviklede, var uden særlig Udvikling af disse Dækskæl undtagen et, hvor den nederste Topgren ikke var kommet til Udvikling og hvor der paa dens Plads fandtes et 7 mm langt Dækskæl, hvoraf de 2 mm var Skede, de 5 mm en haarfin Bladplade[1]). Tidligere, inden jeg begyndte at se disse Forhold efter, har jeg svælget i Materiale, f. Eks. i Kalø Hestehave, og jeg har da nedskrevet følgende Linier om disse to Arter: ... »viste sig ved Undersøgelse af talrige Eksemplarer vel adskilte f. Eks. i Henseende til Øvre Yderavne og Inderavne. Derimod kan Forskellen i Blomsterstandens Støtteblade neppe benyttes undtagen maaske Behaaringen«. Jeg maa altsaa henstille til andre at gaa dette nøjere efter. J. Lange er vist den eneste, der benytter dette Forhold ved Adskillelsen, først i 4de Udg. af Haandbogen, og han har første Gang gjort Rede for det i Vid. Selsk.s Oversigt for 1871 S. 40—41, hvor der ogsaa findes en Afbildning deraf. Ascherson og Graebner (Synopsis) anfører det kun paa Langes Autoritet.

Bromus inermis.

Landbohøjskolen 1917, dyrket. Hos et Ekspl. var det nederste Støtteblad 13 mm langt, smalt (Fig. 3). Hos et andet var det brækket, det tilbageblevne 1 cm langt.

Bromus arvensis.

1. Mark ved Ebberødgaard, 17. Aug. 1918. Af en Haandfuld paa 70 Blomsterstande var der ingen, der viste et egentlig forlænget nederste Højblad. Derimod fandtes der hos 3 en Topgren langt nedenfor de normale, støttet af et Løvblad og med en meget lang Stilk, 1 med kun 1 Smaa-Aks (Fig. 1), 2 med 3 Smaa-Aks. Hos den ene af disse 3 Planter var Topgrenen c. 25 cm lang. De to andre havde jeg ikke fra deres Udspring, da de var skaaret over forneden, men det resterende var henholdsvis 20 og 31 cm langt.

---

[1]) Jeg maa fremhæve, at jeg ved disse Undersøgelser idethele har været opmærksom paa Muligheden af at forveksle et svagt Blomsterstands-Rudiment med et Højblad.

2. Mark ved Hørsholmsvej (lidt N. for Birkerød), 20. Aug. 1918. 90 Blomsterstande taget. Af disse var der ved 12 noget at bemærke: a. Et smalt nederste Støtteblad, 3 mm langt. b. N. St. 1 cm langt. c. Et i 2 eller flere Hinder delt, 5 cm langt n. St. d. N. St. 6 cm l., meg. smalt. e. N. St. 8 cm langt, halvt Skede og halvt Plade. f. En lille spinkel Topgren findes 1 dm nedenfor den næste, i Akslen af et Blad, der er 8 cm langt, 4½ cm Skede og 3½ cm Plade. g. Nederste Topgren udspringer omtr. 1 dm nedenfor den næste, i Akslen af et Blad, der er 1 dm langt, heraf 5½ cm Skede, 4½ cm Plade. Ved en af Forgreningerne i denne lavtsiddende Topgren findes et meget smalt, omtr. 1 cm langt Højblad. h. Nederste Topgren udspringer 15 cm nedenfor den følgende, i Akslen af et meget smalt, 7½ cm langt Blad, hvoraf omtrent det halve er Skede. i. Nederste Topgren udspringer omtr. 17 cm nedenfor den følgende, fra Akslen af et lidt over 12 cm langt Løvblad. j. N. Topgr. udspringer omtr. 2 dm nedenfor de følgende, fra Akslen af et 12 cm langt Løvblad. k. En lang Topgren findes 2 dm nedenfor de følgende, i Akslen af et Blad, der er 14 cm langt, deraf 10 cm Skede og 4 cm Plade. l. N. Topgr. meget langstilket, udspringer omtr. 17 cm nedenfor det følgende, fra Akslen af et 16 cm langt Løvblad. Den følgende Topgren har et 5 mm langt haarfint Støtteblad. — De fleste af disse Tilfælde angaar altsaa det Forhold, at Blomsterstandens nederste Forgrening er fjernet mer eller mindre fra den følgende, hvormed følger en Udvikling i Bladform af Støttebladet.

Poa palustris.

Eng ved Ermelunden, Juni 1913. Et nederste Støtteblad havde en Længde af 147 mm; deraf 57 mm Skede og 90 mm Plade, det hele meget smalt. — Det er alt, hvad jeg kan præstere ang. denne store Slægt, og om Festuca har jeg overhovedet ikke noget at meddele.

Glyceria aquatica.

1. Dam ved Jægersborg 1913. a. 5 Ekspl. med N. St. 1—5 mm langt. b. 2 Ekspl. med N. St. udviklet som en bred, kløvet, henholdsvis 2 og 3 mm lang Hinde. c. N. St. henved 1 dm langt, bredt. d. N. St. lidt over 1 dm langt, det meste Plade. e. Nederste Topgren skilt fra de øvrige, langstilket, med Højblad. Dette tilvokset, med en faa mm lang fri Spids. f. Med en mindre Topgren forneden. Støttebladet for denne vokset ud til et 4 cm langt, med Grenens

Yderside fastvokset, grønt Blad, der ender med en fri, hindeagtig, 3 mm lang Spids.

2. Ribe Aa, August 1918. Af 50 Ekspl. var der 13, der viste afvigende Forhold: a. N. St. 1 mm langt. b. 2 Ekspl. med 4 mm langt nederste St. c. N. St. 5 mm langt, løber meg. fint ud. d. N. St. 1 cm langt, afsmalnende i en fin Spids. e. N. St. 1½ cm langt, tilvokset til Topgrenen m. Undt. af en 3 mm lang, yderst fin Spids. f. N. St. 2 cm langt, afsmalnende i en fin Spids g. N. St. 2½ cm. langt, tilvokset til Topgrenen. h. N. St. 3½ cm langt, bredt og grønt. i. N. St. 13 cm langt, grønt, deraf Skeden omtr. 1 cm (Fig. 4). j. N. St. udviklet, men afbrudt omtr. 1 cm over Basis. k. N. St. udviklet som 2 Skede-Ører, af hvilke det længste er 4 mm langt. l. Den nederste Topgren noget lavere siddende end normalt, med et Støtteblad, der er grønt og 18 cm langt. Deraf udgør Skeden 3 cm.

Ascherson og Graebner[1]) har en Meddelelse om denne Plante, som jeg giver i sin Helhed, da der overhovedet i Litteraturen findes saa lidt om disse Forhold: »*G. aquatica* zeigt ein morphologisch sehr interessantes Vorkommen. Das Tragblatt des untersten, selten auch des zweiten Rispenastes ist nämlich häufig laubartig entwickelt, aber durch Fehlschlagen der Mitte in 2 Hälften gespalten, welche am Grunde an den Seitenrändern zu einer kurzen Scheide verbunden sind. Sehr selten ist dieses Blatt ungetheilt und fast bis zur Spitze mit dem in seiner Achsel stehenden Rispenaste verbunden, mit welchem dann auch seine grundständigen Zweige ebenso weit verbunden sind, die überhaupt bei dieser Art nicht selten erst in der Höhe von mehreren cm vom Grunde entspringen, auch wenn das Tragblatt unentwickelt ist. Wir beobachteten diese Entwickelung des Tragblattes und das Verbundenbleiben des Rispenastes mehrfach an Exemplaren aus Brandenburg«.

Noget egentlig tilsvarende til dette, af A. og Gr. beskrevne Forhold, har jeg ikke truffet. Men en Tvekløvning af Bladet er dog forekommet i enkelte Tilfælde (1 b og 2 k), og Tilvoksningen træffes ikke saa sjældent (1 e og f, 2 e og g).

Foruden af Ascherson og Graebner har denne Plante ogsaa været omtalt af flere af de tidligere Forfattere og maa regnes til de Græsser, hvor en Udvikling af det nederste Støtteblad ikke er ganske sjælden. Jeg har dog paa den anden Side kunnet efterse talrige Ekspl. fra en bestemt Lokalitet uden at finde denne Ejendommelighed.

---

[1]) Synopsis der mitteleuropäischen Flora. Bd. II. 1ste Abth. S. 452.

Phragmites communis.

ASCHERSON og GRAEBNER har (l. c. S. 328) gjort opmærksom paa, at »Støttebladet for Topgrenene er uddannet som en i sølvhvide indtil omtr. 1 cm lange, bløde Haar opløst Hud«. Denne Krans af fine Haar kan strække sig næsten helt rundt omkring Aksen. Men jeg har ofte kun iagttaget den ved nederste Topgren. Der træffes dog undertiden ejendommelige Forhold.

1. Langedam ved Birkerød, Juli 1918. Imellem det øverste Løvblad og den nederste udviklede Topgren kan der findes et rudimentært Blad, fastvokset til Aksen i omtr. 1 cm's Længde og med en ganske lille, omtr. millimeterlang Spids, som er fri og som vel repræsenterer Bladpladen. Det fastvoksede, som altsaa svarer til Skeden, er langs sine Rande forsynet med hvide bløde Haar, svarende til de omtalte ved den nederste Topgren, som det vel derfor ikke er korrekt at kalde et i Haar opløst Støtteblad. Dette tilvoksede Støtteblad kan alternere regelmæssigt med det øverste Løvblad og den nederste Topgren, der altsaa indbyrdes findes paa den samme Side af Aksen; men Stillingsforholdene kan ogsaa være mere uregelmæssige. Ved dette rudimentære men dog meget tydelige Støtteblad findes, indenfor den lille fri Spids, en Antydning til en nogle faa mm lang, forkrøblet Topgren. — Paa et Ekspl. har jeg fundet 2 saadanne rudimentære, haarfrynsede Højblade, af hvilke det øverste støttede en næsten haarformet, 3 cm lang Topgren.

2. Sønderho, August 1918. Af 15 Blomsterstande var de 12 normale, med Haarkrans ved i Reglen de 2 nederste Partialblomsterstande. 3 Ekspl. viste følgende: a. Der fandtes et fint og hindeagtigt, smalt og spidst Højblad, 7 mm langt. b. En anden havde et lignende, men 2 cm langt Højblad. Her var den nederste Partialblomsterstand lidt svag og fjernet noget længere end sædvanligt fra den næste. c. En tredje havde ogsaa den nederste Partialblomsterstand noget længere fjernet fra den følgende end sædvanligt. Her var det ligeledes smalle Højblad 3½ cm langt.

Med den store vegetative Kraft, der er hos denne Plante, er det vel ikke usandsynligt, at der af og til vil træffes særlig Udvikling af dette Forhold. Jeg har dog gennemgaaet et betydeligt Materiale fra forskellige Steder med negativt Resultat.

Molinia coerulea.

Dam i Rudeskov, Aug. 1918. Af 36 Ekspl. viste 3 en ensidig ubetydelig hindeagtig Forlængelse af det nederste Støtteblad, 2 mm langt.

Baldingera arundinacea.

1. Ordrup Mose, Aug. 1913. a. Nederste Støtteblad omtr. 2 mm langt, forholdsvis bredt. b. N. St. 3½ cm langt, afbrudt foroven.

2. Eng ved Vedbæk, Aug. 1916. 6 Ekspl. med indtil 3 mm langt n. St.

3. Dam i Rudeskov, Juli 1918. a. 2 Ekspl. med 2 mm langt n. St. b. N. St. 8 mm langt, grønt. c. N. St. 1 cm langt, hindeagtigt. d. N. St. 1½ cm langt, hindeagtigt. e. N. St. 2 cm langt, hindeagtigt. f. 2 cm nedenfor den nederste udviklede Topgren sidder et 5 cm langt, tildels grønt Blad. I Akslen af dette en aldeles forkrøblet lille Blomsterstand, skjult i Bladet (Fig. 6).

4. Der findes en nederste, lidt mindre og spinklere Topgren, noget fjernet fra den øvrige Top. Dens Støtteblad er c. 3½ cm langt.

Calamagrostis epigejos.

Trend, Juli 1917. Jeg mindes ikke at have set Bjergrørhvene i saa store Masser som her. Talrige Ekspl. blev eftersete; følgende var at bemærke:

3 Ekspl. havde det nederste St. ubetydelig frigjort til den ene Side. 5 havde det nederste St. nogle faa mm langt. 1 havde det n. St. 3 cm langt, tilsyneladende med en næsten haarfin Plade. 1 havde ved Grunden af sin Top et 16 cm langt Blad, hvoraf Skeden androg 10 cm, Pladen 6 cm.

5 Ekspl. viste det Forhold, at den nederste Gren i Blomsterstanden var fjernet langt fra den egentlige Top og var meget tynd og lang samt udsprang fra Akslen af et Løvblad.

Psamma arenaria.

1. Landbohøjskolen, dyrket. a. 3 Ekspl. med nederste Støtteblad 2—3 mm langt. b. 6 Ekspl. med n. St. 1—4 cm langt.

2. Sønderho, 3. Aug. 1918. Af 33 Blomsterstande kunde 31 betegnes som nogenlunde normale, hvad n. St. angaar. Dette er i Reglen toøret, i enkelte Tilfælde med en lille Spids imellem eller med det ene Øre forlænget paa samme Maade. Af de to andre havde det ene et omtr. 1 cm langt, forholdsvis bredt n. St. Paa det andet fandtes der 3½ cm nedenfor den nederste normalt udviklede Topgren et Støtteblad for en rudimentær Topgren. Dette Støtteblad er omtr. 18 cm langt og har en 12 cm lang Skede og en omtr. halv saa lang, meget smal Bladplade.

3. Sønderho, 6. Aug. 1918. Taget 15 Blomsterstande. De 10 var dels normale, dels med indtil 3 mm lange, fine Højblade nederst. De 5 havde et fast, avneagtigt Højblad af 1, i et enkelt Tilfælde 1½ cm's Længde (Fig. 8).

Phleum pratense.

Her er en Forlængelse af det nederste Støtteblad vist ikke saa ganske sjælden (Fig. 2); men jeg har forsømt at notere de enkelte Tilfælde, hvor jeg har iagttaget det. Paa Materiale fra Trend Plantage og fra Trørød Hegn har jeg fundet Længden af det n. St. fra 2 til 13½ cm. I det sidstnævnte Tilfælde var Skeden 4½ og Pladen 9 cm lang. Paa dette Eksemplar var der i den nederste Del af Dusken en Afbrydelse paa omtr. ½ cm med nøgen Akse, og hvor Dusken tager fat igen, fandtes der et 3 cm langt Støtteblad.

Röper (S. 42) angiver at have iagttaget Forholdet, men nævner det kun ganske i Forbigaaende uden nærmere Angivelser.

Elymus arenarius.

1. Landbohøjskolen, dyrket. Et Ekspl. havde et n. St., der var 14 mm langt.

2. Sønderho, 3. Aug. 1918. Et Ekspl. viste følgende: 1 dm nedenfor Akset fandtes et 7 cm langt Blad og i Akslen af det et Akspar, lidt mindre end de i det egentlige Aks og paa den modsatte Side af det nederste i dette (Fig. 5). Et andet Ekspl. var der følgende at iagttage ved: Lidt, omtr. 1½ cm, fjernet fra nederste normale Akspar fandtes et 6½ cm langt Støtteblad for et svagere udviklet Akspar og paa den modsatte Side af det nederste normale. Af dette Støtteblad udgjorde det, der syntes at være Skede, 8 mm, mens det øvrige havde Karakteren af Bladplade.

3. Sønderho, 8. Aug. 1918. Taget 30 Aks. Kun ved 11 af disse var der intet at bemærke. Hos de andre fandtes: a. Hos 14 var der — med normal Stilling af det nederste Par Smaa-Aks — et nederste Støtteblad med en Længde af 1½—5½ cm og, i alt Fald ofte, af en frisk grøn Farve, nemlig 1 Ekspl.: 1½ cm, 3: 2 cm, 1: 3 cm, 4: 3½ cm, 1: 4 cm, 3: 5 cm, 1: 5½ cm. b. Nederste Par Smaa-Aks rykket 4 cm nedenfor det næste Par og støttet af et 6 cm langt Blad. c. Nederste Par Smaa-Aks rykket 2½ cm nedenfor det nederste normalt udviklede Par og er rudimentært; dets Støtteblad er 14½ cm langt, omtr. halvt Skede og halvt Plade. Skeden meget skæv foroven. d. Væsentlig samme Forhold, men

Afstanden mellem de to nederste Par Smaa-Aks kun 2 cm. e. Nederste Par Smaa-Aks rykket 2½ cm nedenfor det normale Par, støttet af et Højblad, der er 14 cm langt og uden tydelig Adskillelse i Skede og Plade. f. Nederste Par Smaa-Aks rudimentært, rykket 5 cm nedenfor det nederste normale og støttet af et Blad, der er 18 cm langt. Heraf udgøres de 10 cm af en bred og bleg, toøret Skede og de 8 af en grøn Bladplade.

Denne store Procentmængde af utypiske Tilfælde passer jo godt med, at *Elymus* er det Græs, hvor dette Forhold er først iagttaget, og iagttaget af flere. Döll nævner det for Slægten og ikke for de enkelte Arter, og da han har *Hordeum europæum* som *Elymus*, har han maaske ogsaa set det hos denne. Han siger, at »hos *Hordeum* viser disse Forhold sig meget sjældnere og ufuldkomnere«. Desværre har jeg forsømt at se efter, hvordan dette forholdt sig hos Skovbyg, da jeg havde Adgang til meget rigeligt Materiale af denne. Döll anvender den Omstændighed, at disse Højblade findes enkeltvis paa det paagældende Sted, som Bevis for, »at der paa Hovedaksen kun findes et sammensat Aks og at de andre Smaa-Aks kun er basilære Grene af dette«.

Agropyrum repens.

1. Virum, Aug. 1915. Jeg traf her tilfældig et Ekspl., hvor der overfor Basis af det nederste Smaa-Aks sad et Blad med Løvbladkarakter, med en 2½ cm lang Skede og en 3 cm lang Plade. Jeg anfører dette Tilfælde her, skønt det maaske ikke direkte vedkommer Sagen.

2. Trend Plantage, Juli 1917. Mellem en stor Haandfuld Aks var der 5 Ekspl. med et 2 mm langt nederste Støtteblad, 1 med et 7 mm og 3 med et 1 cm langt n. St. (Fig. 9).

Herefter skal jeg nu anføre de faa af andre gjorte Iagttagelser, der ikke har fundet deres Plads i det foregaaende, fordi de angaar Planter, hvor jeg ikke selv har set dette Forhold.

Döll siger[1]), efter at have omtalt Forholdet hos Glyceria: »Noch interessanter ist in dieser Beziehung *Nardus stricta*, indem bei diesem die sämmtlichen Tragblätter der Aehre scheidenartig ausgebildet sind, und die unteren überdies in der Regel eine zahnartige Verlängerung haben«. — Men her er der Tale om en normalt

[1]) Flora von Baden I S. 106, 1857.

lidt stærkere Udvikling af disse Højblade end det sædvanlig finder Sted.

Et andet Tilfælde er ret indgaaende beskrevet af VELENOVSKY[1]), nemlig hos *Melica nutans*. Han fandt paa en bestemt Lokalitet c. 50 Individer, der ellers var normalt udviklede, »aber unter jedem Aestchen auf der Hauptachse, der Blütenrispe eine ziemlich lange, häutige, etwa in die Mitte geschlossene Blattscheide besass«. Desuden sad der ikke sjældent under Toppen paa Straaet 1—3 grønne Bladskeder med korte Bladplader, der efterhaanden gik over i de øvre smaa Støtteblade. Efter Afbildningen at dømme ser disse ud til at være forneden omtr. 1 cm lange og aftagende i Længde opefter.

BORBÁS[2]) har foruden hos *Phleum pratense*, hvor han har set dette Højblad 24 mm langt, ogsaa iagttaget det hos *Koeleria eriostachya*, 35 mm langt, uden Skede, og hos *Bromus mollis*, her med en Længde af 11 og 12 mm. Af denne har jeg efterset talrige Ekspl., men aldrig fundet nogen ekstra Udvikling af det nederste Støtteblad[3]).

Der kunde spørges, om ikke denne undertiden stedfindende Udvikling af Blomsterstandens nederste Støtteblad[4]), der mest findes hos større og kraftigere Græsarter, staar i Forbindelse med nogetsomhelst andet Forhold. Ofte synes dette ikke at være Tilfældet. Men ikke saa ganske sjældent vil det dog ses, at det gaar Haand i Haand med nogen, undertiden endogsaa en betydelig, Reduktion af den Partialblomsterstand, som det er Støtteblad for. Og dette er jo ret naturligt. Spørgsmaalet bliver saa om Aarsag og Virkning eller om, hvad der er det primære og hvad det sekundære. I denne Belysning kunde maaske ogsaa ses en Iagttagelse af VELENOVSKY: »Recht auffallend ist der Umstand, dass die meisten Halmen nur einfache Aehrchentrauben trugen, obwohl die normalen Rispen der *Melica nutans* stets auf den unteren Gliedern der Rispenachse 2 Aeste aufweisen«.

---

[1]) Morphologische Beobachtungen. Flora. 70 Jahrg. 1887 S. 451.

[2]) Bot. Centralblatt VII S. 334.

[3]) Ogsaa af Carl Schimper og af Seubert skal der være gjort Iagttagelser over saadanne Forhold (ifølge Döll i Flora von Baden I, S. 106); men Citatet »bei der Versammlung der Naturforscher in Tübingen« er for ufuldstændigt til at kunne benyttes.

[4]) Jeg selv har næsten altid kun iagttaget den ved den nederste Forgrening, ikke højere oppe.

Endvidere kan det staa i Forbindelse med, at Afstanden mellem de to nederste Blomsterstands-Forgreninger er større end normal. Ogsaa heri kunde der maaske være nogen Mening; det større Forbrug af Næringsstof til et bladagtig udviklet Støtteblad kunde tænkes at bevirke, at Blomsterstands-Aksen i Vækst maa give sig lidt mere Tid med Udviklingen af Sideorganer.

Disse to her omtalte Forhold, at den bladagtige Udvikling af det nederste Støtteblad hænger sammen med en Reduktion af Aksel-Produktet eller en længere Afstand fra den følgende Forgrening, findes der i det foregaaende mange Eksempler paa, saaledes: *Dactylis glomerata* (3), *Bromus arvensis* (1, 2 f—l), *Glyceria aquatica* (1 d—f, 2 l), *Phragmites* (2 b—c), *Baldingera arundinacea* (3 f, 4), *Calamagrostis epigejos*, *Psamma arenaria* (2) og *Elymus* (2, 3 b—f).

Materialet er ikke stort nok til at sige noget begrundet om, hvorvidt den paagældende Anomali kan være karakteristisk for enkelte Bevoksninger i Modsætning til andre. Men jeg har i flere Tilfælde havt Indtrykket deraf. Og det har Velenovsky egentlig ogsaa lagt Mærke til ved det Tilfælde, han beskriver. Som nævnt fandt han c. 50 Individer af sin *Melica*, der voksede sammen i et Krat. »Auffallender Weise wuchsen in ihrer Gesellschaft gar keine normalen Individuen, obwohl auf den nicht weit entfernten Standorten überall nur die normale *Melica nutans* vorzufinden war«.

Men med denne lille Opsats har jeg iøvrigt ingen anden Hensigt end at henlede Opmærksomheden paa det paagældende Forhold, det nederste Støtteblads lejlighedsvise Fremtræden i Bladform, og give et lille Bidrag til Kendskabet hertil.

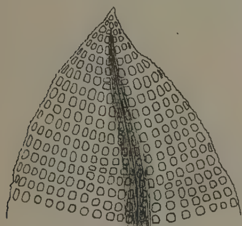
Fig. 1 *Bromus arvensis*, 2 *Phleum pratense*, 3 *Bromus inermis*, 4 *Glyceria aquatica*, 5 *Elymus arenarius*, 6 *Baldingera arundinacea*, 7 *Dactylis glomerata*, 8 *Psamma arenaria*, 9 *Agropyrum repens*. Alle Figurerne er formindskede.

A new moss collected in Blue Mountains, Jamaica.

By

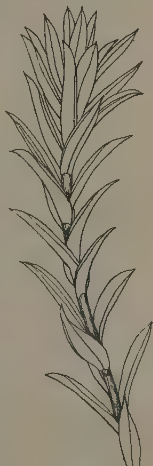
F. Børgesen.

During a short visit to the island of Jamaica in April 1906 I also stayed a few days in the Blue Mountains. Among other plants I collected some Mosses there. These Professor Brotherus in Helsingfors has been so kind to determine.

240:1

Among these Mosses there was a new species of *Anoectangium*, namely *A. incrassatum* Broth. nov. spec. of which Prof. Brotherus has sent the following diagnosis and asked me to get it published:

28:1

Anoectangium incrassatum Broth. n. sp.

Dioicum; gracilescens, caespitosum, caespitibus densissimis, fusco-tomentosis, laete viridibus, opacis; caulis usque ad 3 cm altus, erectus, dense foliosus, dichotome ramosus; folia sicca adpressa, comalia spiraliter torta, humida erecto-patentia, carinato-concava, lineari-lanceolata, breviter acuminata, hyalino-mucronata, marginibus erectis, integerrimis, nervo crassiusculo, infra summum apicem folii evanido, dorso scabro, cellulis incrassatis, lumine minutissimo, subrotundo, papillosis, pellucidis. Caetera ignota.

Jamaica (F. Børgesen).

Species *A. compacto* Schwaegr. affinis, sed foliis brevius acuminatis, obtusiusculis cellulisque incrassatis dignoscenda.

At the same time Prof. Brotherus expressed the wish to let the description be accompanied by a figure. According to my request Mr. O. Rostrup has now drawn the two figures, showing partly the upper end of a small plant, partly a piece of a leaf in which the thick cell walls are seen to which the specific name alludes.

Dansk botanisk Litteratur i 1915, 1916 og 1917.

Sammenstillet af *Carl Christensen.*

—

Efterfølgende Fortegnelse er andet Tillæg til min: Den danske botaniske Litteratur 1880—1911. Kbhvn. 1913. Det første Tillæg er trykt i Botanisk Tidsskrift **34:** 161—184 og omfatter Aarene 1912—1914. De foran de fleste Titler i Parentes anbragte Tal er Løbenumre, der fortsætter Løbenumrene for vedkommende Forfatters Skrifter, der er optaget i Den d. bot. Litt. eller i første Tillæg. Da enkelte Publikationer enten er af saa ringe Omfang eller ikke er originale (f. Eks. Referater), at de ikke vilde være blevet medtaget i Den d. bot. Litt., er de her ikke forsynet med Løbenumre. Titlerne paa adskillige mindre Tidsskriftartikler, der behandler Emner fra Botanikens Periferi, er udeladte; saadanne kan findes i den siden 1915 udgivne Dansk Tidsskrift-Index af Svend Dahl og Th. Døssing.

I.
Samleværker og nye Tidsskrifter,

samt Forandringer ved ældre Tidsskrifter (smlgn. Dansk bot. Litt. S. XIV—XX, og Suppl. 1912—14, S. **161—162**).

Dansk Landbrug, ophørt at udkomme $^{30}/_{3}$ 1917.

Dansk Skovforenings Tidsskrift, tillige Forstlig Diskussionsforenings Organ, udg. af Dansk Skovforening. Kbhvn. 8⁰. 1. Aarg. 1916.

Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole. Aarsskrift 1917. Kbhvn. 8⁰.

Den pharmaceutiske Læreanstalt 1892—1917. [Festskrift]. Kbhvn. 1917. 8⁰. (116).

Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Biologiske Meddelelser. **1917**. Nr. 1—2.

Fra Naturens Værksted. Ophørt at udkomme med Aarg. 1916.

Naturens Verden. Redigeret af Dr. phil. Ove Paulsen. Kbhvn. 8⁰. **1.** Aarg. 1917.

Salmonsens Konversationsleksikon. Anden Udg. **1—6.** 1915—17. — Heri Artikler af Bille Gram, K. Hansen, N. Hartz, L. Helweg, C. Jensen, P. Boysen Jensen, W. Johannsen, A. Mentz, C. H. Ostenfeld, V. A. Poulsen, C. Raunkiær, Kølpin Ravn, M. Vahl, Fr. Weis, J. Østrup.

Viden og Virken. Populært videnskabeligt og teknisk Tidsskrift. Kbhvn. 1916. nr. 1—9.

II.

Danske Forfattere.

Aagesen, Fr.: Flora til Brug i Børneskolen. Udarbejdet under Medvirkning af Johan Repstock. Slagelse 1916. 8⁰. (27).

Andersen, H. K.: (7) De vigtigste Plantesygdomme og deres Bekæmpelse. Fremstillet især med Landbrugsskoleundervisningen for Øje. 2. Udg. Odense 1915. 8⁰. (84, talr. Fig.).

Baggesgaard Rasmussen, H.: (2) Beiträge zur Kenntnis der Alkaloidbildung in den Pflanzen. I. Mitteilung. Orientierende Untersuchungen über den Protein- und Nicotingehalt der Tabakspflanze während des Wachstums. Biochem. Zeitschr. **69**: 460—466. 1915.

— (3) Undersøgelser over Nikotinindholdet i Tobak og i Tobakspræparater til Bekæmpelse af Bladlus. Tidsskr. Planteavl **22**: 257—266. 1915.

— (4 a) Om Bestemmelser af Nikotin i Tobak og Tobaksekstrakter. En kritisk Undersøgelse. Vid. Selsk. Skr. VIII. **1**: 51—106. 1916.

— (4 b) Über die Bestimmung des Nikotins in Tabak und Tabakextrakten. Eine kritische Untersuchung. Zeitschr. f. analyt. Chemie **55**: 81—133. 1916.

— (5) Om exact kvantitativ Bestemmelse af Atropin. Arch. Pharm. Chem. **24**: 83—86, 110—113. 1917.

— (6) Om røde og blå plantefarvestoffer. Farm. Tid. **27**: 566—569, 655—659. 1917.

Balslev, V.: (4) Naturhistorie for Folkeskolen. II. Botanik. 7. Udg. 1915; 8. Udg. 1916.

— (5) og K. Simonsen: Botanik for Mellemskolen. I. Hefte 7. Udg. 1915; 8. Udg. 1917. — II. Hefte. 6. Udg. 1915; 7. Udg. 1917. — IV. Hefte. 4. noget forøgede Udgave 1917 (46).

— (7) — Botanik for Realklassen. 3. Udg. 1917.

Bang, Henrik (2) og Haslund, Otto: Et Tilfælde af *Trichophytia unguium et capillitii et corporis* med Kultur af *Trichophyton violaceum*. Hosp. Tid. **1915**: 81—89, 2 t.

Bang, J. P. F. (3) og J. Helms: Østerrigsk Fyr. II. J. P. F. Bang: Klitplantagerne. Dansk Skovfor. Tids. **1**: 139—145, f. 4—8. 1916.

Becker, G.: (4) Rosenslægtens Inddeling, med Beskrivelse af de i Haver vigtigste Arter og de fra disse nedstammende Grupper af Former. I G. N. Brandt: Roser 1915, S. 56—71.

Bistrup, E. A.: Kræftangreb paa Skovfyr. Tids. Skovvæsen **28** A: 170—172. 1916.

Blædel-Jørgensen, A.: Fra Skoven [Slangegran]. Fra Nat. Værkst. **1915**: 184—185, 1 f.

Boas, J. E. V.: (24) En ny Fjende af Græsfrø-Avlen [*Apamea testacea*]. Ugeskr. Ldm. **1915**: 594—596, 4 f.

— (25) Vildtskade. Fra Nat. Værksted **1916**: 161—176, 15 f.

— (26) Smaa Meddelelser om Skadelige Insekter. Haven **17**: 9—13, 8 f., 111—113, 4 f. 1917.

— (27) Smaa forstzoologiske Meddelelser. I. Hareskrælning. Dansk Skovf. Tids. **2**: 39—50, 7 f. 4 t. 1917.

Bondorff, K. A.: (1) Planterigets vigtigste Farvestoffer. I. Nyere Undersøgelser over Bladgrønt (Klorofyl). II. Anthocyan eller Blomsterblaat. Nat. Verden **1:** 450—461, 4 f.; 502—510. 1917.
— (2) se Fr. Weis nr. 45.
Boysen-Jensen, P.: (12 b) Studies concerning the organic matter of the sea-bottom. Report Biol. Stat. **22** (1914): 3—39. 1915.
— (13) Über synthetische Vorgänge im pflanzlichen Organismus. II. Bedeutung und Bildung des Rohrzuckers bei der Keimung von *Pisum sativum*. Pringsh. Jahrb. **56:** 431—446. 1915. [I se nr. 9].
— (14) Hydrobiologie (Skizze ihrer Methoden und Ergebnisse). — Die Kultur der Gegenwart, herausgeg. von Paul Hinneberg. Dritter Teil. Vierte Abt. Erster Band: Allgemeine Biologie p. 587—596. Berlin u. Leipzig 1915.
— (15) Studies on transpiration in high-moor plants. [Afsnit IV i H. E. Petersen: Maglemose i Grib Skov]. Bot. Tids. **36:** 144—154. 1917.
Brandt, G. N.: (1) Roser. En Vejledning for Havevenner. Kbhvn. 1915. 8⁰. (133 flere f. og kol. Tvl.). [Bidrag af G. Becker og J. Lind og flere].
— (2) Stauder. En Vejledning for Havevenner. Kbhvn. 8⁰. 1. og 2. Oplag. 1915. (184, 148 f.).
— (3) Vand- og Stenhøjsplanter. En Vejledning for Havevenner. Med Bidrag af Jens K. Jørgensen, Axel Lange, Andreas Madsen. Kbhvn. 1917. 8⁰. (210, 95 f., 1 kol. t.).
Brøndal, Viggo: Humlenavne. Danske Studier **1915:** 185—197.
Børgesen, F.: (53, se nr. 50 og 52). The Marine Algæ of the Danish West Indies. Part III. *Rhodophyceae*. Dansk Bot. Ark. **3:** nr. 1 a—b: 1—144, 148 f. 1916; nr. 1 c: 145—240 f. 149—230. 1917. Fortsættes. — Heri er *Rhizophyllidaceæ* og *Squamariaceæ* (p. 128—146) bearbejdet af Mme A. Weber-van Bosse, og *Melobesieæ* (p. 147—182) af Mme Paul Lemoine.
Bøving-Petersen, J. O.: (3) Universets Undere. Sluttet 1915.
Heri endvidere følgende Artikler om Planter, dels Oversættelse fra Engelsk, dels af B.-P., mange Billeder til hver: Et Haar paa en Nælde; En kuriøst udseende Svamp; Galæbler; »Plantefaaret«; Hekseringe; Havre som Vejrprofet; Oksetungesvampe; Rosengaller; Stjerner paa Jorden.
— (4) Et Besøg paa Brasiliens Campos. Fra Nat. Værksted **1916:** 97—108, 8 f.
— (5) Højsommeren [Om Blomsternes Bestøvning]. Tilskueren **1916** II: 123—128.
S. Chr.: Om Plantesygdommenes Natur og Bekæmpelse. Fyns Stifts Landbrugstid. **10:** 203 . . . 380. 1917.
Christensen, Carl: (36) Filices, i Johs. Schmidt: Flora of Koh Chang. Part X. B. T. **32:** 340—350. 1916. — (Part X er sammenstillet og Registeret til alle Parts udarbejdet af C. Chr.).
— (37) Nye Arter af Filices i H. Léveillé: Catalogue des Plantes du Yun-Nan. Le Mans 1916: 98—112, f. 24.
— (38) *Maxonia*, a new genus of tropical American ferns. Smithsonian Misc. Collections **66⁹:** 1—4. 1916.
— (39) New ferns from Madagascar. Arkiv för Bot. **14¹⁹:** 1—8, 2 pl. 1916.

Christensen, Carl: (40) Dansk botanisk Litteratur i 1912, 1913 og 1914. Bot. Tids. **34:** 161—184. 1916.

— (41) New Polypodiums from America. American Fern Journ. **7:** 33—35. 1917.

— Likenindsamling i Grønland i gamle Dage. Bot. Tids. **34:** 346—347. 1917.

— (42) Ekskursionen til Jungshoved d. 1.—2. Juli 1917. Bot. Tids. **36:** 157—161. 1917.

— (43) *Dryopteris* species et varietates novae. Fedde, Repertorium sp. nov. **15:** 24—26. 1917.

— (44) Om Øfloraer og stedegne (endemiske) Arter. Nat. Verden **1:** 529—542. 1917.

— (45, se nr. 9 og 33). Index Filicum. Supplément préliminaire pour les années 1913. 1914. 1915. 1916. Publié aux frais de S. A. I. Le Prince Bonaparte. Hafniæ 1917. 8⁰. (60).

— (35) Elisabeth Tryde: Dansk Skoleflora. Syvende ændrede Udg. ved . . . Kbhvn. 1917. 8⁰. (120, 128 f.).

Christensen, C. J.: (2) Tiltrækning af Kaalroeformer med særlig Modstandsevne mod Kaalbroksvamp. Tids. Planteavl **24:** 68—82. 1917.

Christensen, Harald R.: (23 b) Studien über den Einfluss der Bodenbeschaffenheit auf das Bakterienleben und den Stoffumsatz im Erdboden. Centralbl. f. Bakt. 2. Abt. **43:** 1—166, 2 t. 1915.

— [Resumé af 23 a i] Gartn. Tid. **31:** 129—135. 1915; Haven **1915:** 43—47, 56—60.

— Undersøgelse af Jordens Kalktrang. Fyns Stifts Landbrugstid. **10:** 518—519, 536—538, 545. 1916. [Polemik med P. Christensen].

— (25) Versuche und Untersuchungen betreffend verschiedene Impfmittel für Leguminosen, mit besonderer Rücksicht auf das Verhältnis zwischen der Impfwirkung und der Bodenbeschaffenheit. Centralbl. f. Bakt. 2. Abt. **46:** 282—304. 1916.

— (26) Minimumsloven eller Loven om de fysiologiske Relationer. Nat. Verden **1:** 385—402. 1917.

Christensen, P.: Undersøgelse af Jordens Kalktrang. Fyns Stifts Landbrugstid. **10:** 524—526, 539—540. 1916. [Polemik med Har. Christensen].

Claudius, M.: En Metode til direkte Synliggørelse af Bakteriernes Protoplasma og Cilier. Hospitalstid. **1917:** 1276—1279.

Dam, E.: Død 27. Jan. 1915. Mindeord med Portræt i Farm. Tid. **25:** 73—80. 1915.

Damgaard, K. Hansen og Jensen, Fr.: Ny Naturhistorie (Dyre- og Planteriget) til Skolebrug. 6. Oplag 1915. 7. Oplag 1917. (168).

Danvig, Alfred M.: (6) Bønnesygen. Gartn. Tid. **33:** 295—296, 2 f. 1917.

Deichmann, A. V. Død 31. Jan. 1916.

Dorph-Petersen, K.: (27) Beretning fra Statsanstalten Dansk Frøkontrol for det 44. Arbejdsaar fra $^{1}/_{7}$ 1914 til $^{30}/_{6}$ 1915. Tids. Planteavl **22:** 791—849. 1915.

— (28) Do. 45. Arbejdsaar, $^{1}/_{7}$—$^{30}/_{6}$ 1916. Ibid. **23:** 784—843. 1916.
(29) Do. 46. Arbejdsaar, $^{1}/_{7}$ 1916—$^{30}/_{6}$ 1917. Ibid. **24:** 703—762. 1917.

Dreyer, W.: (1) Kæmpekaktus. Fra Nat. Værksted **1915:** 21—24, 3 f.

Dreyer, W., Er Planterne grusomme? (Efter Scient. Amer.) Ibid. 335—339, 7 f.

— (2) Forgiftede Pile. **1916:** 22—27, 5 f.

— (3) Hudirriterende Planter. Ibid. 149—156, 5 f.

— [I Fra Naturens Værksted **1915—1916** findes endvidere følgende Noter og Udtog, formentlig ved W. D.]:

I **1915:** En uddøende Træart (p. 60—61, 1 f.). — En svensk Urskov (94, 1 f.). — En værdifuld Orkidé (123, 1 f.). — Træer, der omvokser faste Genstande (126—127, 2 f.). — En mærkelig Plante (190). — Vegetativ Formering hos Gran (192). — Telegrafplanter (248, 1 f.). — Nyreplanten (248—249). — Et elektrisk Støds Indvirkning paa en følsom Plante (2 f.). — En Planteart, som udryddes af Mennesket (255—256, 1 f.). — Bestemmelse af Slægtskabet mellem Plantearter ved Serum (279—280). — Lynnedslag i Træer (280—284, 3 f.). — Fotograferen paa Planteblade (285—286, 2 f.). — Quiho-Træets Hjemstavn (346—347). — En Lind, som sprænger Sten (383, 1 f.).

I **1916:** Misteltenen i Sverrig (190, 1 f.). — Tobaksrøg og Planter (220—222, 2 f.). — En sejglivet Eg (222, 1 f.). — Vore Frugttræers Befrugtning (241). — Naturens Luner (285—287, 5 f.). — Transport af Blomsterstøv paa lange Afstande (288). — En europæisk Kautschukplante (348).

Erstad-Jørgensen, E.: Misteltenen (*Viscum album*). Medd. K. D. Haveselsk. **8:** 6—8, 1 f. 1915.

F[abricius], O.: Isslag paa Fyn i Marts 1915. Dansk Skovfor. Tids. **1:** 77—83, 3 f. 1916.

Ferdinandsen, C.: (22) Oversigt over de hidtil kendte danske *Geaster*-Arter. Medd. For. Svampek. Fr. **1:** 103—107, 3 f. 1915.

— (23) Et Tilfælde af Kohæsion hos *Boletus felleus* Fr. Ibid. 115—116, 1 f.

— og Winge, Ø.: Sildige Bladhatte i 1914. Ibid. 112—113.

— Naturhistorisk Forening for Sjællands Ekskursion til Alindelille Fredskov 6. Juni 1915 [Botanik]. Flora og Fauna **1915:** 115—116.

— (24) Et mærkeligt Snegleangreb paa Hatsvampe. Medd. For. Svampek. Fr. **2:** 5—7, 1 f. 1916.

— (25) *Pholiota aurea* (Matt.) Fr. »Vahls Bladsvamp«. Ibid. 20—21.

— og Winge, Ø.: Sildige Svampe 1915. Ibid. 18—19.

— (12) og Winge, Ø.: Mykologisk Ekskursionsflora. Bilag til Medd. For. Svampek. Fremme 1916 (81—112, talr. f.).

— Ekskursionen til Egnen syd for Sorø Søndag den 16. Maj 1915. Bot. Tids. **34:** 185—186. 1916.

— (26) Ekskursionen til Hammer Bakker, Store Vildmose og Øland. Ibid. **34:** 191—202, 5 f. 1916.

— Ekskursionen til Bromme Plantage Søndag den 19. September 1915. Ibid. 203—204.

— Ekskursionen til Ganløse Ore, Terkelskov og Farum Lillevang d. 10. September 1916. Ibid. 368—369. 1917.

— og Winge, Ø.: Ekskursionen til Frerslev Hegn Søndag d. 1. Oktober 1916. Ibid. 369—371, 1 f.

— Ekskursionen til Borup-Hvalsø-Egnen Søndag d. 10. Juni 1917. Ibid. **36:** 155—156. 1917.

— og Rostrup, Sofie: 1) Vejledning til Forebyggelse af Sygdomme hos Haveplanter. 2) Maanedlige Oversigter over Sygdomme hos Haveplanterne. 3) Sygdomme hos Landbrugets Kulturplanter. Maanedlige

Oversigter. Flyveblade, optrykt i Landbrugs (3)- og Havebrugstidsskr. (1—2). 1917 (Se J. Lind).

Ferdinandsen, C., (27) Svampe, i H. E. Petersen: Maglemose, p. 78 —79. 1917.

Frandsen, H. N.: (1) Undersøgelser over Bestøvnings- og Befrugtningsforhold hos nogle Græs- og Bælgplantearter paa Forsøgsstationen i Tystofte. Tids. Planteavl **23:** 442—486, f. 1916.

Fritz, N.: Beretning fra den entomologiske Konsulent om Undersøgelsesrejser i de statsunderstøttede Plantager i Jylland med Hensyn til Insekt- og Svampeangreb i 1914. Hedes. Tids. **1915:** 99—100. — i 1915. Ibid. **1916:** 92—96.

Gormsen, C. C.: Botanik til 3 Aars Læsning. 3. Oplag. Kbhvn. 1916. (84, 113 f.).

Gram, Ernst: (3) En ny Tomatsygdom. Gartn. Tid. **31:** 81—82, 2 f. 1915.

— (4) Agurksygdomme. Ibid. 118—119.

— (5) Krongalle og Kræft. I Anledning af —. Ibid. 266—268, 1 f.

Gram, Hans: (2) Hendersonia-Hindbærsyge. Gartn. Tid. **33:** 163—165 f. 1917.

Gram, Michael: Frugtknoppernes Udvikling. Gartn. Tid. **33:** 81—87, 9 f. 1917.

Hagerup, O.: (1) The structure and biology of arctic flowering plants. II. 3. *Caprifoliaceae. Linnaea borealis* L. Medd. Grønl. **37:** 151—164, 6 f. 1917.

— Lichener i H. E. Petersen: Maglemose, p. 79—80.

Hansen, C. B. V.: (2) Om Fortids Skove i Thisted Amt. Saml. til jydsk Hist. og Topografi IV. **3:** 44—58. 1917.

Hansen, K.: (38) Berberisbusken. Tids. Planteavl **23:** 164—168. 1916.

Haslund, se Bang, Henrik.

Hauberg, Poul: Bemærkninger til »Vore gamle Urtebøger«. Farm. Tid. **26:** 551—554, 565—568. 1916. (Se J. Lind nr. 87).

Hauch, L. A.: (12) Rødgran i Vestjylland. Kbhvn. 1915. 8⁰. (16).

— (13) Om Proveniensens Indflydelse paa Sommerskud hos Eg og Bøg. Bot. Tids. **32:** 285—307, 13 f. 1915.

— (14) Nattefrostens Virkning i ung Bøgeskov. Forstl. Forsøgsv. **5:** 40—63, 21 f. tysk Resumé. 1916.

— (15) Opbygning af Skov. Dansk Skovf. Tids. **1:** 209—271, 317—331. 1916, **2:** 1—38, 89—135. 1917. 21 f.

Heide, Fr.: (14) Skovene omkring Ringsted i ældre Tider. Tids. Skovvæsen **27** B: 98—118. 1915.

— (15) Om Planternes Rødder. Fra Nat. Værksted **1915:** 129—140, 9 f.

— (16) Danmarks Plantevækst i Stenalderen. Ibid. **1916:** 33—50, 20 f.

— (17) Løvstikken. En gammel Læge- og Almueplantes Historie. Ibid. **1916:** 206—216, 6 f.

— se H. J. Trojel.

Heilmann, Allan: (1) Planternes Liv og deres Forhold til Omgivelserne, udarbejdet til Brug ved Undervisning i Tropeskovbrug. Korrektur. Trykt som Manuskript. Kbhvn. 1916. 8⁰. (32).

— (2) Tropeskovbrug. Kbhvn. 1917. 8⁰. (196, talr. f.).

Helms, A.: Mærkelig Barkdannelse hos en Rødgran, *Picea excelsa, lusus tuberculata*, Schr. Dansk Skovf. Tids. **2:** 163—167, 2 f. 1917.

Helms, Johs.: (15) Saaning af Lyng paa Himmelbjærg. Dansk Skovf. Tids. **1:** 49—53. 1916.

— (16) og Bang, J. P. F.: Østerrigsk Fyr i Danmark. I. Johs. Helms: Historisk Oversigt. Ibid. **1:** 117—139, f. 1—3. 1916.

— (17) Mærkelig Roddannelse hos Rødgran. Ibid. 357—358. 1 f.

— (18) Vindens Indvirkning paa Skovtræernes Form. I—II. Ibid. **2:** 269—338, 397—431, 56 f. 1917.

Helms, S. (f. Hannemann): Om Sukkerrøret og dets Dyrkning i Australien [Udtog af Foredrag]. Bot. Tids. **34:** 243—247. 1916.

Helweg, L.: (39) De danske Barresstammer, deres Afstamning og Kulturhistorie. Tids. Planteavl **23:** 289—339, f. 1916.

— (40) og Ravn, F. Kølpin: Overvintringsforsøg med Kartofler 1913—1917. Ibid. **24:** 436—463, 4 f. 1917.

Hempel, Jenny: (2) Bidrag til Kundskaben om Succulenternes Fysiologi. En plantefysiologisk Studie. Dr. Disp. Kbhvn. 1916. 8⁰. (148).

— (2 a) Stødpudevirkning ved Succulenternes Stofskifte. [Forkortet Udgave af forrige]. Medd. Carlsb. **13:** 1—125. 1917.

— (2 b) Buffer processes in the metabolism of succulent plants. Comptes rendus Carlsb. **13:** 1—130. 1917.

— (3 a og b) Undersøgelser over forskellige Bygsorters Maltningsevne. Se Schjerning.

Holm, Th.: (98, fortsat) Medicinal plants of North America. Merck's Report, New York, **24—25.** 1915—1916. Auto-Ref. i Bot. Centralbl.

24 (1915). 86. *Juniperus Virginiana* L.; 87. *Thuja occidentalis* L.; 87 a. *Thuja canadensis* Carr.; 88. *Castanea dentata* Marsh.; 89. *Veratrum viride* Art.; 90. *Carica Papaya* L.

25 (1916). 91. *Jatropha gossypifolia* L.; 92. *Ananassa sativa* Lindl.; 93. *Vanilla planifolia* Andr.; 94. *Maranta arundinacea* L.; 95. *Petiveria alliacea* L.

Iversen, Karsten (3) og Rostrup, Sofie: Forsøg vedrørende Kløveraalens Smitteveje. Tids. Planteavl **23:** 424—441. f. 1916.

Jensen, Albert: (7) Lidt Botanik fra Assens. Flora og Fauna **1915:** 70—72.

— Nogle nye Mosfund fra Jelling. Ibid. 120.

— Mosser fra Jelling. Ibid. **1916:** 51—52.

— (8) Danske Plantenavne. Ibid. **1917:** 49—52. — Lidt mere om danske Plantenavne. Ibid. 105—108. (Se Warming nr. 138).

Jensen, C.: (38) Danmarks Mosser, eller Beskrivelse af de i Danmark med Færøerne fundne Bryofyter. I. *Hepaticales*, *Anthocerotales* og *Sphagnales*. Kbhvn. 1915. 8⁰. (VIII+1317, talr. Fig.).

— (med H. W. Arnell: (39) Mossvegetationen vid Tåkern. I »Sjön Tåkerns Fauna och Flora« utg. af K. Svenska Vetenskapssakademien 1915. 4⁰. 1—37.

— (med Arnell): (40) Über drei kritische skandinavische Lebermoose. Bot. Notiser **1915:** 179—190, 3 f.

— (41) Botaniske Optegnelser fra Ekskursionen til Skjoldnæsholm d. 6. August 1916. Flora og Fauna **1916:** 155—159.

— (42) Ekskursionen til Bramsnæs Vig d. 1. Juni 1916. Bot. Tids. **34:** 353—355. 1917.

Jensen, C., (43) (med Arnell): *Bryum* (*Eubryum*) *vermigerum* Arnell et Jensen n. sp. Bot. Notiser **1917:** 129—132, 10 f.

Jensen, Hjalmar: (41) De groeistrepen op bamboe. Teijsmannia nr. 1 en 2: 58—61, 1 pl. 1915. (n. v.).

— (42) Viviparie bij *Phalaenopsis amabilis*; uit »De tropische Natuur« 1915, 3 S., 2 f. (n. v.).

— (43) De Zaadwinning van »zuivere lijnen« op de Oudernemingen. Proefstation voor Vorstenlandische Tabak. Mededeeling no. XIV. 1915. (n. v.).

— (44) Over nakomelingen van plus- en min-varianten van zuivere lijnen bij tabak. Ibid. no. XXIV. 1915. (n. v.).

— (45) Een en ander over takszaad. Ibid. no. XXVIII. 1917. (n. v.).

— (46, se nr. 38) De Lanasziekte en hare bestrijding. II. Ibid. no. XXIX. 1917. (118, 3 t.).

— (47) *Lasioderma* en Tabaksmot. Ibid. no. XXX. 1917. (29).

— (48) Onderzoekingen over Tabaksfermentatie door de Tabaksproefstations in de Vorstenlanden van 1898 tot 1916. Ibid. no. XXXI. 1917. (57, 11 t.).

Jensen, H. Nilaus: (1) *Cereus grandiflorus*. Gartn. Tid. **33:** 157—158, 2 f. 1917.

— (2) Et Par Ord om *Anthurium*. Ibid. 257—258, 2 f.

— (3) *Aristolochia grandiflora*. Ibid. 278—280, 3 f.

Jensen, Vilh.: (9) Erindringsord til Forelæsninger over speciel Bakteriologi. Kbhvn. 1915. 8⁰. (92).

— (10) Usynlige Mikrober. Nat. Verden **1:** 289—304, 9 f. 1917.

Jenssen, J.: (4) Om Planternes Forhold til Kulsyre og kunstig Forøgelse af Kulsyremængden o. s. v. Gartn. Tid. **32:** 97—99, 102—104, 110—112, 133—134. 1916.

Jessen, A. og Nordmann, V.: Ferskvandslagene ved Nørre Lyngby. Danm. Geol. Unders. II. R. N. 29. 1915 (86, Tavler og Illustr.).

Jessen, Knud: (4) Om Vegetationen paa Københavns Fæstningsterrain for 3—400 Aar siden. Bot. Tids. **34:** 221—224. 1916.

— (5) Mindre Meddelelser om Fortidens Plantevækst i Danmark. Ibid. **36:** 51—56. 1917.

— Plantefund fra Middelalderen. Nat. Verden **1:** 181—182. 1917. [Udtog af forrige].

— Se Henn. E. Petersen: Maglemose.

Johannsen, W.: (92) Tilsyneladende arvelig Selektionsvirkning. Vid. Selsk. Overs. **1915:** 285—306.

— (93) Periodizität der Pflanze. — Die Kultur der Gegenwart, ihre Entwickelung und ihre Ziele, herausgegeb. von Paul Hinneberg. Dritter Teil. Vierte Abteilung. Erster Band: Allgemeine Biologie. Leipzig & Berlin 1915. 8⁰. p. 519—530.

— (94) Experimentelle Grundlagen der Deszendenzlehre; Variabilität, Vererbung, Kreuzung, Mutation. Ibid. 597—660.

— (95 a) Aristoteles' og Hippokrates' Idéer om Arvelighed, set i Nutidsforskningens Lys. Populär Naturvetenskaplig Revy **1916:** 125—136, 1 f.

— (95 b) Die Vererbungslehre bei Aristoteles und Hippokrates im Lichte heutiger Forschung. Die Naturwissenschaften **5:** 389—397, 1 f. 1917.

Johannsen, W.: (96 a) Arvelighed i historisk og experimentel Belysning. En Udsigt over Arvelighedsforskningens vigtigste Resultater. Kbhvn. 1917. 8⁰. (302, 52 f.). — Andet gennemsete Oplag. Do. — Tredje gennemsete Oplag. 1918. Do.

— (96 b) Ärfligheten i historisk och experimentell belysning. En öfversikt af ärflighetsforskningens viktigaste resultat. I bemyndigad öfversättning af Robert Larsson. Göteborg (Hugo Gerber) 1918. 8⁰. (VIII + 327, 52 f.).

— (97) I Anledning af min nye Bog: Arvelighed i historisk og experimentel Belysning. Tilskueren **1917:** I. 326—329.

— (90 b) Falska analogier med hänsyn till likhet, släktskap ock utveckling. Till svenska av Robert Larsson. 1917. 8⁰. (168).

— (98) Om saakaldet kønsbunden Arv. Nat. Verden **1:** 60—73, 4 f. 1917.

Johansen, Chr. Skoulund: Kaktus og deres Kultur. Gartn. Tid. **33:** 205—207, 209—214. 19 f. 1917.

Jørgensen, Gunner (3, overset i D. bot. Litt.) Ueber die Bestimmung einiger in den Pflanzen vorkommenden organischen Säuren. Zeitschr. f. Unters. Nahrungsmittel. Berlin. **13:** 241—257. 1907. (n. v.).

Jørgensen, Hakon: (1) Foraarsblomster i Skovbunden. Gads danske Mag. **9:** 501—504, 3 f. 1915.

— (2) Blomster ved Vejkanten. Ibid. 679—682. 2 f.

— (3) Løvfaldstid. Ibid. **10:** 55—58. f. 1915.

— (4) Sommerflora. Ibid. **10:** 685—687. f. 1916.

— (5) Læren om Planternes Signaturer. Ibid. **11:** 622—625. 1917.

Kissmeyer, A.: Nogle Bemærkninger til *Spirochaete pallidas* Morfologi og Biologi (med særlig Henblik paa dens systematiske Stilling og Forplantningsforhold). Hosp. Tid. **1917:** 1049—1060, 1074—1081.

Klixbüll, H. Brandt: Lidt om Slægten *Pelargonium*. Gartn. Tid. **32:** 9—18, 16 f. 1916.

Klöcker, Alb.: (31) Chronologische Zusammenstellung der Arbeiten über *Saccharomyces apiculatus* von 1870 bis 1912. Mit kurzen Referaten ihres Inhalts und einigen kritischen Bemerkungen. Centralbl. f. Bakt. 2. Abt. **43:** 369—419. 1915.

(32) [Anonym] Lidt om Alkoholgæringen og dens Anvendelse i Praksis. Bryggeritidende **19:** 29—31, 35—37, 4 f. 1916.

— (33 a) Über die Bildung eines Fluoresceïn ähnlichen Stoffes in Kulturen von *Aspergillus glaucus*. Centralbl. f. Bakt. 2. Abt. **46:** 225—226. 1916.

— (33 b) Om Dannelse af et Fluorescein-lignende Stof i Kulturer af *Aspergillus glaucus*. Medd. Carlsb. **11:** 284—285. 1917.

— (33 c) Sur la formation d'une substance ressemblant à la fluoresceïne dans les cultures d'*Aspergillus glaucus*. Comptes-rendus Carlsb. **11:** 312—313. 1917.

— (34 a, se 29 og 30) Undersøgelser over Gæringsorganismer. III. Iagttagelser over Gæringsorganismers Opbevaring i Næringssubstrater. Medd. Carlsb. **11:** 269—283. 1917.

— (34 b) Recherches sur les organismes de fermentation. III. Observations relatives à la conservation d'organismes de fermentation dans des milieux nutritifs. Comptes-rendus Carlsb. **11:** 297—311. 1917.

Kofoed-Hansen, A. F.: (3) Skovbrug og Skovdyrkning paa Island. Tids. Skovvæsen **28 B**: 30—40. 1916.

Kring, L.: (4) Naturhistorisk Forening f. Lolland-Falsters Ekskursion til Hardenberg-Egnen $^{4}/_{7}$ 1915. Flora og Fauna **1915:** 116—118.
— Do. til Systofte $^{29}/_{8}$ 1915. Ibid. **1916:** 92—93.
— Do. til Grønsund $^{17}/_{6}$ 1916. Ibid. **1916:** 122.
— Hvad man kan opleve paa Syd-Falster. Ibid. 128.
— Svampeudstilling i Sakskøbing $^{17}/_{9}$ 16. Ibid. 160—162.
— (5) [Naturhist. For. f. Lolland Falsters] Ekskursion til Roden Skov og Aalholm $^{21}/_{6}$ og til Bøtøgaard-Gedser $^{8}/_{7}$ 1917. Ibid. **1917:** 109—111.

Kristensen, R. K.: (8) Tørstofbestemmelse i Roer. Tids. Planteavl. **23:** 155—163. 1916.
— (9) Sukkerbestemmelse i Hø og Roer. Ibid. 233—250. II. Ibid. 757—777.
— (10) Undersøgelser over Tørstofbestemmelse i Kartofler og Variationerne i Tørstofindholdet. Ibid. **24:** 473—514. 1917.

Lange, Axel: (3) *Index seminum in Horto Universitatis Hauniensis collectorum* 1914, 1915; 1915, 1916; 1916, 1917.
— (19) Begonia. Gartn. Tid. **31:** 169—172, 177—179, 181—185, 188—194, 197—200, 20 f. 1915.
— (20) Kongelys-Bastarder. Ibid. 339—341, 1 f.
— Ekskursionen til Engene vest for Tissø og til Asnæs den 5. og 6. Juni 1915. Bot. Tids. **34:** 186—188. 1916.
— Ekskursionen til Holmegaards Mose ved Næstved den 5. September 1915. Ibid. 202—203.
— (21) Hængeplanter. Gartn. Tid. **33:** 177—191, 193—196, 21 f. 1917.
— (22) Podningsbastarder — Kimærer. Ibid. 297—302, 5 f.
— (23) Frostvirkninger paa Havens Planter. Nat. Verden **1:** 319—326. 1917.
— (24) Stenhøjsplanternes Kultur. Udvalg af Vand- og Moseplanter. Udvalg af Stenhøjsplanter i G. N. Brandt: Vand- og Stenhøjsplanter, 1917, S. 57—94, 137—210, talr. Fig.

Lange, Jakob E.: (7, se nr. 6) Studies in the Agarics of Denmark. Part II. *Amanita. Lepiota. Coprinus.* Dansk Bot. Ark. **2**^{3}**:** 1—54, 1 f. 2 pl. 1915.
— (8) *Boletus purpureus* Fr. Medd. For. Svampek. Fremme **1:** 117—118, 1 f. 1915.
— (9) En sjælden Fluesvamp (*Amanita junquillea* Quél.) Ibid. **2:** 15—16, 1 f. 1916.
— (10) Frøukrudt. Afbildnings-Tavler og Bestemmelsesnøgle. Kbhvn. 1916. 8⁰. (10, 5 Tvl.).
— (2) Plantelære. 7. gennemsete Udg. 1916. (204, 180 f.).
— (11, se nr. 6 og 7) Studies in the Agarics of Denmark. Part III. *Pluteus. Collybia. Inocybe.* Dansk Bot. Ark. **27:** 1—50, 3 pl. 1917.

Larsen, Hartvig: Korsved-Kronrust. Dansk Landbrug **11:** 393. 1915.
— Lyspletsyge. Ibid. **12:** 203—204. 1916.

Larsen, Poul: (3) *Boletus Oudemansii*, en for Danmark ny Rorhat. Medd. For. Svampek. Fremme **1:** 98—99, 1 f. 1915.
— (4) Ekskursionen til det nordlige Thy d. 22.—23. Juli 1917. Bot. Tids. **36:** 161—166. 1917.

Larsen, Vilhelm: Overernærede Graner. Dansk Skovforen. Tids. **2:** 136 —143, 5 f. 1917.
Lind, J.: (71) Einige Beiträge zur Kenntnis nordischer Pilze. Annal. mycol. **13:** 13—25, 4 f. 1915.
— (72) Runkelroernes Mosaiksyge. Tids. Planteavl **22:** 444—457. 1915. Udtog i Vort Landbr. **34:** 417—419. 1915.
— (73) Forsøg med Midler mod Nøgen Havrebrand. Tids. Planteavl **22:** 458—478. 1915.
— (74) Forsøg med Midler mod Hejrebrand og Draphavrebrand. Ibid. 479—492.
— (75) Berberisbusken og Berberisloven. Ibid. 729—780.
— (76) Levende Planter som Fortidsminder. Historisk Aarbog for Skive og Omegn. **1915:** 131—136.
— (77) Botaniserende Farmacevter. Farm. Tid. **25:** 1 . . . 203. 1915.
— (78) Om Brugen af Mangan Sulfat som Middel mod Lyspletsyge. Vort Landbr. **34:** 218—219, 1 f.; Dansk Landbrug **11:** 195—197; Fyns Stifts Landbrugstid. **9:** 219—221. 1915.
— (79) Nogle praktiske Vink angaaende Sygdomme paa de forskellige Sorter af Saasæd. Ugeskr. Ldm. **1915:** 142—144, 162—163.
— Læggekartofler paa Sandjord. Vort Landbr. **34:** 74—75. 1915.
— Nogle kortfattede praktiske Vink til Forøgelse af Markernes Afgrøde. Fyns Stifts Landbrugstid. **9:** 143—145. 1915.
— (80) Rosernes Sundhedspleje; i G. N. Brandt: Roser. S. 91—102, 1 kol. Tvl. 1915.
— (81) Chrysanthemumfluen. Gartn. Tid. **31:** 13—15, 2 f. 1915.
— En Advarsel [mod Berberis]. Ibid. 115—116. — Berberisbuskene. Haven **1915:** 114—116.
— Om Bekæmpelse af de almindeligste Kartoffelsygdomme. Ibid. 175 —176.
— Er Stikkelsbærdræberen sundhedsfarlig? Ibid. 179—180.,
— (82) Om Midefilt paa nogle Haveplanter. Ibid. 305—307, 1 f.
— og Rostrup, Sofie: Sygdomme hos Landbrugets Kulturplanter. Maanedlige Oversigter. April—Oktober 1915—1917. Optrykt i flere Landbrugsblade.
— (83—85), Rostrup, Sofie og Ravn, F. Kølpin: Oversigt over Landbrugsplanternes Sygdomme i 1914. Tids. Planteavl **22:** 267—295. 1915. — Do. i 1915. Ibid. **23:** 398—423. 1916. — Do. i 1916. Ibid. **24:** 229—254. 1917.
— og Rostrup, Sofie: Vejledning til Forebyggelse af Sygdomme hos Haveplanter. Maanedlige Flyveblade fra April 1916. Optrykt i Havebrugstidsskr. [For 1917 se Ferdinandsen].
— og Rostrup, Sofie: Maanedlige Oversigter over Sygdomme hos Haveplanterne. Som forrige.
— (86) Forsøg med Anvendelse af Sprøjtemidler mod Kartoffelskimmel. Tids. Planteavl **23:** 365—397. 1916.
— (87) Vore gamle Urtebøger. Farm. Tid. **26:** 394 . . . 533, 585. 1916 (se P. Hauberg).
— (88) Foraarsnattefrosten. Hedes. Tids. **1916:** 57—68.
— Nogle billige Midler imod Ukrudt og Sygdomme i Vaarsæden. Ugeskr. Ldm. **1916:** 170—171.

Lind, J.: (89) Dyrket Ukrudt. Ibid. 267—269, 281—283.
— Markafgrødernes Sundhedstilstand. Et lille Eftersyn i Juli Maaned. Vort Landbr. **35:** 319—320. 1916.
— (90) Om to farlige og almindelige Hvedesygdomme. Ibid. 377—379.
— (91) Medicin til Planterne. Gartn. Tid. **32:** 70—72. 1916.
— (92) Om *Exobasidium* paa *Azalea* og *Rhododendron*. Ibid. 77—79, 4 f.
— (93) Om Formalin som Middel mod Haveplantesygdomme. Ibid. 281—286.
— (94) Kortfattede praktiske Anvisninger til Bekæmpelse af Haveplanternes Sygdomme. 3. forøgede og ændrede Udgave. Kbhvn. 1917. 8⁰. (82).
— (95) Kunstgødning som Middel mod Plantesygdomme. Kbhvn. 1917. 8⁰. (36).
— (96) Hundegræs-Bakteriosen (*Aplanobacter Rathayi*). Tids. Planteavl **24:** 255—263. 1917.
— (97) Forsøg med Midler mod Hvedens Stinkbrand. Ibid. 357—404.
— (98) Apoteker C. Heerfordts Herbarier. Bot. Tids. **36:** 1—19. 1917.
— (99) Om vilde Dyrs Medicinforbrug. Farm. Tid. **27:** 528—531. 1917.
— (100) Misteltenen, *Viscum album* L. Jubilæumsskriftet: Til den Pharm. Læreanst. 1892—1917: 131—143. 1917.
— (101) Indsamling og Dyrkning af Lægeplanter. Nat. Verden **1:** 416—423. 1917.
— Vinterspredning af Ukrudtfrø. Ugeskr. Ldm. **1917:** 145—146.
— Engelske Forsøg angaaende Stikkelsbærdræberens Bekæmpelse. Gartn. Tid. **33:** 13—14. 1917.
— (102) Fosforsyregødning og Kaligødning som Middel mod Sygdomme hos Haveplanterne. Ibid. 118—119.

Lund, P. J.: (2) Lidt fra Tudsenæs. Flora og Fauna **1915:** 148—152.

Madsen, Andreas: (18) Anmeldelse af Raunkiær: Dansk Ekskursionsflora 3. Udg. Ugeskr. Ldm. **1915:** 302—304 [især Kritik af de danske Navne].
— (19) Den danske Floras Vand- og Stenhøjsplanter, i G. N. Brandt: Vand- og Stenhøjsplanter 1917, p. 95—115, flere Fig.

Manicus, H. T.: Vagabonderende Planter. Viden og Virken **1916:** 29—30, 3 f.

Mathiesen, Fr. J.: (1) The structure and biology of arctic flowering plants. II. 4. *Primulaceae*. Medd. Grønl. **37:** 165—220, 25 f. 1916.

Meisling, A.: (3) Jodstivelsereaktionens Holdbarhed i Blade [Referat]. Bot. Tids. **34:** 68—70. 1915.

Mentz, A.: (45) Beskrivelse af Vegetationsforholdene paa de lave Arealer omkring Ringkøbing og Stadil Fjorde. — (Underbilag til Bilag 9 af: Betænkning angaaende Tilvejebringelse af en endelig Ændring af Afløbsforholdene ved Ringkøbing Fjord. 1915. (24).
— (46) Plantedækkets Sammensætning paa en 20-aarig Højmosekultur (Pontoppidans Mosestation). Hedes. Tids. **1916:** 127—134.
— (47) og Kr. Pedersen: Ekskursionen til Hald Egeskov, Skovene paa Sallings Østside og Flyndersø d. 13.—15. August 1916. Bot. Tids. **34:** 358—368, 4 f. 1917.
— (48, se nr. 6) og Ostenfeld, C. H.: Billeder af Nordens Flora, med

Tekst af .... 2. forøgede Udgave. 1. og 2. Hefte. Kbhvn. 1917. 8⁰. (32, 36 kol. t.).

Mentz, A.: Artikler i Salmonsens Konversationsleks. 2. Udg.

Mortensen, H. Chr. C.: Botanisk ABC. 3. Udg. Viborg 1915. 8⁰. (42).

Mortensen, R. C.: Landets Poesi. Med Silhouetter af Astrid Andersen. Kbhvn. 1916. 8⁰. (80).

Mundt, C.: (8) Om Giftsvampe. Medd. For. Svampek. Fremme **2:** 11—14. 1916.

— Et stort Eksemplar af Kæmpe-Støvbolden. Ibid. 21—22, 1 f.

— (9, se nr. 1) Danmarks spiselige Svampe. Kortfattet Vejledning til at benytte Svampene som Næringsmiddel og til at undgaa Forgiftninger ved dem. Tredie omarbejdede Udgave. Kbhvn. 1917. 8⁰. (81, 32 farvetr. f.).

Mundt, K. H.: Den enstammede franske Bjærgfyr i Danmark. Forstl. Forsøgsvæsen **5:** 25—38, 8 f.; fransk Rés. 1916.

Muus, F.: Kulturspørgsmaal. Tids. Skovvæsen **28** B: 1—14, 7 f. 1916.

Müller, P. E.: (23) Skotsk Fyr. En Rejseoptegnelse. Dansk Skovfor. Tids. **1:** 7—23, 3 f. 1916.

Møller, Birgitte: (2) Træer og Buske i Danmarks Skove. En botanisk, forstlig og kulturhistorisk Skildring af de i vore Skove voksende Træer og Buske. Med Illustrationer. Kbhvn. 1916. 8⁰. (315).

Møller, Max: Mikroorganismer. Viden og Virken **1916:** 4 . . . 36, 5 f.

Nielsen, H. C. T. V.: *Chamaecyparis Lawsoniana*. Tids. Skovvæsen **27** A: 9—17. 1915.

Nielsen, Rob.: Om Difteribacilfarvning og direkte mikroskopisk Undersøgelse. Hosp. Tid. **1915:** 225—235.

Nordmann, V.: (1) Fauna og Flora. Levninger og andre Spor af Planter og Dyr. A. Jessen og V. Nordmann: Ferskvandslagene ved Nørre Lyngby. Danm. geol. Unders. II. R. nr. 29, 31—51, 63—66. 1915.

— (2) Brunkul. Nat. Verden **1:** 403—415, 9 f. 1917.

Olsen, Axel: Naaletræer. Medd. K. Dansk Haveselsk. **10:** 1—15, 8 f. 1917.

Olsen, Carsten: (3) Studier over Epifyt-Mossernes Indvandringsfølge (Succession) paa Barken af vore forskellige Træer, samt et Bidrag til disse Mossers Økologi. Bot. Tids. **34:** 313—342, 4 f.; engelsk Rés. 1917.

— Mosser, i H. E. Petersen: Maglemose: 76—77.

Oppermann, A.: (39) Træ og andre Skovprodukter. En Fremstilling af Skovbrugets Vare og Handelslære. (6.—10. Hefte, S. 241—470. 1915—1916). Kbhvn. 1916. 8⁰. (VIII + 470, 160 f.).

— (40, se nr. 39) Den grønne Douglasies Vækst i Danmark. Ibid. **4:** 425—433, 1 f.; engelsk Rés. 1915.

— (41) Bjærgfyr i Danmark paa Flyvesand og hævet Havbund. Forstl. Forsøgsvæsen **5:** 1—24, 2 f.; tysk Rés. 1916.

— (42) Skovenes Tilstand, Dyrkning og Udbytte. Et Kapitel af det danske Skovbrugs Statistik. D. kgl. Vet. og Landbohøjskoles Aarsskrift **1917:** 15—46, fransk Rés.

Orla-Jensen, S.: (25) Über die Milchsäurebakterien und ihre Identifizierung. Zeitschr. f. Gärungsphysiologie **5:** 10—16. 1915.

— (26) Mælkeri-Bakteriologi. Anden forøgede Udg. Kbhvn. 1916. 8⁰. (144, 69 f.).

Orla-Jensen, S.: (27) Om Identificering og Systematisering og Bakterier. Nat. Verden **1:** 106—115. 1917.

Ostenfeld, C. H.: (125) Various families, i Johs. Schmidt: Flora of Koh Chang. Bot. Tids. **32:** 319—320. 1915.

— (126) A list of phytoplankton from the Boeton Strait, Celebes. Dansk Bot. Ark. **2**[4]**:** 1—18, 10 f. 1915.

— (127) Om Algeslægten *Halosphæra*'s systematiske Stilling. Bot. Tids. **34:** 70. 1915. [Referat].

— (128) Nye Fund af *Oenanthe fluviatilis* i Jylland. Ibid. 80—82.

— (129) Plants collected during the first Thule expedition to northernmost Greenland. Medd. Grønl. **51:** 371—381. 1915.

— (130) Skildringer af Vest Australiens Natur, særligt dets Plantevækst. Geogr. Tids. **23:** 35—46, 132—148, 30 f. 1915.

— (131) On the geographical distribution of the sea-grasses. A preliminary communication. Proceedings R. Soc. Victoria **27** (New Series): 181—190. 1915.

— (132, se nr. 113) De danske Farvandes Plankton i Aarene 1898—1901. Phytoplankton og Protozoer. 2. Protozoer; Organismer med usikker Stilling: Parasiter i Phytoplanktonter. Vid. Selsk. Skr. VIII. **2:** 111—197, 4 f. Fransk Rés. 1916.

— (133) Contributions to West-Australian Botany. Part I. (Introduction. — The Sea-grasses of West Australia). Dansk Bot. Ark. **2**[6]**:** 1—44, 31 f. 1916.

— (134, se nr. 87) Catalogue des espèces de plantes et d'animaux observées dans le plankton recueilli pendant les expéditions depuis le mois de juillet 1908 jusqu'au mois de décembre 1911. Copenhague, Publications de circonstance nr. 70. 1916. (87).

— (135) og Thekla R. Resvoll: Den ved Aursunden fundne Aster (*Aster subintegerrimus*). Nyt Mag. f. Naturvid. Chria. **54:** 1—16, 5 f. 1916.

— (136) Havgræssernes Udbredelse i Verdenshavene. Naturen **41:** 1—14, 33—43, 13 f. 1917.

— (137) Nogle Bemærkninger om vore enaarige *Sonchus*-Arter. Bot. Tids. **34:** 343—346. 1917.

— Ekskursionen til Lellinge d. 19. Maj 1916. Ibid. 352—353.

— (138, se nr. 46 og 119) Smaa Bidrag til den danske Flora VII. A. Nogle indvandrede Blomsterplanter. B. Floristiske Notitser fra Randers Fjorddal. Bot. Tids. **36:** 43—50. 1917.

— Ekskursionen til Jonstrup Vang og Sondersøen 17. Juni 1917. Ibid. 156—157.

— Ekskursionen til det nordlige Thy d. 24.—25. Juli 1917. Ibid. 166—167.

— (139) Naturfredningsloven. Nat. Verden **1:** 269—272. 1917.

— (140, se nr. 30) og A. Mentz: Billeder af Nordens Flora. 2. Udg. — Se Mentz.

— *Sedum Sprucei.* Journ. of Bot. **55:** 350. 1917.

— Artikler i Salmonsens Konversationsleksikon. 2. Udg.

Overbye, L. og Petersen-Kock: Vore medicinske Planter. En populær Vejledning til at samle 24 her i Landet voksende Planter. Randers 1916. 8⁰. (12). 2. forogede Udg. 1917. 8⁰. (24, 14 f.). — [1. Udg. udkom anonymt].

Paludan, O.: Naaletræernes Rodbakterier? Dansk Skovfor. Tids. **2**: 153—156. 1917.

Paulsen, Ove: (25) Den internationale plantegeografiske Ekskursion i Amerika 1913. Geogr. Tids. **23**: 83—108, 20 f. 1915.

— (26) Saltonsøen i Syd-Californien. Nordisk Tids. **1915**: 109—118, 4 f.

— The Salton Sea: Floristics and Ecology. The Plant World **18**: 16—19. 1915. [Anmeldelse].

— (27) Some remarks on the desert vegetation of America. Plant World **18**: 155—161. 1915.

— (28) Havalger som Kalikilde. Fra Nat. Værkst. **1915**: 298—302, 1 f.

— Ekskursionen til Fyns Hoved og Kerteminde den 26. og 27. Juni 1915. Bot. Tids. **34**: 188—190. 1916.

— Ekskursionen d. 17.—18. Juni 1916 til Skelskør og Glænø. Ibid. **34**: 355—358. 1917.

— K. Wiinstedt og Ø. Winge: Ekskursionen til Hundested d. 2. September 1917. Bot. Tids. **36**: 167—169. 1917.

— (29) De dansk-vestindiske Øer og Dansk Naturforskning. Nat. Verden **1**: 230—233. 1917.

Pedersen, Chr. — Død 7. Juni 1916. Nekrolog med Portræt i Gartn. Tid. **32**: 153—154. 1916.

P. har i Gartn. Tid. **31**—**32**, 1915—16 oversat eller refereret flere udenlandske Afhandlinger, hvoraf nævnes:

Jordtræthed i Planteskoler (**31**: 86—88); Nyere Oplysninger om Bladgrøntet og Farvestoffet i Blomster og Frugter (**31**: 103—104); Et Bidrag til Kartoflens Historie (**31**: 157—160, 3 f.); Befrugtningen hos Frugttræer (**31**: 205—207); En Nellikesygdom (**31**: 205—207); Ny Forsøg med Podning af Solaneer (**31**: 262—263); Ringsygen hos Hyacinter (**32**: 85—86); En ny Bregne (**32**: 94—95).

Pedersen, Kr. se A. Mentz nr. 47.

Pedersen, P. M.: (6) Thurø. Flora og Fauna **1915**: 127—130.

Petersen, C. G. Joh.: (6) »Grüne Austern« in Dänemark in 1911—1912. Intern. Revue d. ges. Hydrobiol. u. Hydrogeogr. **7**: 39—41. 1914.

— (7) Havets Bonitering. En Oversigt. Vid. Selsk. Overs. **1915**: 109—123.

Petersen, Henning E.: (11) Magle-Mose i Grib-Skov. Undersøgelser over Vegetationen paa en nordsjællandsk Mose. I—IV. Bot. Tids. **36**: 58—154, 18 f. 17 t. 1917.

Indhold: I. H. E. P. Indledning. II. Floralister (Fanerogamer og Bregner af K. Jessen og H. E. P., Mosser af Carsten Olsen, Svampe af C. Ferdinandsen, Lichener af O. Hagerup). III. Statistiske Meddelelser om den lave Chamæfyt- og Hemikryptofyt-Vegetation af H. E. P. IV. Studies om transpiration in high-moor plants, af P. Boysen-Jensen).

Petersen, Johannes Boye: (2) Studier over danske aërofile Alger. Vid. Selsk. Skr. VII. **12**: 269—380, 22 f., 4 t.; fransk Rés. 1915.

— (3) Bemærkninger til Plantekortene over Bastrup Sø, Farum Sø, Bagsværd Sø og Lyngby Sø. — (med A. Seidelin Raunkiær) Furesøens Vegetationsforhold. Kap. III og IV i Wesenberg-Lund: Furesøens Vegetationsforhold, 39—77.

— (4) Generationsskifte hos Bladtang. Nat. Verden **1**: 273—277, 2 f. 1917.

Petersen, Kay: (se nr. 6) [Plantepatologiske Artikler i »Dansk Landbrug« **1**: 12. 1915—16].

I **21.** 1915: Rodbrand hos Runkelroe (251—252); Sorteben (273—274); Nøgen Bygbrand (311—313); Sneskimmel og andre dermed beslægtede Sygdomme hos Vintersæd (361—363); Kulede Kartofler (401—404); Roesygdomme og Sortering af Rodfrugter (411—413); Runkelroernes Mosaiksyge (433—435).

I **12.** 1916: Berberisbusken og Berberisloven (41—44); Frøukrudtets Bekæmpelse (82—85); Hejrebrand og Draphavrebrand (161—162); Nøgen Havrebrand (111—112); Pulverskurv (167—168); Mosaiksyge hos Kartofler (271—272); Vejkanternes Plantevækst (301—302); Ukrudt (322—324); Kløveraal (391—392); Kartoffelens Bladrullesyge (446—448).

Petersen, O. G.: (22) Erindringsord til Forelæsninger over systematisk Botanik ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. 3. Udg. Kbhvn. 1915. 8⁰. (126).

— (52) »Dobbelte Aarringe«. En orienterende Oversigt. Dansk Skovfor. Tids. **1:** 335—346. 1916.

— (53) Træer og Buske. Diagnoser til dansk Friland-Trævækst. Kbhvn. 1916. 8⁰. (X + 517, 248 f. 1 kol. t.).

Petersen, Severin: (5) Hvorledes jeg fik Interesse for Svampene. Medd. For. Svampek. Fremme **1:** 95—97. 1915.

— (6) Vahls Bladsvamp (*Agaricus Vahlii* Schum.). Ibid. **2:** 1—14, 1 f. 1916.

Petersen-Kock, P. se L. Overbye.

Porsild, M.: (19) Naturfredning i Dansk Grønland. Medd. Grønl. **51:** 251—262, 3 f. 1915 (Arbejder fra den danske arktiske Station paa Disko Nr. 8).

— (20) On the genus *Antennaria* in Greenland. Ibid. 265—281, 7 f. 1915. (Arbejder etc. Nr. 9).

Poulsen, V. A.: (41) Anatomiske Studier. I. Undersøgelser over løgkagen hos *Urginea maritima* Bak. II. Om mælkerørene hos *Campanula Vidalii* Wats. Vid. Selsk. Overs. **1915:** 181—198, 2 t.

— (42) Om Spalteaabningerne hos *Griselinia littoralis* Raoul og *Campanula Vidalii* Wats. Vid. Medd. **67:** 137—143, 1 t. 1916.

— (43) Planteanatomiske Bidrag. Anatomiske Bemærkninger om Bladbygningen hos nogle Apocynaceer. Bladkirtlerne hos *Actinostemma* Griff. Vid. Medd. **68:** 299—317, f. og t. 1917.

— Artikler i Salmonsens Konversationsleksikon. 2. Udg.

Rafn, Johannes (20 b): Skovfrøanalyser i Sæsonen 1913—14. Tids. Skovvæsen **27** A: 45—47. 1915. [20 a se forrige Litteraturliste p. 178; nr. 21 dér maa hellere være 18 b].

— (21 a og 22 a) Forstsamen-Untersuchungen für 1914—15. Mitt. Deutsch. Dendrolog. Ges. **1915:** 257—260. — Do. für 1915—16. Ibid. **1916:** 121—122.

— (21 b og 22 b) Skovfrøanalyser i Sæsonen 1914—15. Dansk Skovfor. Tids. **1:** 151—158. 1916. — Do. i 1915—16. Ibid. **2:** 51—58. 1917.

— (17 b) The testing of forest seeds during 25 years, 1887—1912. Copenhagen 1917. 4⁰. (92, med Forf. Portr.).

Rasmussen, H. og Simonsen, Kr.: Lille Flora til Skolebrug. 4. Udg. 1914. 5. Udg. 1916. 6. Udg. 1917.

Raunkiær, C.: (53) Om Bladstørrelsens Anvendelse i den biologiske Plantegeografi. Bot. Tids. **34:** 225—237, 1 t. 1916.

Raunkiær, C.: (54) Om Valensmetoden. Bemærkninger i Anledning af: Harald Kylin och Gunnar Samuelsson's »Några kritiska synpunkter på beståndanalyser« (Skogvårdsföreningens Tidskrift. 1916). Bot. Tids. **34:** 289—311. 1916.
— se Warming nr. 134.
Ravn, F. Kølpin: (86) Die Übertragung von Krankheiten durch das Saatgut und die Möglichkeit einer Vergütung der dadurch veranlassten Verluste. Jahresbericht d. Vereinigung f. angew. Botanik **12**. I: 18—27. 1914.
— (87) med Jens Lind og Sofie Rostrup: Oversigter over Landbrugsplanternes Sygdomme i 1914—1915. 1916. Tids. Planteavl **22. 23. 24** (se Lind).
— (88) Sygdomme hos Kaalroer under Overvintringen. Tids. Planteavl **23:** 533—580. 1916. — Referat med Diskussion i Ugeskr. Ldm. **1915:** 229—232.
— (89) Om Agerbruget paa St. Croix. Beretning om en Rejse foretagen i September 1915. Kbhvn. 1916. 8⁰. (23).
— Jordbruget i Dansk Vestindien. Ugeskr. Ldm. **1916:** 562—564.
— (90) Om Jorddesinfektion. Gartn. Tid. **32:** 105—110, 5 f. 1916.
— (91) Om Erstatning for Tab, forvoldt ved Anvendelse af sygdomsbefængt Udsæd. Handlingar till Landtbruksveckan. Stockholm 1916: 318—328. (conf. nr. 86).
— (92) Jens Ludwig Jensen (1836—1904). Phytopathology **7:** 1—4. Portr. 1917.
— (93) Bør Handelen med Midler mod Plantesygdomme kontrolleres? Tidskr. Landøk. **1917:** 253—267, 330—342.
— (94) og L. Helweg: Overvintringsforsøg med Kartofler 1913—1917. Tids. Planteavl **24:** 436—463, 4 f. 1917.
— »Antiperitesier«. Haven **17:** 77—78. 1917.
— Artikler i Salmonsens Konversationsleksikon. 2. Udg.
Repstock, J. se Aagesen.
Rosenvinge, L. Kolderup: (53, se nr. 37) Grundtræk af Planteanatomien som Grundlag for den tekniske Mikroskopi. Anden Udg. Kbhvn. 1915. 8⁰. (56, 23 f.).
— (54) Et Mikrosporangium med en Megaspore-Tetrade hos *Isoëtes echinospora*. Bot. Tids. **34:** 255—256, 1 f. 1916.
— (55, se nr. 45) The Marine Algæ of Denmark. Contributions to their natural history. Part II. *Rhodophyceae*. II. (*Cryptonemiales*). Vid. Selsk. Skr. VII. **17:** 155—284, f. 174—201, t. III—IV. 1917 (udkom 1918).
— Professor, Dr. phil. & med. Wilhelm Johannsen. Akademisk Ugeblad **6:** 13—14, 7/2 1917. Portr.
Rostrup, E.: (11) Vejledning i den danske Flora. 12. Udg. ved O. Rostrup. Kbhvn. 1917. 8⁰. (XX + 458, 139 f.).
Rostrup, O.: (23) Bidrag til Danmarks Svampeflora. I. Dansk Bot. Arkiv **2:** 1—56, 43 f.; 3 t.; eng. Rés. 1916.
— se E. Rostrup.
Rostrup, Sofie: (18) Forsøg med Sprøjtemidler mod Bedelus (*Aphis papaveris*). Tids. Planteavl **15:** 233—256. 1915.
— (19—21) Oversigt over Landbrugsplanternes Sygdomme i 1914—1915—1916. Se J. Lind nr. 83—85.

Rostrup, Sofie: Maanedlige Oversigter. Se J. Lind.
— (22) og Iversen, Karsten: Forsøg vedrørende Kløveraalens Smitteveje. Tids. Planteavl **23:** 424—441, f. 1916.
Rørdam, K.: (7) Kemisk Undersøgelse af Bændeltang fra danske Farvande. D. kgl. Vet. og Landbohøjskole. Aarsskrift **1917:** 107—145, engl. Rés.
Saunte, Ludvig: Naturh. For. f. Loll.-Falster[s Ekskursion til »Kidnakken« $^{16}/_{5}$ 15]. Flora og Fauna **1915:** 68—70.
— Do. til Romsø og Dornæs. $^{10}/_{6}$ 17. Ibid. **1917:** 108—109.
— Do. til Egnen om Idalund Teglværk i Juli 1916. Ibid. 132—135.
Schjerning, H. død $^{9}/_{11}$ 1914. Portræt i Medd. Carlsb. XI.
— (4 a fortsat) Om Byggets Proteinstoffer i Kornet selv og under Brygningsprocesserne. IV. H. Schjerning og Jenny Hempel: Undersøgelser over forskellige Bygsorters Maltningsevne. Medd. Carlsb. **11:** 304—349. 1917.
— (4 b) On the proteid substances of barley in the grain itself and during the brewing processes. IV. H. Schjerning and Jenny Hempel: Investigations as to malting power of various sorts of barley. Comptes-rendus Carlsb. **11:** 333—378. 1917.
Schmidt, Johs.: (16) Flora of Koh Chang. Contributions to the knowledge of the vegetation in the Gulf of Siam. Part X (Conclusion). (Arranged by Carl Christensen). Bot. Tids. **32:** 309—332. 1915; 333—370. 1916.

C. B. Clarke: Ochnaceae. — E. Gilg: Loganiaceae. — L. Radlkofer: Sapindaceae. — R. Schlechter: Asclepiadaceae. — C. H. Ostenfeld: Various families. — O. Warburg: Various families. — W. G. Craib: Various families. — Various families determined by different botanists. — Carl Christensen: Filices. — Additamenta to earlier parts. — Johs. Schmidt: Concluding remarks. — Index to genera and new species.

— (17) Om Humleundersøgelsers Betydning for Praksis. Bryggeritid. **18:** 15—16. 1915.
— Undersøgelser over Humle (*Humulus Lupulus* L.). V—X. Medd. Carlsb. **11:** 1915 og 1917.
— (18 a) Om Humlearomaen. **11:** 137—151. 1915.
— (19 a) Om Lupulin-Mængden hos Afkommet efter Krydsninger. **11:** 153—170. 1915.
— VII. Svend Höeg Larsen: Anvendelse af kunstigt Lys ved Titrering af Humlens Harpiksstoffer. **11:** 171—174. 1915.
— (20 a) VIII. Om Blomstringstiden hos Afkommet efter Krydsninger. **11:** 175—180. 1915.
— (21 a) IX. Den vildtvoksende Humles Forekomst i Danmark. **11:** 286—300, Kort. 1917.
— (22 a) X. Om Aromaen hos Afkommet efter Krydsninger. **11:** 301—303. 1917.
— Investigations on hops (*Humulus lupulus* L.). Comptes-rendus Carlsb. **11:** 1915 og 1917.
— (18 b) V. On the aroma of hops. **11:** 149—163. 1915.
— (19 b) VI. On the amount of lupulin in plants raised by crossing. **11:** 165—183. 1915.

Schmidt, Johs.: VII. Svend Höeg Larsen: The employment of artifical light in titration of the resins in hops. **11:** 184—187. 1915.
— (20 b) VIII. On the flowering time of plants raised by crossing. **11:** 188—198. 1915.
— (21 b) IX. The occurrence of the wild hop in Denmark. **11:** 314—329. Chart. 1917.
— (22 b) X. On the aroma in plants raised by crossing. **11:** 330—332. 1917.
— (18 c) Paa Tysk i Wochenschr. f. Brauerei, **32:** 109 ff. 1915; Allg. Brauer- u. Hopfenzeitung **55:** 663 ff. 1915; Zeitschr. f. d. ges. Brauwesen **39:** 189 ff. 1916.
— (19 c) Paa Tysk i Wochenschr. f. Brauerei **32:** 193 ff. 1915; Allg. Brauer- u. Hopfenzeitung **55:** 735 ff. 1915; Zeitschr. f. d. ges. Brauwesen **39:** 229 ff. 1916.
— (20 c) Paa Tysk i Wochenschr. f. Brauerei **32:** 225 ff. 1915; Allg. Brauer- u. Hopfenzeitung **56:** 89 ff. 1916; Zeitschr. f. d. ges. Brauwesen **39:** 334 ff. 1916.
— (21 c) Paa Tysk i Allg. Zeitschr. f. Bierbrauerei u. Malzfabrikation **36:** 285—286. 1917.
Seidelin Raunkiær, Agnete: (3) med J. Boye Petersen: Furesøens Vegetationsforhold [*Characeæ*]. Kap. III i Wesenberg-Lund: Furesøstudier, p. 58—77. 1917.
Siim, Johannes (1) (Siim-Jensen): Beiträge zur botanischen und pharmacognostischen Kenntnis von *Hyoscyamus niger* L. Inaug. Dissertation Marburg 1900. 4⁰. (86, uden Tavler). Bibliotheca botanica **51:** 1—90, 6 t. 1901. (Overset i Dansk Bot. Litt.)
— (2) *Digitalis* og *Strophanthus*. Et Résumé. Arch. Pharm. Chemi **19:** 1 . . . 100. 1912.
— (3) Pharmakognostiske og pharmakologiske Data hos nogle Apocynaceer, særlig hos *Apocynum*-Species. Arch. Pharm. Chem. **22:** 305—311. 1915.
Simonsen, K. se V. Balslev og H. Rasmussen.
Smith, Lorenz: Robinie paa Heden. Tids. Skovvæsen **29** A: 287—290. 1917.
Stockmarr, Alb.: Lille Biologi for Gymnasiets tre Linier. 2. Udg. Kbhvn. 1915. 8⁰. (32, figg.).
Storm, S. M.: (2) Fremmede Naaletræer paa Søllestedgaard. Forstl. Forsøgsvæsen **4:** 397—424, 3 f., eng. abstract. 1915.
Tendal, M. F.: [Naturhist. For. f. Lolland-Falster's] Ekskursion til Møens Klint 5. og 6. Juni. Flora og Fauna **1915:** 111—113.
Trojel, Hans Jørgen: Et Bidrag til Fyns Flora i det 18. Aarhundrede. Udg. med Noter ved Fr. Heide. Aarbog for Historisk Samfund for Odense og Assens Amter **4:** 592—606. 1916.
Tryde, E.: Dansk Skoleflora. 7. Udg. 1917. Se Carl Christensen.
Ulleriks, A.: (4) Tre *Ficus*-Arter. Gartn. Tid. **31:** 213—215, 3 f. 1915.
— (5) *Bocconia*. Ibid. 268—270, 2 f.
— (6) Melet Kodriver. Medd. K. Danske Haveselsk. **8:** 23—24. 1915.
— (7) Rosmarinlyng. Ibid. **8:** 37—39, 1 f. 1915.
— (8) Slyngplanter i Vinterhaven. Ibid. **9:** 17—24, 5 f. 1916.

Vanggaard: Hussvampen (*Merulius lacrymans*). [Udtog af Foredrag]. Tids. Skovvæsen **29:** 241—248. 1917.

Vestergaard, H. A. B.: (5) Gulrustens Virkning paa Udbyttet af forskellige Hvedesorter. Tids. Planteavl **22:** 110—115. 1915.

— (6) Iagttagelser vedrørende forskellige Forhold og Egenskaber hos Byg. Ibid. 336—348, 2 f.

Warming, Eug. (129) und Graebner, P.: Eug. Warming's Lehrbuch der ökologischen Pflanzengeographie. Berlin 1914—1918. 8⁰. (VIII + 988 + 64, 395 f.).

— (130) Nedstamningslæren. Kbhvn. Ved Udvalget for Folkeoplysnings Fremme. 1915. 8⁰. (240, 73 f.).

— (131, se nr. 75) Afsnittet »Planteverden« i Artiklen »Danmark«. Salmonsens Konversationsleksikon 2. Udg. **5:** 545—548. 1916.

— (132) Om Begrebet »Nedstamning«. Vid. Medd. **66:** XI—XII. 1916.

— (133, se nr. 108 og 111) Dansk Plantevækst. 3. Skovene. Bot. Tids. **35:** 1—240, 145 f. 1916; som samlet Hefte (1.) 1917.

— Selvbiografi. Verden og Vi 3. Dec. 1916. Portræt.

— (134) Om Økologiens Grundenheder. Bot. Tids. **36:** 25—31. 1917. (Referat med Diskussion med Indlæg af Raunkiær).

— (135) Danske Plantenavne. Flora og Fauna **1917:** 78—80. (conf. Alb. Jensen).

Weile, Jens A.: Thylandske Strandplanter. Flora og Fauna **1915:** 17—19.

Weis, Fr.: (43) Om det talmæssige Forhold mellem Kønnene og Konsbestemmelser. En statistisk biologisk Oversigt. Nationaløkonomisk Tidsskr. **53:** 304—343, 14 f. 1915.

— Frosten og Roerne. Ugeskr. Ldm. **1915:** 654.

— (44) Det fysiologiske Grundlag for Torring af Korn og Sædefrø [Foredrag]. Ugeskr. Ldm. **1916:** 587—590, 601—604. Fyns Stifts Landbrugstid. **10:** 474—475, 482—484. 1917.

— (45) og Bondorff, K. A.: Kemisk-biologiske Undersogelser af Skovjord under »Overernærede Graner« paa Wedellsborg Skovdistrikt. Dansk Skovfor. Tids. **2:** 143—153. 1917. [Se Vilh. Larsen].

— (46) Elias Metchnikoff. Nat. Verden **1:** 14—26, Portr. 1917.

Wesenberg-Lund, C.: (20) Furesøstudier. En bathymetrisk, botanisk, zoologisk Undersogelse af Molleaaens Søer. Under Medvirkning af M. J. Sand, J. Boye Petersen, Fru A. Seidelin Raunkiær og C. M. Steenberg. Vid. Selsk. Skr. VIII. **3:** 1—208, 7 bathymetriske Kort, 7 Vegetationskort, 8 t. og 50 f. 1917.

Westh, Claudi Th.: Betegnelser for danske Enge og Moser. Hedes. Tids. **1917:** 28—33.

Wiinstedt, K.: (14) Horsensegnens Flora (Pteridophyta og Phanerogamæ). Bot. Tids. **34:** 89—160. 1915.

— (15) Naturhistorisk Forening for Jyllands Ekskursion til Silkeborg Vesterskov og Funder 14.—15. Juni 1914. Flora og Fauna **1915:** 61—65.

— (16) Rosenvold. Ibid. 106—110.

— (17) Sjældne Planter i Vorbasseegnen. Ibid. 145—148.

— (18) Træk af Vegetationen fra Struer til Husby og fra Holstebro til Thyboron. (Topografisk-botanisk Undersøgelses Distrikt 16). Bot. Tids. **34:** 211—221. 1916.

Wiinstedt, K.: (19) Klitsøerne ved Husby. Flora og Fauna **1916:** 46—51.
— (20) Vorbasseegnen. Ibid. 68—78. (Rettelse S. 127).
— (21) Jægersprisegnen. (Genfundet af *Thesium ebracteatum*). Ibid. 97—104.
— (22) Egnen øst for Vordingborg. Ibid. 145—151.
— (23) Nibeegnen. Ibid. **1917:** 1—9.
— *Ranunculus Stevenii* Andrez. — *Bulbocastanum Linnaei* Schur. — Danske Plantenavne. — Nikkende og opret Kobjælde. Ibid. 14—16, 93, 139.
— (24) Mulbjergene og Omegnen. Ibid. 73—77.
— Naturhistorisk Forening for Sjællands Sorøtur. Ibid. 89—91.
— Do. til Køgeegnen og Gjorslev Bøgeskov d. 25.-8.-1917. Ibid. 135—138.
Winge, Ø.: (25 c) Die Bestäubungs- und Befruchtungsprozesse bei Humulus lupulus L. und Humulus japonicus Sieb. und Zucc. Allg. Brauer- und Hopfenzeitung **56:** 1715 ff. 1916.
— (11) Hvorledes man dyrker Champignoner. Optrykt i Bryggeritid. **20:** 23—26. 1917.
— (27) Tre sjældne Rørhat-Arter. Medd. For. Svampek. Fremme **1:** 100—102, 3 f. 1915.
— Er Stikkelsbærdræberen giftig? Ibid. 108—111.
— Notitser fra Norge 1916. Ibid. **2:** 8—9. 1916.
— (28) Über die Bestimmung des Wasser- und Bitterstoffgehaltes im Hopfen. Kritische Bemerkungen. Wochenschr. f. Brauerei **1915:** nr. 45 (4) II. **1916:** nr. 2 (2).
— (29 a) Studier over Planterigets Chromosomtal og Chromosomernes Betydning. Dr. Disp. Kbhvn. 1917. 8⁰. (144, 46 f.). Medd. Carlsb. **13:** 127—267, 46 f. 1917.
— (29 b) The chromosomes. Their numbers and general importance. Comptes-rendus Carlsb. **13:** 131—275, 46 f. 1917.
— (30) Winkler's »Podningsbastarder« og Kæmperacer. Nat. Verden **1:** 162—175, 7 f. 1917.
Winther, Chr.: Lysets Betydning for Bladgrøntets Arbejde. Nat. Verden **1:** 337—349, 2 f. 1917.
Østrup, Ernst. Død 16. April 1917.
— (23) Marine Diatoms from the coasts of Iceland. The Botany of Iceland. Part 3: 345—394, 1 pl. 1916.

III.
Udenlandske Forfattere.

Almquist, S.: Danmarks *Rosæ*. Bot. Tids. **34:** 257—287. 1916.
Clarke, C. B.: *Ochnaceæ* i Fl. Koh Chang. se Johs. Schmidt nr. 16.
Craib, W. G.: Various families i do.
Dahl, Ove: Nogle træk af Finmarkens flora. Bot. Tids. **36:** 31—34. 1917.
Fernald, M. L.: The occurrence of *Polygonum acadiense* in Denmark (with note by C. H. Ostenfeld). Bot. Tids. **34:** 253—255. 1916.
Gilg, E.: *Loganiaceæ* i Fl. Koh Chang, se Johs. Schmidt nr. 16.

Gran, H. H.: The plankton production in the North European waters in the spring of 1912. Bull. planktonique **1912:** 1—142, 11 tables, 2 pl. 1915.

Leitch, Isabella: Studier over Temperaturens Indflydelse paa Vækst-hastigheden hos Roden af *Pisum sativum.* Vid. Selsk. Overs. **1916:** 109—112.

Lemoine, Mme Paul: Calcareous Algæ. Report on the Danish oceanographical expeditions 1908—1910 to the Mediterranean and adjacent seas. No. 3. Copenhagen 1915. (30, 10 f., 1 pl.).

— *Melobesieæ* se Børgesen nr. 53.

Molér, Thjelvar: Bakterio-geografiske Studier. Nogle Undersøgelser over *Azotobacters* Forekomst i dansk Jord. Tids. Planteavl **23:** 675—689. 1916.

Radlkofer, L.: *Sapindaceæ* i Fl. Koh Chang, se Johs. Schmidt nr. 16.

Rubner, M.: Aus dem Leben einer Zelle. Udg. af Danmarks naturvid. Samfund 1914. 8⁰. (44).

Schlechter, R.: *Asclepiadaceæ* i Fl. Koh Chang, se Johs. Schmidt nr. 16.

Warburg, O.: Various families i do.

Weber-van-Bosse, Mme A.: *Rhizophyllidaceæ* og *Squamariaceæ.* Se Børgesen.

Dansk Botanisk Forening.

Møder i 1918 (Slutning).

Mødet den 31. Oktober 1918.

Hr. **Ingvar Jørgensen**, D. I. C. (fra England) talte om nogle moderne Synspunkter i Studiet af Kulsyreassimilationen.

Prof. Weis og Dr. Boysen Jensen udtalte sig i Hovedsagen i Tilslutning til Foredragsholderen, men gjorde dog nogle Indvendiger mod nogle af hans Betragtninger.

Mødet den 28. November 1918.

Stud. mag. **Erik J. Petersen:** En ny sapropelisk Organisme.

Hertil gjorde Prof. Kolderup Rosenvinge en Bemærkning.

Professor **Eug. Warming:** Bunium Bulbocastanum i Danmark.

Hertil Bemærkninger af bot. Gartner A. Lange og Prof. C. H. Ostenfeld

Forud for Foredragene meddelte Næstformanden, Prof. **C. H. Ostenfeld,** at Bestyrelsen paa Foreningens Vegne havde lykønsket Formanden, Prof. Kolderup Rosenvinge paa hans 60-Aars Fødselsdag d. 7. November.

Samme fremlagde C. A. M. Lindman, Svensk Fanerogamflora, som lige var udkommet.

Mødet den 5. December 1918.

Professor Dr. **H. Hesselman,** Stockholm: Salpeterbildningen i svenska skogsmarker, dess ökologiska och praktiska betydelse.

Til Foredraget, som var ledsaget af talrige Lysbilleder, knyttede Prof. Weis og Mag. Ferdinandsen et Par Bemærkninger.

Mødet den 19. December 1918.

Dr. **Ø. Winge:** Om Arv overført gennem Plasma og Plastider. (Medd. Carlsb. Lab. 14, N. 3).

Prof. F. Kølpin Ravn ytrede sig i Anledning af Foredraget om Spørgsmaalet falsk og ægte Arvelighed. Grænsen mellem disse kunde i visse Tilfælde være meget vanskelig at trække. Hvis Arven overførtes gennem Plasma, maatte man ved Transplantationsforsøg vise, hvorvidt paagældende Egenskab alene kunde overføres gennem den hanlige Celles Plasma (altsaa negativt Resultat af Forsøget) eller ogsaa kunde vegetativt gaa fra den ene Celle til den anden.

Professor **Eug. Warming** 1) fremlagde Rob. E. Fries's Afhandling om nordiske Navne paa Stellaria media.

2) gav en biografisk Skildring af den nys afdøde tyske Botaniker G. Volkens.

Møder i 1919.

Mødet den 9. Januar 1919.

Docent Dr. **C. Skottsberg** holdt et af talrige Lysbilleder illustreret Foredrag om Juan Fernandez Øernes Vegetation.

Mødet den 30. Januar 1919.

Professor **O. G. Petersen** talte om

1) det nederste Støtteblad i Græssernes Blomsterstand. (Se S. 265 ff.).

2) Smaating om Vedplanter. Bl. a. den saakaldte Stenbøg.

Til Foredragene knyttedes mindre Bemærkninger af Prof. Raunkiær, Dr. O. Paulsen, Jægermester Hauch og Prof. Ostenfeld.

Ekskursioner i 1918.

Ekskursionen til Sandbjergdalen og Rude Skov den 28. April 1918.

Deltagere: S. Andersen, C. Christensen, Frk. C. Christensen, Claudi-Hansen, C. Ferdinandsen, Johs. Gandrup, E. Gram, K. Gram, Frk. J. Grüner, Frk. E. Hansen, E. Høeg, C. Jensen, V. Jensen, K. Jessen, Frk. V. Jørgensen, Hakon Jørgensen, K. Juul, A. Lange, D. Müller, C. Olsen, C. H. Ostenfeld, O. Paulsen, Kølpin Ravn, Kolderup Rosenvinge, Frk. K. Schurmann, W. Thomsen, Eug. Warming, K. Wiinstedt. Endvidere deltog som Gæster: Fru Christensen med to Døttre, Fru V. Jensen, Frk. G. Ostenfeld, Fru Kølpin Ravn og A. Sørensen.

Paa Vedbæk Station samledes de fleste af Deltagerne, medens andre stødte til undervejs. Vejen lagdes gennem Trørød Skovs nordlige Del, hvor der bl. a. fandtes *Gagea spathacea* og en lille Klynge af *Anemone nemorosa* × *ranunculoides* paa et Sted, hvor begge Forældrene voksede.

Fra Skoven gik Turen over Maglemose, hvor der fandtes *Senecio vernalis* og, langs Mosevejen, rigeligt af *Cardamine hirsuta*, til Folehave, hvor man nød Frokosten i det grønne ved Skovløberhuset. Ogsaa her voksede *Gagea spathacea*. I den smukke Sandbjergdal, Øst for Sandbjerg By studeredes Floraen paa den tørre, solexponerede Nordskrænt, hvor der bl. a. stod *Festuca ovina*, *Cerastium semidecandrum*, *Carex caryophyllea*, *Vicia lathyroides*, *Veronica arvensis*, *V. verna*, *Myosotis hispida*, *M. micrantha*, *Teesdalea nudicaulis*, *Helianthemum nummularia* o. m. a., og paa en Kæmpehøj paa Nordsiden af Dalen fandtes *Pulsatilla pratensis* og Rosetter af

Hypochaeris maculata. Derefter vendte man sig til den østlige Ende af Dalen, hvor en lille Bæk havde udskaaret en dyb, bugtet Slugt i den egentlige Dalbund. Under et Ellekrat fandtes her en Foraarsflora bestaaende særlig af Hvid Anemone og Liden Lærkespore, medens Milturt og *Caltha palustris* voksede frodigt i og ved Bækken. Ligeledes forekom her *Equisetum hiemale* og et blomstrende Eksemplar af *Acer negundo.* Medens nogle af Deltagerne her brød af og vendte tilbage, fortsatte Resten af Selskabet forbi Høsterkøb, hvor man nød en Forfriskning, forbi Femsølyng og gennem Rude Skov til Holte St. I Mosen Øst for Femsølyng stod *Spiræa salicifolia* tæt under en Ællekultur, og i Agersø genfandtes *Litorella uniflora.* I denne Sø samledes et løsrevet Skud af *Myriophyllum* cfr. *alterniflorum,* og nær den havde *Omphalodes verna* forvildet sig.

Knud Jessen.

Ekskursionen til Egnen omkring Uggeløse Hegn Søndag den 26. Maj 1918.

Deltagerne: C. W. Franck, Johs. Gandrup, J. Grøntved, Fru S. Helms, E. Høeg, C. Jensen, A. Lange, D. Müller, N. C. Møller, H. E. Petersen, Frk. Rodskjer, L. Kolderup Rosenvinge, Frk. Schurmann og K. Wiinstedt.

Fra Lynge Station gik man gennem Uggeløse By og derefter ad en Marksti ned i en lille Mose beliggende mellem Landevejen og Uggeløse Hegns sydøstlige Fløj. I denne Mose iagttoges: *Betula odorata* og *pubescens, Carex canescens, diandra, dioeca, lasiocarpa, limosa, Oederi, panniculata, paradoxa, Cladium mariscus, Drosera rotundifolia, Eriophorum angustifolia* og *vaginatum,* (*alpinum* er tidligere iagttaget her), *Hottonia palustris, Hydrocharis morsus ranæ, Lysimachia thyrsiflora* og *vulgaris, Menyanthes trifoliata, Molinia coerulea, Nymphæa alba, Oxycoccus palustris, Pedicularis silvatica, Pinguicula vulgaris, Ranunculus lingua, Scutellaria galericulata, Sieglingia decumbens, Solanum dulcamara, Taraxacum Gelertii, Typha latifolia, Valeriana dioeca* og *excelsa, Viola canina* og *palustris.* Ved et Stengærde, som løber vinkelret ind paa Skoven, voksede talrige *Dryopteris filix mas,* endvidere *Carex hirta, Polypodium vulgare, Sedum maximum* og *Viola tricolor.* Man gik nu rask gennem Skovens sydøstlige Del for at komme ud til den Syd for Uggeløse Hegn beliggende Sænkning, som afvandes ved Græsed Aa. Denne Sænkning er dels opdyrket Agerland, dels Græsgange, Eng og Mose, og større Dele af den er afspærret; Færdslen er derved delvis vanskeliggjort eller hindret. Lige Syd for Skoven lejrede man sig paa en tør Græsmark efter først at have beundret et hvidt Hav af *Arabis arenosa.* Et Areal paa ca. ½ Td. Land var ganske tæt bevokset med denne Plante. En derboende Mand sagde, at Planten havde vokset der i mange Aar, uden at det dog var ham muligt at sige i hvormange (Meddeleren heraf iagttog den paa dette Sted ca. 1906), men at dens Hyppighed vekslede fra Aar til Aar.

Efter Frokosten gennemsøgte man et lille Moseparti tæt ved dette Sted uden at finde noget særlig bemærkelsesværdigt. I en Grøft voksede Svaleurt og Dag-Pragtstjærne. Den første af disse skal jo tyde paa gammel

Bebyggelse Egnen har da sikkert ogsaa i gamle Dage huset nogle Borge. Et Tusind Meter længere mod vest findes et Voldsted (Borre Slot); Bastrup Ruin ligger et Par Kilometer længere mod Sydøst og rimeligvis har her ligget andre Borge, hvis Spor ikke findes. Andre Plante-Relikter fra gammel Bebyggelse iagttoges ikke, naar undtages *Myrrhis odorata* et Par Steder ved Sydøstenden af Uggeløse Hegn, og disse skyldes maaske endda nyere Kultur. Ekskursionen gik nu videre langs Brynet af Skoven, af og til med Strejftog ind i selve Skoven Paa Voldstedet fandtes nogle *Cratægus*, vistnok rene *oxyacantha* samt *Alchimilla minor* m. m. Et lille delvis kratbevokset Bakkeparti mellem Skoven og Slangerup Aa, husede de almindelige Skovtræer foruden en Del Buske og Urter, hvoraf skal nævnes: *Anemone nemorosa*, *Antennaria dioeca*, *Avena pratensis*, *Calluna vulgaris*, *Carex caryophyllea* og *pilulifera*, *Convallaria majalis*, *Festuca ovina*, *Fragaria vesca*, *Glechoma hederaceum*, *Lathyrus montanus*, *Lonicera periclymenum*, *Luzula campestris* og *pilosa*, *Moehringia trinervia*, *Primula officinalis*, *Prunus padus*, *Rhamnus cathartica*, *Salix repens*, *Stellaria holostea* og *media*, *Torilis anthriscus*, *Trifolium alpestre*, *Vaccinium myrtillus*, *Veronica chamædrys* og *officinalis*, *Viburnum opulus* og *Viola Riviniana*. Vest for denne Aas var Engen meget vaad ned mod Aaen og fremviste bl. a. *Caltha palustris* og *Orchis latifolius*, men var især karakteriseret ved store Bevoksninger af *Juncus obtusifolius*. Paa tørrere Steder af Engen var mange blomstrende *Carum carvi*, *Cirsium acaule* og *Carex cæspitosa*. Syd og Sydvest for Skovens Sydvestfløj er Terrænet mere moseagtigt. Her fandtes: *Cardamine amara*, *Cineraria palustris*, *Hottonia palustris*, *Arabis hirsuta*, *Berula angustifolia*, *Carex flava* og *Oederi*, *Lemna minor* og *trisulca*, den første i fuld Blomstring, *Myosotis palustris* og *versicolor*. Sine Steder var *Alchimilla alpestris* Karakterplante. I Mosepartiet, som ligger lige Nord for Skovens sydvestlige Fløj voksede talrige *Trollius europæus* og *Nuphar luteum*. I en tør Græsmark tæt Syd for Landevejen var Overflod paa Læge-Oxetunge, som lige var begyndt at blomstre.

I selve Skoven, som man ikke trængte dybere ind i, noteredes: *Actæa spicata*, *Aspidium phegopteris*, *Convallaria majalis*, *Lathyrus niger* (mod Syd), *Melica nutans* (mod Sydvest), *Hepatica triloba* og *Stellaria nemorum* foruden de almindeligt forekommende Bøgeskovsplanter.

Da Landevejen naaedes, blev det overvejet, om man skulde gaa til Lindholm Station eller ad Landevejen vende tilbage til Lynge Station. Det sidste valgtes, og efter en rolig Marsch naaede man Lynge Kro, hvor man sluttede af med en lille Forfriskning.

Axel Lange.

I den først omtalte Mose fandtes mellem Mosser følgende Agaricineer: *Omphalia fibula*, ikke helt typiske Eksemplarer, *Collybia clusilis*, og muligvis en Form af *Pholiota præcox* (bestemte af Dr Ø. Winge) Paa Træstubbe i Uggeløse Hegn fandtes *Polyporus brumalis*.

L. K. R.

Ekskursionen til Syd-Samsø den 22.—23. Juni 1918.

Deltagere: Frk. Ellen Hansen, Fru S. Helms, Frk. Valborg Jørgensen, d'Hrr. E. Leisner, C. H. Ostenfeld og E. Schäffer.

Deltagerne afrejste Lørdag Morgen d. 22. Juni via Kalundborg til Samsø, hvor man gik i Land ved Totiden i Koldby Kaas, og efter et kort Ophold foı Indlogeringens Skyld begyndte Ekskursionen.

Vi vandrede til Fods syd paa langs den Bakkeskrænt, som indrammer Størstedelen af Kysten fra Koldby Kaas til Vestborg Fyr paa Samsøs Sydvesthjørne. Forstranden er næsten overalt paa denne Strækning dækket af større og mindre strandrullede Sten, og mange Steder danner store opskyllede Masser af Aalegræs et blødt Dække over Stenene. Vegetationen paa denne stenede Strandbred var ret artsfattig, som rimeligt er; men den frembød dog den Interesse, at *Beta maritima* og *Crambe* var almindelige, særlig den førstnævnte. Desuden saas her Masser af unge Planter af *Atriplex littoralis* og *sp.*; de dannede Hovedmassen af Vegetationen; endvidere var *Cakile* og Strandformen af *Matricaria inodora* almindelige; fremdeles *Honckenya*, og — især hvor der var Sand mellem Stenene — *Triticum repens, T. junceum* og Bastarden, *Elymus, Cochlearia* (*danica?*, helt vissen), *Potentilla anserina* og *Carex arenaria*, samt flere mere tilfældige Gæster.

Vegetationen paa Strandskrænterne (Morænegrus) havde lidt meget ved den lange Tørkeperiode og Blæst. Mange af Planterne var dværgagtige i Vækst, og paa mange andre var de højere Skud, der ragede op over det korte tætte Tæppe, ilde behandlede af Vind og Vejr. Den Regn, som var faldet om Formiddagen, havde dog givet Plantevæksten en friskere Tone end den havde haft i lang Tid. Floraen var ret artsrig. Som de mest fremtrædende Arter kan nævnes: *Statice armeria, Artemisia campestris, Galium verum, Ononis repens, Hieracium pilosella, Sedum acre, Convolvulus arvensis, Cerastium semidecandrum*, flere Græsser, saasom *Bromus mollis, Festuca rubra* og *Dactylis*, endvidere store Tuer af *Plantago maritima* og pletvise Bestande af *Pl. coronopus*. I øvrigt saas *Astragalus danicus, Carex caryophyllea, Gnaphalium arenarium, Fragaria viridis, Anthyllis, Jasione* (ogsaa hvidblomstret), *Dianthus deltoides, Aira præcox, Avena pratensis, Cirsium acaule, Trifolium striatum, Festuca ovina, Potentilla reptans, Saxifraga granulata, Filipendula hexapetala* o. fl., i det hele talrige Arter af det for saadanne Moræneklinter karakteristiske brogede Samfund af Planter.

Mellem Grydnæs Odde og Fyret undersøgte vi en lille Strandsump, som dog ikke frembød noget af Interesse; dens Karakterplanter var *Scirpus maritimus* og *Sc. Tabernæmontani*; dertil kom lidt *Phragmites*. Ude ved Stranden, som her var sandet, saa vi bl. a. *Glaux* og talrige helt afflorerede Eksemplarer af *Valerianella olitoria*.

Nær Fyret var der, som vi ogsaa Dagen efter saa mangesteds langs Kysten nord for Koldby Kaas, Læhække af *Lycium halimifolium*, som sædvanlig med mange døde Grenspidser ragende op over Buskenes grønne Bolværk.

Vestborg Fyr ligger paa den yderste Pynt af en fremspringende Morænebakke, og tæt op til det ser man Rester af Voldgraven og Volden om en gammel Borg, som selv er helt forsvunden; blot nogle store Munkesten vidner om Fortidens Bygningsværk. Ejendommeligt var det at se den ene, stensatte Side af den fordums Brønd komme frit frem i Bakkens

bratte Side. Paa den mindre stejle østlige Side er Bakken dækket af en Kratskov (plantet?) af Bøg (*Fagus*), Ask (*Fraxinus*), Østerrigsk Fyr (*Pinus laricio*) og Slaaen (*Prunus spinosa*) med Undervegetation af *Brachypodium silvaticum*, *Silene nutans*, *Filipendula hexapetala*, *Primula veris*, *Viola hirta*, *Centaurea scabiosa* o. fl.

Øst for Fyret strækker der sig en Lavning ret dybt ind i Landet, øjensynlig en gammel Havbugt, som nu er udfyldt med Sand og Strandvolddannelser. Indenfor Strandkanten kommer et ret stort Areal, der er Naaletræsplantage paa gammel hedeagtig Bund; det naar helt over til Bratingsborg Skov. Bjærg-Fyr (*Pinus montana*) er det vigtigste Skovtræ her. Dernæst Hvidgran (*Picea canadensis*), endvidere en Del Skov-Fyr (*P. silvestris*) og Østerrigsk Fyr (*P. laricio*) samt lidt Rødgran (*Picea abies*), Sitka Gran (*P. sitkaensis*) og *Picea pungens*. Imellem de unge Naaletræer og paa de aabne Pletter bestaar Bundvegetationen hovedsagelig af *Festuca ovina*, *Corynephorus canescens* og *Carex arenaria*, med *Cladonia rangiferina*, *Polytrichum* sp. og *Dicranum* sp. samt store Puder af *Deschampsia flexuosa*. Indblandet forekom: *Hypochaeris radicata*, *Gnaphalium arenarium*, *Galium verum*, *Jasione*, *Teesdalea*, *Avena pratensis*, *Antennaria*, *Festuca rubra*, *Rumex acetosella*, *Achillea millefolium*, *Agrostis tenuis*, *Lotus corniculatus*, *Pimpinella saxifraga* o. fl. samt enkelte Pletter af Hedelyng (*Calluna*). — Igennem den laveste Del af Lavningen løber et ubetydeligt lille Vandløb, og Vegetationen i Partiet heromkring har mere Præg af en lavtliggende Hede, dog med den Ejendommelighed, at de gamle Lyngtuer, der iøvrigt ikke danner noget sluttet Dække, synes, af ubekendte Aarsager, at være ved at gaa ud. Her var ellers rigeligt Græs: *Deschampsia flexuosa* og lidt *D. cæspitosa*, *Briza*, *Anthoxanthum*, spredte lave *Phragmites*, *Nardus*, *Molinia*, *Avena pubescens*, *Festuca rubra*, *Juncus squarrosus*, *Luzula multiflora*, *Carex panicea*, *C. pulicaris*, *C. disticha*, og en Del Urter som *Potentilla erecta*, *Pedicularis silvatica*, *Hydrocotyle*, *Succisa*, *Orchis maculatus* samt lidt Graaris (*Salix repens*), o. fl.

I det hele mindede dette lavtliggende Omraade meget om forskellige Steder langs Sjællands Nordkyst, hvor vi ligeledes har yngre Naaletræsplantning. Ejendommeligt var det her at træffe adskillige Partier med Gyvel (*Sarothamnus*) og et Parti med Tornblad (*Ulex*), begge rimeligvis saaede for Vildtets Skyld.

Indenfor Lavningen undersøgte vi en ret stejl Bakkeskrænt, øjensynligt en fordums Strandskrænt. Den var rigeligt bevokset med Krat af Eg (*Quercus robur*), Tjørn (*Cratægus oxyacantha* og *C. calycina*, begge alm.), Slaaen (*Prunus spinosa*), Abild (*Pirus malus*) og Roser (*R. canina*) og husede en rig Urteflora, hvoraf følgende noteredes: *Agrimonia eupatorium*, *Astragalus danicus*, *Avena pratensis*, *A. pubescens*, *Brachypodium silvaticum*, *Carlina vulgaris*, *Carex hirta*, *Campanula persicifolia*, *Chrysanthemum Leucanthemum*, *Cirsium acaule*, *Cynosurus*, *Dactylis*, *Fragaria vesca*, *Galium mollugo*, *Geranium Robertianum*, *Moehringia trinervia*, *Ononis repens*, *Origanum vulgare*, *Phleum pratense*, *Polygala vulgaris*, *Poa compressa*, *Primula veris*, *Rubus cæsius*, *Sedum maximum*, *Stellaria holostea*, *Thymus chamædrys*, *Tragopogon pratensis*, *Trifolium pratense*, *Viola hirta* og *V. Riviniana*. Paa Bakkekammen stod nogle *Salix alba* og ved Foden en enkelt Busk af *Hippophaës*, begge Arter øjensynligt plantede.

Strandpartiet udenfor Bratingsborg Skov var mest Sandstrand og afveg ikke videre fra den øvrige Strandkant, vi havde passeret; dog saa vi her *Eryngium* og *Phleum arenarium.* Selve Bratingsborg Skov, der er en frodig, vel kultiveret Bøgeskov, tillod Tiden os desværre ikke at undersøge nærmere. Dog noteredes nær Skovridergaarden *Allium ursinum* og *Primula vulgaris.* Imellem Brostenene i Skovridergaardens Hønsegaard fik vi anvist en rig Bevoksning af *Potentilla norvegica,* som Prof. Jul. Lassen havde opdaget der for nogle Aar siden.

Hjemturen foregik til Vogns forbi Bratingsborg til Koldby Kaas, hvor en vel fortjent Middagsmad afsluttede Dagens Arbejde. Under Vejs havde vi bemærket den smukke *Papaver Rhoeas* i Kornmarkerne.

Søndag 23. Juni. Strandskrænterne langs Kysten fra Koldby Kaas til udfor Landsbyen Pillemark havde en Vegetation, der meget lignede den, vi havde set Dagen før paa Skrænterne syd for Havnen, saaledes at den første Del af vor Vandring ikke gav os ret meget Udbytte. De dyrkede Marker gaar helt ud til Skrænten og saa jo sørgelige ud paa Grund af Tørken. Vi lagde ogsaa her Mærke til, at *Ranunculus sardous* var et almindeligt Ukrudt paa de mere lavtliggende Marker, hvad vi allerede havde iagttaget Dagen før. Paa Skrænterne stod flere Steder *Ran. bulbosus,* som nu var helt færdig med sin Blomstring. Hist og her løb der smaa Væld ud af Skrænterne; ved et saadant stod der en Bestand af *Glyceria plicata* og ved et Par andre iagttoges *Samolus valerandi.* Selve Stranden mindede meget om Gaarsdagens, dog var her mere Aalegræs skyllet op til store Eve-bunker, og *Atriplices* stod tykt herpaa, derimod manglede *Beta* helt og *Crambe* saas kun i et Par Individer. Nogle Steder stod der Tuer af *Festuca arundinacea* ved Bakkeskræntens Fod.

Størst Interesse knyttedes der til nogle Smaasumpe, der fra Kysten gik lidt ind i Landet. Nærmest Stranden havde Vegetationen Halofyt-Karakter, men den udviskedes gradvis, efterhaanden som man fjærnede sig fra Stranden, og gav Plads for ren Ferskbundsvegetation. Den første af disse Smaasumpe ligger omkring et lille Vandløb, som paa Kortet benævnes Dallebæk. Vegetationen dannedes yderst hovedsagelig af *Scirpus Tabernæmontani* og *S. maritimus,* dernæst af *Phragmites* og lidt længere inde af *Heleocharis uniglumis, Agrostis alba, Triglochin maritimum, Juncus Gerardi, Poa trivialis* samt en Mængde andre Arter: *Caltha, Carex disticha, C. Goodenoughii, Cerastium cæspitosum, Galium palustre, Alectorolophus major, Scirpus rufus* etc. Lidt længere inde bestod Plantevæksten af Arter, der er bundne til mere fersk Bund: *Alopecurus geniculatus, Briza, Carex stricta, Deschampsia cæspitosa, Festuca elatior, Holcus lanatus, Hippuris, Myosotis scorpioides, Nasturtium aquaticum, Oenanthe fistulosa, Orchis incarnatus, O. latifolius, Poa pratensis, Polygonum amphibium, Ranunculus sceleratus, Rumex acetosa, R. hydrolapathum, Sium latifolium, Trifolium pratense, T. repens, Valeriana excelsa,* etc.

En lignende, men større Sumpstrækning, der er opgivet at hedde Elsemade, dannede Endepunktet for vor Vandring langs Stranden. Det var en Rørsump, dannet af *Phragmites,* omrandet af en Graminéeng; talrig var desuden *Equisetum fluviatile, Carex stricta* og *Scirpus Tabernæmontani*; iovrigt optegnedes: *Ranunculus lingua, Polygonum amphibium, Lathyrus pratensis, Lythrum, Carex diandra, C. glauca, C. vesicaria, Sparganium*

ramosum, Triglochin palustre, Salix cinerea, Lychnis og *Orchis incarnatus* i Mængde, *O. maculatus* pletvis o. s. v. Paa højere Bund stod bl. a. *Primula veris* i Mængde og *Carex pilulifera*.

Her forlod vi Stranden og gik øst efter ind i Landet. Ved en lille Grøft fandt vi *Roripa amphibium* i fuldt Flor. Vi naaede ind til en lille Sø, som hedder Tranemose. Det er en Sø i Tilgroning og altsaa med Rørsump langs Kanterne (mindst paa Østsiden). Vigene var dækkede af *Potamogeton natans*. Rørsumpens vigtigste Art var *Typha angustifolia*, men der var ogsaa en hel Del *Phragmites* og *Equisetum fluviatile* og lidt længere inde *Carex disticha, Lysimachia vulgaris, Baldingera, Polygonum amphibium, Galium palustre, Scutellaria galericulata, Stellaria Dilleniana, Mentha aquatica, Sium latifolium, Carex stricta, Poa pratensis irrigata, Heleocharis uniglumis, Oenanthe fistulosa, Sparganium ramosum, Alisma plantago*, etc.

De forskellige Ferskvands- og Brakvandssumpe, vi havde set, frembød alt i alt ikke noget mærkeligt eller ejendommeligt. De var ret artsrige og brogede; men sjældnere Planter var der ikke imellem deres Komponenter. Et Sted var en Art den dominerende, et andet Sted en anden, og Overgangen fra Strandsump til Ferskbund havde det sædvanlige Billede, som man kender saa vel fra mange andre Steder i vort Land.

Tranemose ligger omgivet af høje Bakker, og fra en af disse, Hjorthøj, havde vi en vid Udsigt over Øen og Havet til Tunø og Jylland. Det stærkt kuperede Terræn er næsten overalt opdyrket, men dets Udseende var ret trøstesløst — set fra Agerbrugerens Standpunkt — i en Sommer som denne, hvor der havde været en lang Tørkeperiode. Rent malerisk var det derimod en Fryd at se alle de mange stærke Farver træde frem mod den lyse Sandbund og de tørre blegede Straa: der var blaat af *Jasione*, mørkeviolet af *Anchusa officinalis*, rødviolet af *Erodium* og gult og hvidt af *Chrysanthemum Leucanthemum* og *Anthemis arvensis* og hist og her tittede den skarlagenrøde lille *Anagallis* frem. Store hvidfiltede *Verbascum thapsiforme* havde endnu ikke udfoldet deres gule Kroner; i den magre Sæd lyste de gule Korsblomster (mest *Raphanus*, dernæst *Brassica campestris* og kun sjældent *Sinapis arvensis*), de blaa Kornblomster (*Centaurea Cyanus*) og Krumhals (*Anchusa arvensis*) og den rødviolette Klinte (*Agrostemma githago*).

Fra Tranemose søgte vi op til den hyggelige, lunt beliggende Landsby Pillemark og spadserede derfra over Haardmark tilbage til Koldby Kaas, hvorfra Damperen ved 2-Tiden førte os tilbage til Kallundborg og med det sendrægtige Tog til København. Uagtet Vejret var i et uroligt og regnfuldt Hjørne, havde vi fuldført vor Tur uden at blive vaade eller paa anden Maade generede af Bygerne, som elskværdigt nøjedes med at give Væde fra sig, naar vi havde Tag over Hovedet.

C. H. Ostenfeld.

Ekskursionen til Skanderborgegnen den 20., 21. og 22. Juli 1918.

Deltagere: Frk. Andersen, M. P. Christiansen, J. P. Christensen (1 Dag), Frk. Diedrichsen (2 Dage), Gandrup, Frk. Grüner, Hoeg, Jansen, Frk. Larsen, P. Larsen, Frk. Lassen, N. Lund, Nielsen, O. Paulsen, H. F. Poulsen, Frk. Rodskjær og Kolderup Rosenvinge. Som Gæster deltog Apoteker Stub (1 Dag) og Lærer Thane.

Inden jeg gaar over til en kort Redegørelse for denne interessante Ekskursions botaniske Resultater, maa det være mig tilladt at bringe Foreningens Medlem Hr. Kontorchef Jansen Deltagernes Tak for hans Bidrag til at gøre disse Dage til Festdage, der længe vil huskes af samtlige Deltagere. Kontorchefens Interesse for og Kærlighed til denne enestaaende smukke Egn gav sig saa levende og smittende til Kende, at selv de, der ret godt kendte denne Egn, fik gydt nyt Liv ind i det smukke Naturbillede. Desuden var Kontorchefens Lokalkendskab ogsaa til Personer os til stor Nytte og Glæde i andre Henseender, idet bl. a. Apoteker Stub stillede sin elskværdige Person og trods Knapheden paa Benzin, sin smukke Motorbaad til Raadighed for Foreningen. Og endelig var Lærer Thane utrættelig i at ledsage os paa vore Ekskursioner og lod os nyde godt af sit Stedkendskab.

Den 20. Juli.

Ekskursionen begyndte med et Besøg i Lærer Thanes Have, der ligger mellem Slotskirken og Søen og sikkert virkede overraskende paa de af Ekskursionsdeltagerne, der havde opfattet dette Besøg som en skyldig Honnør til vor lokale Leder. Haven er nemlig et helt botanisk Kvarter med talrige fremmede og danske Planter og frembød ogsaa for Botanikere et smukt og interessant Skue.

Fra denne Have førtes vi op paa Pladsen omkring Skanderborg Slotskirke, der nu er omdannet til et smukt Haveanlæg med mange smukke og prægtige Træer, hvoraf navnlig en Del sjældne Naaletræer fangede Botanikernes Interesse. Kontorchef Jansen holdt et fordringsløst, men overordentlig instruktivt og interessant Foredrag om Slottets Historie og gav ogsaa nogle orienterende Oplysninger om det smukke Monument for Kong Frederik d. VI, der er rejst paa denne Plads i 1845, og efter at have nydt Udsigten over det prægtige Landskab, der i østlig Retning indkranser Skanderborg Sø, og som var udset til Dagens botaniske Undersøgelser, begyndte vi paa disse med at afsøge Enge og Sumpe omkring Søen langs med Dyrehaven, hvor der blev noteret: *Lysimachia vulgaris, Juncus lamprocarpus, Oenanthe fistulosa, Stellaria palustris, Carex Oederi, C. disticha, C. vesicaria, Lysimachia thyrsiflora, Alisma plantago aquatica, Pedicularis palustris, Iris, Hydrocotyle, Menyanthes, Scutellaria galericulata, Lycopus, Eriophorum polystachyum, Myosotis palustris, Comarum, Linum, Glyceria aquatica, G. fluviatilis, Galium palustre, Argentina, Carex acutiformis, Filipendula ulmaria, Epilobium palustre, Equisetum fluviatile, Juncus conglomeratus, Geum rivale, Agrostis alba, Rumex hydrolapathum, Phalaris, Caltha, Solanum dulcamara, Carex diandra, Arundo, Scirpus palustris, Potamogeton perfoliatus* og *Nuphar luteum*, de 4 sidstnævnte Arter i selve Søen, hvor mægtige Bælter af *Arundo* og *Scirpus lacustris* gaar langt ud i Søen. — Vi gik derefter ombord i den lille Flotille, bestaaende af en Motorbaad og en Robaad bugseret af Motorbaaden, som Apoteker Stub dirigerede i Retning af Laanæs og Hjordbjerggaard.

Paa Søen havde vi Lejlighed til at opfiske og iagttage adskillige *Potamogeton*, de hyppigst forekommende Arter af denne Slægt var *P. crispus, P. perfoliatus, P. alpinus, P. lucens* og nær ved Bredderne paa sandet Bund *P. filiformis*; endvidere saa vi i Søen *Batrachium peltatum, B. trichopyllum* og *B. fluitans* samt *Myriophyllum spicatum*. Vi landede paa Jernbanedæm-

ningen ved Laanæs i det sydvestlige Hjørne af Skanderborg Sø og noterede her ved Søbredden: *Archangelica sativa, Epilobium hirsutum, Scirpus compressus, Nymphaea alba, Ranunculus reptans, Sagina nodosa, Hippuris vulgaris, Carex lasiocarpa, Potamogeton natans, Peucedanum* og i et lille Ellekrat ved Søen: *Alnus glutinosa, Aspidium thelypteris, A. spinulosum, Athyrium filix femina.* — Fra Laanæs gaar en fremspringende græsklædt Pynt ud i Søen med stejle Skrænter ned til Vandet og med en pragtfuld Udsigt over den største Del af Skanderborg Sø. Denne Plads havde Kontorchefen udset til Frokostplads. Stemningen hos Selskabet var paa Hojde med Omgivelserne, og da Sulten var stillet, var det et almindeligt Ønske hos Selskabet, at Frokostpavsen fik et ekstra Tillæg paa en halv Time under Følelsen af, at vi befandt os paa en af vort Lands smukkeste Pladser.

Efter Frokosten gik vi atter i Baadene for at sejle til Ringkloster ved det sydøstlige Hjørne af Skanderborg So. Navnet hidrører fra et gammelt Nonnekloster, der har ligget paa dette Sted, hvor Ringkloster Aa nu løber ud i Søen, og hvor der ligger en Gaard, som bærer Klosterets Navn. Aamundingen har en frodig Vegetation og her blev noteret: *Typha angustifolia, Acorus calamus, Cicuta virosa, Carex stricta, C. gracilis, Stachys paluster, Roripa amphibia, Equisetum palustre, Carex riparia, Hydrocharis, Carex rostrata, Alnus glutinosa, Ranunculus lingua, Glyceria aquatica, Solanum dulcamara, Nuphar, Hydrocharis, Rumex hydrolapathum, Nymphaea alba, Sparganium ramosum, Scirpus lacustris, Arundo, Butomus, Sagittaria* og *Eupatorium.* Fra Ringkloster styrede vi i Retning af Vester Molle, der ligger paa Nordøstsiden af Søen ved den største og anseligste af de Kløfter, der skærer sig ind i det betydelige Højdedrag, Fruering Bakker, der ligger mellem Skanderborg So og Stilling So. Ved Landgangsbroen saa vi paa den grusede og stenede Søbund Mængder af *Potamogeton filiformis, Batrachium peltatum* og *B. circinnatum*, i Tagrørbæltet store Mængder af *Convolvulus sepium* og paa Søkanten *Scirpus compressus.* I Vejgrofterne omkring Vester Mølle ses hyppigt den ellers i Jylland sjældne Plante *Lappa tomentosa.* Langs Bækken, der løber gennem Kloften ved Vester Molle, er Skraaningerne skovklædte. Skoven er stærkt blandet og bestaar af: *Fagus silvatica, Quercus robur, Sorbus aucuparia, Acer pseudoplatanus, Acer platanoides, Salix caprea, Salix cinerea, Populus tremula, Prunus spinosa, Prunus padus.* I Skovbunden vokser *Hieracium rigidum, H. silvaticum, H. vulgatum, H. umbellatum, Phyteuma spicatum, Solidago, Anemone nemorosa, A. ranunculoides, Hepatica triloba, Pulmonaria officinalis, Poa nemoralis, Aira flexuosa, Milium effusum, Majanthemum, Polygonatum multiflorum, Stellaria holostea, S. media,* ved Bækken *S. uliginosa, Lysimachia nummularia* og i Skovsumpe *Lysimachia nemorum, Chrysosplenium alternifolium,* ved Væld *C. oppositifolium, Geranium Robertianum, Rubus idaeus, Chamaenerium, Vicia sepium, Scrophularia nodosa, Oxalis, Viola silvatica, V. riviniana, Lycopodium vulgare.* Fra Vester Molle gik Turen igen over Soen tilbage til Hotel Skandinavien, hvor Gæsterne ret hurtigt samledes om et fortrinligt Middagsbord, der bød paa en glædelig Overraskelse, idet Kontorchefen, trods Krigstiderne, havde fremtryllet Vin over hele Linien. Kaffen nød vi i Hotellets vidunderlig dejlige Have, der paa de 3 Sider er omgivet af tætte Busketter og imod Syd er aaben ud til Søen. Her tilbragte vi flere hyggelige Timer i den varme Sommeraften, lyttende til Skildringer

af Typer fra en anden Verden end de Typer, vi havde studeret Dagen igennem, idet Kontorchefen oprullede en Række lune og humoristiske Billeder af Mennesker og Situationer fra Menneskelivet, der i ham har en lun, men elskelig Iagttager.

Den 21. Juli.

Denne Dag var ifølge Planen bestemt til en Køretur syd om Mos Sø til Voerladegaard, derfra Ekskursion gennem Højlund Skov til Kloster Mølle ved Vestenden af Mos Sø, hvorfra Køretur til Emborg med Ruiner af Øm Kloster og endelig over gammel Ry og Ry Stationsby tilbage til Skanderborg. Vognene var bestilt til Kl. 9, men en Del af Ekskursionsdeltagerne bestemte sig til at tage før af Sted med den ene Vogn for at faa Tid til at undersøge den Mosestrækning, kaldet Vester Mose, som gaar igennem en Sænkning, parallelt med men nord for Taaning Aa fra Bolbro til Mos Sø. Vi skulde da senere støde til den anden Vogn med Resten af Deltagerne ved Fuldbro Mølle.

Mosedraget fra Bolbro til Mos Sø er typisk for denne Egns Moser, og vi noterede her følgende Planter: I Tørvegrave: *Alisma plantago aquatica*, *Hydrocharis*, *Ranunculus lingua*, *Typha latifolia*, *Lemna minor*, *L. trisulca*, *Oenanthe aquatica*, alm., *Potamogeton natans*, *P. pusillus*, *P. alpinus*, *Equisetum fluviatile*, *Scirpus Tabernaemontani*, *Carex rostrata*, *C. paniculata*, *C. paradoxa*, *Cicuta virosa*, *Rumex hydrolapathum*, *Lysimachia thyrsiflora*, i Grøfter: *Berula angustifolia*, *Batrachium sceleratum*, *Myosotis caespitosa*, *Comarum*, *Lotus uliginosus*, *Catabrosa aquatica*, *Carex disticha*, *Mentha aquatica*, *Veronica anagallis aquatica* og paa Tørvejorden: *Aspidium thelypteris*, *Veronica officinalis*, *Pedicularis palustris*, *P. silvatica*, *Salix hastata*, *S. repens*, *S, aurita*, *Festuca rubra*, *Juniperus*, *Carlina* sparsomt, *Crepis paludosa*, *Bellis*, *Alchimilla alpestris*, *Valeriana dioeca*, *Carex glauca*, *C. pulicaris*, *C. dioeca*, *C. diandra*, *C. panicea*, *C. canescens*, *C. Goodenoughii*, *C. stellulata*, *Scirpus setaceus*, *S. multicaulis*, *Eriophorum polystachyum*, *Orchis latifolia*, *Pinguicula*, *Oxycoccus*, *Galium uliginosum*, *Hydrocotyle*, *Sagina procumbens*, *Cardamine pratensis*, *Cynosurus cristatus*, *Myosotis caespitosa*, *M. versicolor*, *M. arvensis*, *Alectorolophus minor*, *Comarum*, *Luzula multiflora*, *Triglochin palustris*, *Viola tricolor*, *V. palustris*, *V. canina*, *Geum rivale*, *Ajuga reptans*, *Valeriana excelsa*, *Polygala vulgaris*, *Galium palustre*.

Den vestlige Del af Lavningen er dels opdyrkede Marker og dels lav Sandmarksvegetation, hvilken sidste vi ikke fik Tid til at undersøge nærmere, da Tiden var omme, og vi maatte stige til Vogns for at naa den anden Vogn ved Fuldbro Mølle. Himmelen var imidlertid bleven mørk, og det truede stærkt med Regn, og allerede før vi naaede Hem, midtvejs mellem Fuldbro Mølle og Vorladegaard, styrtede Regnen ned i stride Strømme. I Vorladegaard Kro spiste vi Frokost og ventede paa opklarende Vejr. Under den første Pavse i Regnvejret tog vi straks af Sted gennem Højlund Skov for at naa Kloster Mølle. Skoven bestaar af en Del lavstammede, fjærntstaaende Bøge og Ege, hyppigst *Quercus sessiliflora*, med rigelig Underskov af *Juniperus*, *Frangula alnus* og *Sorbus aucuparia*. Skovbunden er dækket af *Calluna*, *Empetrum*, *Vaccinium myrtillus*, *V. vitis idaea*, *Melampyrum vulgatum*, *Aira flexuosa*, *Molinia*, *Polypodium vulgare*, *Dryopteris spinulosa*, *D. dilatata* og *Majanthemum bifolium*. Hvor Skoven var hugget

væk og Jorden opdyrket, saas magre Rug- eller Havremarker. Imellem de fjærntstaaende Rugstraa voksede en Mængde *Hypochoeris glabra* og en Del Arnoseris, i Havremarkerne var en Mængde *Avena strigosa*, *Erodium cicutarium*, og *Agrostis spica venti* baade i Rugmarkerne og Havremarkerne. I Aaen ved Kloster Mølle: *Butomus*, *Epilobium hirsutum*, *Glyceria aquatica*, *Equisetum fluviatile* og *Acorus*. — Opholdsvejret var nu forbi. Det regnede ustandselig. Turen til Emborg maatte stryges og al Planteundersøgelse høre op. Da Vognen Kl. 6 om Eftermiddagen kørte op for Hotellet i Skanderborg, var der sikkert ikke en tør Trevl paa nogen af Deltagerne.

Humøret var sunket en Del; men da vi var kommen i tørt Tøj og mødtes ved det festlige Middagsbord, var Besværlighederne glemt. Dog fandt vi det raadeligst af Hensyn til det ustadige Vejr at omlægge Turen, der var planlagt for den følgende Dag, da alle skulde forlade Skanderborg og ikke godt kunde rejse i vaadt Tøj. I Stedet for Ekskursionen til Stilling Sø og Pints Mølle blev en kortere Ekskursion i Skanderborgs nærmeste Omegn planlagt.

Den 22. Juli.

Himlen var atter skyfri, men Barometerstanden var dog lav, saa at vi fandt det raadeligst at følge den ny Plan, som er nævnt ovenfor. Om Formiddagen gik vi til Svanesøen og undersøgte dels Sumpene ved Søen, dels en Sandmark vest for denne og endelig sorte Sø med omgivende Mosedrag i den vestlige Del af Dyrehaven. Paa Sandmarken noterede vi: *Helichrysum*, *Erythraea centaurium*, *Cerastium semidecandrum*, *C. arvense*, *Alyssum*, *Teesdalia*, *Capsella*, *Festuca rubra*, *F. ovina*, *Avena pratensis*, *Artemisia campestris*, *Sedum acre*, *Filago germanica*, *F. minima*, *Viola tricolor*, *Myosotis hispida*, *Herniaria*, *Rumex acetosella*, *Campanula rotundifolia*, *Anthemis arvensis*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Carex arenaria*, *Galium verum*, *Erodium*, *Papaver argemone*, *Stenophragma*, *Leontodon auctumnalis*, *Lolium perenne*, *Anchusa officinalis* og *Echium*. Sorte Sø er 7—8 ha, næsten cirkelrund og helt omgivet af Dyrehaven undtagen mod Vest, hvor den gaar over i et stærkt sumpet Kær. I de tætte Bælter af Tagrør og Søkogleaks, der kranser Søen, findes flere ret store Partier af *Cladium mariscus* og uden for Tagrørsbæltet er store Dele af Søen dækket af Blade af *Nymphaea*. I den lave Del af Skoven nær ved Søen er et tæt Krat væsentlig bestaaende af *Alnus*, *Salix*-Arter (*Salix caprea*, *S. cinerea*, *S. aurita*), *Frangula alnus* og i Bunden *Myrica*. Kæret vest for Søen er væsentlig udfyldt af *Carex*-Tuer, imellem Tuerne stod Vandet nu i denne regnrige Tid saa højt, at det næsten var umuligt at færdes i Kæret, saa vi maatte nøjes med at undersøge Randen. Ogsaa her er der mange Buske af *Salix pentandra* og *Salix caprea*. I Grøfterne vokser *Carex rostrata*, *C. pseudocyperus*, *C. lasiocarpa*, *Potamogeton polygonifolius*, *Hottonia*, *Utricularia vulgaris*, *U. minor*, *Polygonum amphibium*. Tuerne bestaar væsentlig af *Carex paniculata*, *C. stricta* og enkelte Tuer af *C. paradoxa* og hist og her smaa løse Tuer af *C. diandra*. Imellem Tuerne vokser *Lysimachia vulgaris*, *L. thyrsiflora*, *Comarum*, *Sparganium simplex*, *Batrachium circinnatum* i Grøfter og paa en enkelt Plet *Eriophorum alpinum*.

Efter Frokosten, som vi denne Dag kunde spise paa Hotellet, begav vi os paa den sidste Tur, der skulde gaa gennem Byen, nordvest om Skanderborg Sø til Skvæt Mølle, derfra til Skanderborg Ladegaard, vest om

Skanderborg Station og tilbage til Hotellet. Allerede paa Gaden i Skanderborg høstede vi det første Udbytte: *Sagina apetala*, der voksede mellem Stenene sammen med *Poa annua*, langs Vejkanten i Udkanten af Byen: *Hordeum murinum* og i Vejgrøfterne: *Lamium album, Allium oleraceum, A. scorodoprasum, Anchusa officinalis, Lappa officinalis, Anthriscus cerefolium, Chaerophyllum, Myrrhis, Torilis, Daucus, Lathyrus pratensis, Centaurea Scabiosa, Sedum acre, Sarothamnus, Onopordon, Cirsium lanceolatum, Myosotis hispida, Alyssum, Sedum maximum, Geranium molle, G. pyrenaicum, Vicia angustifolia, V. hirsutum, Verbascum nigrum, Veronica hederifolia, V. chamaedrys, Salvia verticillata.* Ved Skvæt Mølle noteredes: *Rumex glomerata, Agrimonia eupatoria, A. odorata, Epilobium parviflorum, E. roseum, Veronica beccabunga, Odontites rubra, Juncus glaucus, Pirus malus, Lysimachia nummularia, Rumex sanguineus, Chrysosplenium oppositifolium* ved et Væld, *Crepis biennis, Geranium dissectum, G. columbinum, Rumex auriculatus*, og i Skoven op gennem Kløften nordvest for Møllen: *Mercurialis perennis, Pulmonaria officinalis, Ribes grossularia, Rosa canina, Melandryum rubrum, Lonicera periclymenum, Trientalis, Carex pilulifera, Prunus padus, Fagus, Quercus robur, Fraxinus excelsior, Corylus, Euonymus, Rosa rubiginosa, Prunus avium, P. spinosa.* Fra Bakkerne mellem Skvæt Mølle og Skanderborg Ladegaard havde vi en prægtig Udsigt over Skanderborg Sø fra en ny Side, og her sluttede den egentlige Ekskursion, da Selskabet allerede Kl. halv fire skulde samles til Afskedsmiddag.

Poul Larsen.

Ekskursionen til Solrød Strand Søndag den 15. September 1918.

Deltagere: Aabling Thomsen, Svend Andersen, V. Balslev, H. F. Feilberg, C. Ferdinandsen, J. Gandrup, K. J. Gram, Frk. Ellen Hansen, N. Hartz, Fru S. Helms, A. Ingerslev, C. Jensen, Fru M. Jespersen, E. Leisner, N. C. Møller, H. E. Petersen, K. Wiinstedt. Som Gæst deltog endvidere **Docent G. Samuelsson fra Upsala.**

Med Tog Kl. 7[10] fra København til Taastrup og videre herfra dels pr. Vogn og dels pr. Cycle til Korporalskroen, hvorfra man, efter en Første-Frokost, ved 10-Tiden brød op i Retning af Køge Bugt.

Vejen gik over en Tørveeng med Pilekrat og mange næsten tilgroede Tørvegrave. Lokaliteten undersøgtes ikke nærmere; i Forbifarten noteredes: *Carex pseudocyperus, Cerastium arvense, Euphrasia brevipila, E. curta, Galium boreale, Malachium aquaticum, Nasturtium officinale, Thalictrum flavum.* Paa et Dige i Mosen endvidere: *Dianthus superbus* og *Serratula tinctoria.*

Solrød Strand, som var Ekskursionens egentlige Maal, er et meget ejendommeligt Stykke Natur: Inden for en smal hvid Forstrand, der stedvis afbrydes af Eve- og Sumpdannelser, hæver sig en gammel Strandvold, hvis Overflade i Tidens Løb er bleven ujævn ved Sandflugt, og som nu er beklædt med Lyng og Overdrevsvegetation. Hist og her findes spontane Krat af Bævreasp, og en Del er tilkultiveret med Naaletræsplantage. I dette Terræn færdedes vi til hen paa Eftermiddagen — Frokost i en »Gryde« i Lyngklitten, Kaffe i Træ-Badebyens Restaurant — og vendte derpaa ad Landevejen tilbage til Korporalskroen. Her opløstes Selskabet ved 5-Tiden,

idet nogle tog med Vogn til Taastrup Station, medens andre cyklede til deres respektive Hjemsteder.

Om Karplanterne i Strand- og Klitterrænet gjordes følgende Optegnelser: Paa den hvide Forstrand voksede megen Marehalm, endvidere *Agropyrum junceum*, *A. junceum* × *repens*, *Atriplex calotheca*, *Oenothera biennis*, *Psamma baltica* og *Salsola kali*. Som nævnt var der stedvis stærke Tangophobninger (Eve) paa Stranden; yderst kunde findes en meterhøj Vold med *Agropyrum repens*, *Atriplex calotheca*, *A. littoralis*, *Matricaria inodora*, *Potentilla anserina* og *Scirpus maritimus*; indenfor laa oftest »Evesumpe«, hvori *Scirpus maritimus* var den dominerende Art, men hvor der ogsaa voksede megen *Aster tripolium* og *Atriplex calotheca*. I saadanne Sumpe noteredes yderligere: *Archangelica littoralis*, *Atropis distans*, *Epilobium hirsutum*, *E. palustre*, *E. parviflorum* og *E. roseum*, samt Hybrider mellem *E. parviflorum* og de nævnte, *Festuca arundinacea*, *Rumex maritimus*. Paa en langstrakt Vold af Eve saa vi et Sted en imponerende Bevoksning af nu henvisnet *Conium maculatum*; inden for Sumpene, hvor Grunden endnu var gyngende som Hængesæk, var Even hyppigst græsklædt.

Ved Overgangen fra den hvide Forstrand til Klitten noteredes *Geranium sanguineum*.

Paa det græs- og urteklædte Overdrev optegnedes: *Antennaria dioeca*, *Chamaenerium angustifolium*, *Geranium dissectum*, *Gnaphalium silvaticum*, *Helichrysum arenarium*, *Pimpinella saxifraga hircina*, *Pulsatilla pratensis*, *Scabiosa columbaria*. Paa Grønning: *Alchimilla pubescens*. Klitlavningernes Flora var naturligvis forskellig efter Fugtighedsgraden; et Sted noteredes: *Butomus umbellatus*, *Parnassia palustris*, *Sagina nodosa* og *Scirpus Tabernaemontani*; et andet: *Erica tetralix*, *Lycopodium inundatum*, *Pedicularis silvatica*, *Pyrola minor* og *Radiola millegrana*; en tredje Lavning var et *Nardetum strictae* med megen *Juncus squarrosus* og med *Lycopodium clavatum* i Randen; endvidere *Drosera rotundifolia* og *Euphrasia gracilis*. I »Faarehuller« fandtes *Peplis portula* og *Scirpus setaceus* — og i Grøfter *Gentiana uliginosa*, *Lotus uliginosus* og *Selinum carvifolium*.

Om Storsvampene noteredes følgende: I Fyrreplantager og deres Nærhed var *Boletus luteus* yderst almindelig; endvidere fandtes her *Boletus bovinus* og *Amanita muscaria*. I Lyng- og Overdrevsomraadet optegnedes: *Aleuria aurantia*, lille Form, *Clavaria fastigiata* i skinnende gule Rækker, *Collybia dryophila*, *Entoloma sericeum*, *Hygrophorus conicus*, *H. niveus*, *H. psittacinus*, *H. puniceus*, *Lepiota erminea* (skinnende hvid, silkeglattet Hat med nøddebrun *umbo*; ret almindelig), *L. procera*, *Leptonia serrulata*, *Lycoperdon furfuraceum*, alm., *Marasmius oreades*, som sædvanlig i Ringe, *M. scorodonius* paa Lyngkviste, *Nolanea pascua* og *Russula alutacea*. I Bævreasp-Krat fandtes *Boletus edulis*, *B. scaber*, *B. versipellis*, *Cortinarius cinnamomeus*, *Russula emetica* og *Thelephora terrestris*. Mellem fugtigt Mos: *Galera hypnorum* og *Laccaria laccata rosea*, og endelig paa Godning: *Panaeolus separatus* og *Stropharia squamosa*.

Apoteker C. Jensen har meddelt følgende Liste over de mere bemærkelsesværdige Mosser:

Martinellia irrigua (Nees) Lindb., *Haplozia crenulata* (Sm.) Dumort., *Fossombronia Dumortieri* (Hüb. et Genth) Lindb., *Sphagnum subsecundum* var. *inundata* (Run.) C. J., *S. compactum* De C., *S. fimbriatum* Wils., *S. plu-*

mulosum Röll., *Polytrichum commune* L., *Bryum erythrocarpum* Schwägr., *Grimmia canescens* Timm., *Amblystegium chrysophyllum* (Brid.) De Not., *Stereodon ericetorum* (Br. eur.) C. J.

C. Ferdinandsen.

Ekskursionen til Sorø Sønderskov Søndag den 29. September 1918.

Deltagere: C. Ferdinandsen., Frk. J. Grüner, Frk. E. Hansen, Fru S. Helms, Hakon Jørgensen, C. H. Ostenfeld, Ove Paulsen, Erik Petersen, Frk. E. Rodskjær, L. Kolderup Rosenvinge, Frk. K. Schurmann, Ø. Winge. — Som Gæster deltog endvidere: Stud. mag. B. Dahl, Fru Anna Ferdinandsen og Gertrud Ostenfeld.

Efter Morgentogets Ankomst til Sorø Kl. c. 10 samledes Selskabet paa Jernbanehotellet, hvor man ved en Kop Kaffe styrkede sig til den forestaaende Tur gennem Sorø Sønderskov. — Den Svampeflora, som vi paa Vandringen gennem Sønderskoven stiftede Bekendtskab med, var en Bøgeskovsflora (vi strejfede paa hele Turen kun een Gang Randen af en yngre Granplantage, hvor der var megen *Hygrophorus pustulatus* og *Thelephora terrestris*) og ydermere en Muldbundsflora. Særdeles almindeligt optraadte *Hygrophorus eburneus*, og stedvis stod tætte Flokke af *Hebeloma crustuliniforme* paa løvrige Vejrabatter.

Hakon Jørgensen fot.

Bøg med Fyrsvamp (*Polyporus fomentarius*). Underskoven væsentlig Ask.

Følgende Agaricaceer noteredes: *Amanita mappa, phalloides, rubescens, vaginata*; *Armillaria mellea, mucida*; *Cantharellus cibarius*; *Clitocybe infundibuliformis, laccata, nebularis, odora*; *Collybia butyracea, platyphylla, radicata*; *Coprinus atramentarius, picaceus*; *Cortinarius cinnabarinus, fulmineus, largus, tophaceus*; *Entoloma rhodopolium*; *Hebeloma crustuliniforme*; *Hygrophorus eburneus, puniceus*; *Hypholoma appendiculatum, fasciculare, pyrotrichum*; *Lactarius blennius, fuliginosus, pallidus, subdulcis*; *Lepiota carcharias*; *Marasmius alliaceus, peronatus*; *Mycena galericulata, polygramma, pura*; *Panaeolus campanulatus*; *Paxillus involutus*; *Pholiota mutabilis*; *Pluteus cervinus*; *Russula cyanoxantha, emetica, fellea, nigricans, ochroleuca, xerampelina*; *Stropharia aeruginosa*; *Tricholoma flavo-brunneum, personatum, saponaceum, stiparophyllum, sulfureum, terreum, virgatum*.

Endvidere noteredes i Bøgeskoven følgende jordboende Svampe af andre Familier: *Boletus edulis, subtomentosus*; *Clavaria cinerea, cristata, pistillaris*; *Helvella crispa, lacunosa*; *Hydnum repandum*; *Lachnea hemisphaerica*; *Lycoperdon caelatum, gemmatum*; *Otidea onotica*; *Peziza vesiculosa*; *Phallus caninus, impudicus*; *Scleroderma vulgare*. Af træboende Storsvampe er der Grund til at nævne *Fistulina hepatica*, paa et gammelt Egestød.

Efter Ankomst til Suserup Skov spiste vi Frokost ved Skovløberhuset og begav os derpaa til det ferskvandsbiologiske Laboratorium ved Bredden af Tjustrup Sø — efter Indbydelse af Dr. Wesenberg-Lund, som elskværdigt foreviste os denne smukt beliggende og velindrettede Sommerstation. — Paa de gamle Bøge i Skoven fandtes flere Steder yppige Fyrsvamp-Bevoksninger (*Polyporus fomentarius*), medens Floraen af Jordsvampe var sparsom; ved Kanten af en Sti fandt vi dog den sjældne *Scleroderma bovista*.

Hjemvejen til Sorø — ad Landevejen over Lynge — frembød intet af floristisk Interesse, men til Gengæld stor landskabelig Skønhed. — Ved 7-Tiden var Selskabet atter i København. C. Ferdinandsen.

Svampeudstilling paa Botanisk Museum, 30. Sept.—2. Okt. 1918.

Materialet fra Sorø-Ekskursionen fremlagdes de paafølgende 3 Dage paa Botanisk Museum, tillige med et mindre Supplement fra Københavns Omegn. Blandt disse sidste Svampe bemærkedes især den statelige og meget sjældne *Pholiota aurea* (*Agaricus Vahlii* Schum.). Udstillingen omfattede ialt ca. 125 Arter af Storsvampe og var tilgængelig for Publikum de nævnte Dage fra Kl. 1—4. C. Ferdinandsen.

Ordinær Generalforsamling den 13. Februar 1919.

Tilstede: Sv. Andersen, C. Christensen, Dahl, Didrichsen, Ferdinandsen, Franck, K. Gram, Frk. Grüner, Grøntved, Frk. Ellen Hansen, Evald Hansen, Ingerslev, Jessen, Kolderup Rosenvinge, A. Lange, Leisner, Mogens Lund, G. D. C. Müller, N. C. Møller, Ostenfeld, O. Paulsen, F. K. Ravn, Spärck, Warming, Wiinstedt, Winge, og som Gæster Stud. mag. H. Mølholm Hansen og Stud. mag. C. A. Jørgensen.

Professor Dr. F. Kølpin Ravn valgtes til Dirigent.

Formanden, Prof. Kolderup Rosenvinge aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i 1918.

Der var holdt 11 Møder med 17 Foredragsholdere, deraf tre udenlandske Gæster (Prof. Baur, Prof. Hesselman og Hr. Ingvar Jørgensen). D. 23. Marts holdtes et særligt Møde i Anledning af Hundredaarsdagen for Joh. Langes Fødsel, med Tale af Prof. C. H. Ostenfeld. Følgende Exkursioner var afholdt: 1. til Sandbjergdal og Rude Skov d. 28. April med 35 Deltagere, hvoraf Gæster; 2. til Uggeløse Hegn d. 26. Maj med 14 Deltagere; 3. til Syd-Samsø d. 22.—23. Juni med 6 Deltagere; 4. til Egnen ved Skanderborg

d. 20.—22. Juli med 19 Deltagere, deraf 2 Gæster; 5. til Solrød Strand N. for Køge d. 15. September med 18 Deltagere, deraf 1 Gæst; 6. til Skovene ved Sorø d. 29. September med 15 Deltagere, hvoraf 3 Gæster. Efter den sidste Exkursion afholdtes en offentlig Svampeudstilling i Botanisk Museum. Den paatænkte Exkursion til Langesø Plantage var ikke afholdt paa Grund af Indehaveren, Hr. N. W. Larsens Sygdom. Beretninger om Exkursionerne findes trykt foran S. 304—318. — Af Tidsskriftet var udkommet 35. Binds 4. og 5. Hefte (Forts. af Warming: »Skovene«) og 36. Binds 3. og 4. Hefte. Af Dansk Botanisk Arkiv var udgivet Bd. 2 Nr. 8 (Ostenfeld, Contribution to West Australian Botany, Part II) og Nr. 9 (Børgesen & Raunkiær, Mosses and Lichens collected in the former Danish West Indies) samt Bd. 3 Nr. 1d (Børgesen, The Marine Algæ of the Danish West Indies, Part IV, 4). Tal. udtalte, at de ikke vilde have været muligt med de nuværende uhyre høje Trykningsudgifter at udgive saa meget, hvis ikke Foreningen havde modtaget betydelig pekuniær Hjælp fra forskellig Side, Staten, Skrikes Stiftelse, Carlsbergfondet og frivillige Bidrag fra Medlemmernes Side, hvorfor Kassereren vilde gøre nærmere Rede. Særlig fremhævede Tal. de frivillige Bidrag, som var indkommet i Henhold til en i Fjor udsendt Opfordring fra Bestyrelsen; han udtalte Bestyrelsens Glæde over det betydelige Beløb, der var indkommet, og som vidnede om stor Interesse for Foreningens Virksomhed, og han bragte en varm Tak til de paagældende Medlemmer. Desværre var Udsigterne for det kommende Aar ikke gode, da Udgifterne til Trykning endnu var i Stigning. — Medlemsantallet var stigende ligesom ifjor, nemlig d. 1. Januar 199: 1 Æresmedlem, 25 korresponderende, 237 danske og 40 udenlandske Medlemmer, ialt 303 (imod i Jan. 1918: henholdsvis 1, 25, 221 og 35, og i Jan. 1917: 2, 26, 207 og 33). Af Foreningens Medlemmer var Apotheker, Assessor pharm. P. Hempel død i November; han havde været Medlem siden 1867. — Udvexlingen af Tidsskrifter havde været ret stagnerende. Tallet af Bytteforbindelser var 118; men fra en Del Foreninger havde Foreningen længe intet modtaget, og ingen nye Forbindelser var kommet til. — Fra Udvalget for Naturfredning var indkommet en Beretning, som oplæstes (se S. 323).

2. Kassereren, bot. Gartner A. Lange fremlagde det nedenfor meddelte reviderede Regnskab, for hvilket der gaves Decharge.

3. Kassereren forelagde Budgettet for 1919, som vedtoges.

I Anledning af Budgettet gjorde Formanden opmærksom paa, at Udsigterne for saa vidt ikke var gode, som Udgifterne til Trykning stadig var stigende. Paa den anden Side kunde det ventes, at Foreningens Statstilskud vilde blive forhøjet, idet der paa Finanslovforslaget var blevet optaget en Forhøjelse paa 400 Kr. Desuden søgtes et extraordinært Statstilskud til delvis Afbetaling af Gæld.

4. Forslag til Exkursioner. Det vedtoges at holde 1) Forsommer-Exkursion til Taasinge og Thurø og 2) Højsommer-Exkursion til Grimstrup Krat og Ribe, eventuelt Sønderjylland. De mindre Foraars- og Efteraarsexkursioner overlodes det til Bestyrelsen at fastsætte.

5. Bestyrelsesvalg. Professor Dr. C. H. Ostenfeld genvalgtes som Næstformand, og Afdelingsgeolog K. Jessen og bot. Gartner A. Lange som Medlemmer af Bestyrelsen. Denne har derefter samme Sammensætning som de foregaaende Aar (se S. 21).

6. Bot. Gartner A. Lange, Dr. A. Mentz og Professor C. H. Ostenfeld genvalgtes som Medlemmer af Udvalget for Naturfredning.

7. Som Revisorer genvalgtes Mag. sc. A. Didrichsen og Kontorchef O. Jansen.

8. Efter at der fra enkelte Sider var blevet fremsat Ønske om at faa Foreningens Møder holdt paa en anden Dag end Lørdag, paa hvilken Ugedag de i en længere Aarrække har været holdt, var Møderne fra Oktober 1918 forsøgsvis henlagt til om Torsdagen. Efter en Del Diskussion vedtoges det med 12 Stemmer mod 11 at holde Foreningens Møder om Lørdagen.

9. Professor Dr. C. H. Ostenfeld aflagde Beretning fra Komiteen for den topografisk-botaniske Undersøgelse.

Regnskabsoversigt for Aaret 1918: [1]

Indtægt:	Kr. Ø.
Kassebeholdning	162 29
Restancer	74 00
Medlemsbidrag	1459 00
Abonnement paa D. B. Arkiv	216 00
Statstilskud til Tidsskriftet	800 00
— - Ekskursioner	400 00
Ekstraordinært Statstilskud	700 00
Tilskud fra Staten til Warming: Skovene	500 00
Tilskud fra Skrikes Stiftelse til do.	500 00
Tilskud fra Carlsbergfondet til H. E. Petersen: »Maglemose«	350 00
Ekstraordinære Tilskud fra Foreningens Medlemmer	2198 66
Tilskud fra Grundfonden	40 00
Salg af Tidsskrift og Arkiv	555 73
— - Warming: Skovene	201 78
— - alfab. Liste	7 96
Andet Bogsalg	107 72
Indvundne Renter	44 95
Sum...	8318 09

Udgift:	Kr. Ø.
Tidsskriftet og Arkivet	6552 05[2]
Møder	206 12
Ekskursioner	323 33
Naturfredning	25 00
Administration	110 31
Kassebeholdning v. Aarets Slutning	1101 28
Sum...	8318 09

Hammer Bakker:

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Indestod 1/1 1918 paa Sparekassebog	694 26	
Renter i Aarets Løb	21 31	
		715 57
Skatter + Forpagtningsafgift		132 27
Sum...		583 30

[1]) Angaaende det til den topografisk-botaniske Undersøgelse bevilgede Statstilskud se S. 321.
[2]) Deraf til Trykning af Arkivet 1555 Kr. 83 Øre.

Status:

Aktiver:	Kr. ø.	Passiver:	Kr. ø.
Kasseheholdning	1101 28	Gæld	3716 09
Restancer	55 00		
Hammer Bakker, Kapital	583 30		
Saldo	1976 51		
Sum...	3716 09	Sum...	3716 09

Axel Lange,
p. t. Kasserer.

Grundfondets Regnskab:

Indtægt:	Kr. ø.	Udgift:	Kr. ø.
Kassebeholdning fra 1917	38 10	Tilskud til Foreningens Kasse	40 00
Aarsbidrag og Gaver	70 00	Kassebeholdning	160 92
Renter af Obligationer	89 00		
Renter i Sparekassebog	3 82		
Sum...	200 92	Sum...	200 92

Status:

Københavns Kreditforening Obligationer 4 %	2000 00
Østifternes Kreditkasse 4½ %	200 00
Kassebeholdning	160 92
Sum...	2360 92

Axel Lange,
p. t. Kasserer.

15. Beretning (for Aaret 1918) fra Komitéen for den topografisk-botaniske Undersøgelse af Danmark.

(Beretningen afgivet paa Dansk Botanisk Forenings Generalforsamling d. 13. Februar 1919).

I 14. Beretning fra Komiteen for den topografisk-botaniske Undersøgelse af Danmark meddeltes i en Fodnote som en senere Tilføjelse, at der paa Finansloven for 1918—19 var bevilget Dansk Botanisk Forening et Beløb af 2000 Kr. som 1ste Del af en 2-aarig Bevilling paa ialt 3500 Kr. til endelig Afslutning af topografisk-botaniske Undersøgelser i Danmark.

Komiteen har da Midler til at fortsætte Arbejdet endnu til Foraaret 1920 og det er stadig dens Haab, at alt Katalogiseringsarbejde kan afsluttes til denne Tid for de Midler, der staar til Raadighed.

Katalogiseringsarbejdet er i 1918 bleven fortsat af Undersøgelsens Assistent, Afdelingsgeolog Knud Jessen med Bistand af Museumsamanuensis Johs. Grøntved, og Listematerialet fra følgende 14 Distrikter er bleven indført i Hovedkataloget, nemlig Distrikterne 13—15, 22 b, 27, 37—45, hvoraf 13, 39 og 45 er Dobbeltdistrikter. Tilbage er kun Bornholm, Lolland og Aarhusegnen samt København med Amager. Alt Listematerialet fra Lolland og Distrikterne 21 og 22 a og b, Aarhusegnen med Djursland, bliver som nævnt i forrige Beretning sammenstillet af d'Hrr. Lærer L. Saunte, Maribo og Adjunkt P. Larsen, Aarhus til direkte Indførelse i Hovedkataloget. Samlelisten fra Distr. 22, b er indgaaet fra Hr. P. Larsen.

Endvidere mangler, inden Arbejdet er fuldført, Katalogiseringen af en Del Lister, der er indsendt efter at det øvrige Materiale fra de paagældende Distrikter var katalogiseret, samt Behandlingen af de ca. halvandet Hundrede Skov-Skemaer, som indgik til Undersøgelsen i Fjor, og endelig Indførelsen i Hovedkataloget af de i Seddelkatalog henstaaende Notater fra Literaturen. Dette sidste bliver det kommende Aars Hovedarbejde.

Der er i Aarets Løb indsendt et ret betydeligt Antal Plantelister fra forskellige Egne af Landet; de opføres nedenfor; derimod har Tilsendelsen af Planter til Bestemmelse været ret ringe, og kun et mindre Antal Eksemplarer er indgaaet i Botanisk Museums danske Samling.

Følgende Plantelister er indsendt i Aarets Løb.

Distr. 14. Johs. Grøntved og K. Jessen: Gudenaadalen mellem Tange og Kongens Bro.

Distr. 14. Kr. Pedersen: Viborgs Omegn, en meget udførlig Liste.

Distr. 14. A. Mentz: Spredte Notater.

Distr. 15. J. Lind: Fjends Herred, en meget fyldig Liste.

Distr. 22, a og b. O. Paulsen: Egnen omkr. Skramsø i det sydl. Djursland, fyldig Liste.

Distr. 22, b. P. Larsen: En fuldstændig Plantefortegnelse fremkommen ved Sammenarbejdelse af P. Larsens egne Notater med Aug. Kroghs og Svend Andersens Lister fra dette Distrikt.

Distr. 28. A. Lange: Assens og nærmeste Omegn.

Distr. 28. A. Lange: Exkursion til Bogø i Lille Bælt. En næsten fuldstændig Liste.

Distr. 28. A. Lange: Exkursion til Brandsø i Lille Bælt. En næsten fuldstændig Liste.

Distr. 34. K. Mourits-Andersen: En fyldig, men endnu ikke afsluttet Liste fra Langeland.

Distr. 36. C. H. Ostenfeld: Tillæg til tidligere Liste fra Nordøst-Lolland.

Distr. 38. O. Hagerup: Møen, en fuldstændig Fortegnelse over Karplanterne paa denne Ø.

Distr. 39, a. K. Wiinstedt: Holmegaards Mose.

Distr. 40. K. Wiinstedt: En Planteliste fra Jægerkroen.

Distr. 42. H. P. Ernststen: Spredte Notater fra N.V.-Sjælland.

Distr. 43. K. Wiinstedt: Den nordlige Del af Distriktet; en næsten fuldstændig Liste.

Distr. 44. K. Wiinstedt: Floraliste fra Hornsherred, især den nordlige Del, med Bidrag fra Eiler Høeg. En næsten fuldstændig Liste.

Distr. 44. Eiler Høeg: Supplementsliste fra Hornsherred.

Distr. 45, a. Frk. Karoline Ravnkilde: En mindre Liste fra Hareskoven.

Distr. 45, b. A. Lange: Nogle mindre Exkursionsberetninger.

Distr. 45, b. A. Lange: Ellekilde-Egnen, en anseelig Planteliste.

Distr. 47. Hans Møller: Bornholm. En næsten fuldstændig Fortegnelse over Øens Karplanter.

Distr. 47. Frk. Ellen Hansen: Bornholm, en meget anseelig Liste.

Distr. 47. C. H. Ostenfeld: Spredte Notitser fra Bornholm.

Mindre Meddelelser.

Bemærkninger om Klimaets Indflydelse paa Trævæksten i Danmark.

Af L. A. Hauch.

Ved et Møde i Dansk Botanisk Forening d. 26. April 1919 søgte jeg at paavise Klimaets Indflydelse paa Danmarks Trævækst med særligt Hensyn til Bøgen. Jeg fremlagde ved denne Lejlighed for at belyse Forholdet nogle Kort visende Middeltemperatur og Middelnedbør for Aaret samt den frostfri Periodes gennemsnitlige Varighed i Landets forskellige Egne. Og som Signatur var anvendt mørkere og lysere Farver, saaledes at for Aarets Middeltemperatur angav de mørke Farver den laveste, de lyse den højeste Temperatur; for Aarets Middelnedbør de mørke Farvetoner den største, de lyse den laveste Nedbør; for den frostfri Periodes gennemsnitlige Varighed angav den mørke Farve de korteste, den lyse Farve den længste Afstand mellem Frostperioderne. Tillige henvistes til en større Række Kurvekort, der oplyste, hvorledes Foraarets og Efteraarets forskellige Temperatur og Nedbør sætter sit Præg paa Trævæksten.

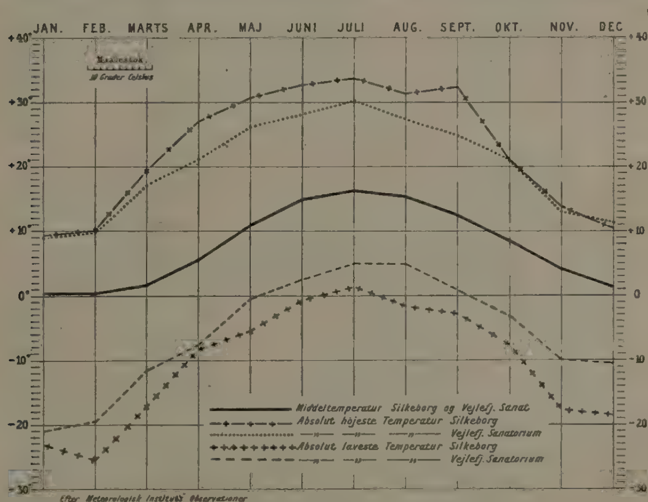

Fig. 1.

Efter Afslutning af mine Udtalelser imødegik Kammerherre P. E. Müller min Fremstilling af dette Emne med nogle kritiske Bemærkninger.

Jeg blev derved oplyst om, at min Udtalelse om, at Bøgen skulde være indvandret i Danmark paa et Tidspunkt, da Klimaet var mildere end nu, maa omformes saaledes, at Bøgen vel er indvandret under et

varmere Klima, men at den egentlige Bogeperiode indtraf paa et Tidspunkt, da Klimaet var mere køligt, og naar jeg har opgivet A. Oppermann som Kilde, saa maa jeg ogsaa derved rette min Udtalelse, idet A. Oppermann overfor mig har hævdet, at hans Angivelse skal forstaas anderledes, end jeg har opfattet den.

Men dernæst fremsatte Kammerherre Müller en Række Indvendinger som i det væsentlige gik ud paa, at man ikke kunde oplyse noget om Klimaets Indvirkning paa Trævæksten indenfor vort Lands Omraade ved at bygge paa aarlige Middeltal, at derfor Aarets Middeltal for Temperatur og Nedbør ikke tillader Slutninger angaaende Klimaets Betydning for Trævæksten i Landets forskellige Egne.

Jeg maa dertil i forreste Række gøre den Bemærkning, at jeg ingenlunde alene byggede min Fremstilling paa Middeltal for Aaret. Efter saaledes at have udtalt: »i det hele og store vil Bøgens Vækst aftage i de Dele af Landet, hvor Kortet over Aarets Middeltemperatur har mørkere Farve«, fortsatte jeg: »dog i forreste Række kræver Bøgen et Klima med smaa Temperatursvingninger og jævne Overgange. Bøgens Krav kan nærmere begrænses til Varme i Foraar og Efteraar med svage Temperatursvingninger. Egne med samme Middeltemperatur kan byde Bøgen højst forskellige Kaar, alt eftersom Temperatursvingningerne er stærkere eller svagere«. Og jeg fremlagde til Belysning heraf det vedføjede Kurvekort (Fig. 1), der viser Middeltemperaturen samt den absolut højeste og den absolut laveste Temperatur for Silkeborg og Vejle Sanatorium; medens Middeltemperaturen er næsten den samme for de to Steder, er Temperatursving-

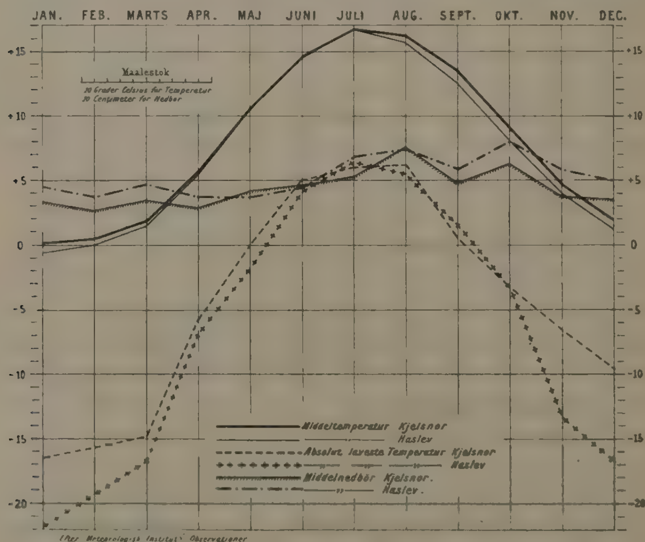

Fig. 2.

ningerne saa langt stærkere det første Sted end det sidste, og dette synes at bidrage til langt yppigere Bøgevækst ved Vejle Sanatorium end ved Silkeborg.

Med Hensyn til Middelnedbøren udtalte jeg, at Bøgen gennemgaaende finder sin smukkeste Vækst i Landets regnfattige Egne, men jeg fremhævede samtidigt Raunkiærs Udtalelse: »for at afgive gunstige Kaar maa der være et vist Forhold mellem Temperaturkurven og Nedbørskurven, en bestemt Hydrotermfigur«, og jeg fremlagde Kurvekort saavel for Silkeborg, Vejle og Mørke, som det hosstaaende (Fig. 2) for Haslev i Midtsjælland og Kjelsnor paa Langeland, der viser, at Nedbørskurven for Kjelsnor i Efteraars- og Vintermaanederne er langt under Kurven for Haslev; dette i Forening med svagere Temperatursvingninger ved Kjelsnor end ved Haslev synes at bidrage til den frodigere Bøgevækst det første Sted end det sidste. Tillige fremførte jeg ved at komme ind paa Naaletræernes Vækst i Danmark en Udtalelse af A. Oppermann, der siger: »det er ikke nok at tale om Vinden, som om Vinden og Vindens Tryk var den eneste Faktor; det er maaske netop Vinden i Forening med Kulden — det taagede og kolde Efteraar, koldt i den Forstand at Planterne ikke kan udvikle sig, varmt i den Forstand at det ikke tillader Planterne Hvile — der er Skyld i at mange Træarter lider«.

Jeg har saaledes meget stærkt fremhævet Betydningen af de forskellige Aarstiders Klima og har paa væsentlige Punkter bygget paa et Ord af Raunkiær: »at det, som det for Planterne først og fremmest kommer an paa, og som de maa være indrettede til, er at komme frelst over de ugunstige Aarstiders Bølgedal. Det er især den ugunstige Aarstid, som sætter Grænse«. Jeg fremhævede stærkt dette under Omtalen af, hvorledes Foraarstiden for Bøgeopvæksten kan blive den ugunstige Aarstids Bølgedal, over hvilken den i mange Egne af Landet vanskelig slipper frelst igennem.

Men paa den anden Side maa jeg overfor Kammerherrens Indsigelse hævde Rigtigheden af min Opfattelse: at Middeltemperatur og Middelnedbør for Aaret i Forening med den frostfri Periodes gennemsnitlige Varighed udøver indgribende Indflydelse paa Landets Trævækst dels overfor de Arter, der overhovedet forekommer, dels overfor den forskellige Udvikling af samme Art i Landets forskellige Egne. Det samme Klima, der begunstiger den ene Træarts Vækst, kan udøve skadelig Indvirkning paa Væksten hos en anden. Jeg fremhævede ved det omhandlede Møde mange Eksempler; jeg talte om, hvorledes Bøgen har sin smukkeste, fyldigste Udvikling i Dele af Landet -- forsaavidt andre Vækstfaktorer, Terrain, Jordbund, Jordbundsfugtighed, tilfredsstiller Træartens Krav — med liden Nedbør og den længste Varighed af den frostfri Periode. Herhen hører Odsherred, Petersgaard, Moen, Dele af vore sydlige Øer, Langeland, Kjerteminde, Samsø, store Dele af den jydske Østkyst; alle disse Egne er paa Kortet over Aarets Middelnedbør og Kortet over den gennemsnitlige Varighed af de frostfri Perioder anlagt med lys Farve, og alle disse Egne er Hjemsteder for noget af vor bedste Bøgeskov. Og om vi end i Egne af Landet med stor Nedbør og den korteste Udstrækning af den frostfri Periode, de Egne, der paa Kortene er betegnet med mørkere Farver, ogsaa kan træffe smuk Bøg, saa er det dog meget almindeligt i disse Landets indre, koldere Egne, som Dele af Nord- og Midtsjælland, de indre Dele af

Jylland: Silkeborg, Frijsenborg, Rold Skov, at træffe Bøg af kummerlig Natur; og der er den Forskel, at vi i Dele af Landet med liden Nedbør og lang Afstand mellem Frostperioderne oftest vil træffe rank Vækst hos Bøgen, medens vi i Landets kolde Egne med stor Nedbør, og hvor Afstanden mellem Frostperioderne er kort, vil finde Bøg, som har det jeg har kaldet krøllet Vækst.

Men netop i disse Dele af vort Land — de indre højtliggende Egne med den korteste Varighed af den frostfri Periode — kan Rødgran ofte have den smukkeste Vækst, og Træarten kan her naa en høj Levealder, medens den i vore Kystskove — der hvor Bøgen ofte har sin bedste Vækst — i ung Alder kan være ødelagt af *Trametes*.

Skovfyrren synes gennemgaaende at trives bedst i Danmarks regnfattige Egne; Træarten har i sin Helhed kun liden Udbredelse i vort Land, den er ikke en Hovedtræart som i Sverige og flere Dele af Europa; den store Nedbør forenet med det lange frostfri Efteraar og den milde Vinter i Vestjylland synes at bidrage til, at Skovfyrren saa godt som mangler her, medens den trives i Odsherred, Tidsvilde, Djursland, Bornholm, det vil sige Egne med liden Nedbør, Dele af Danmark, der paa Kortet over Aarets Middelnedbør er anlagt med lys Farve.

Med Hensyn til Askens Forhold til Klima synes denne Træart, hvis Fordringer til Voksestedet i det hele er stærkt tilspidsede — det er vanskeligere at afgøre, hvor man tør end hvor man ikke tør indføre den — at trives særlig godt i vore milde Kystegne og langs den regnfattige Østkyst af det nordlige Jylland: Dele af Landet, der paa Kortene over Aarets Middelnedbør og Kortet over Varigheden af den frostfri Periode har lys Farve. Asken har derimod kun sjælden — om der end kan nævnes Undtagelser — god Vækst i de indre Dele af Landet, saadanne Egne, som paa de omhandlede Kort er betegnet med mørk Farve.

Overfor mange klimatiske Forhold er Egen mindre følsom end Bøg og Ask; den kan taale stor Nedbør, men ogsaa nøjes med den mindste Nedbør, der findes i vort Land, og den kan taale bratte Temperatursvingninger bedre end Bøg; man kan derfor finde smuk Eg saavel i Egne af Landet, der paa Kortene over Aarets Middelnedbør og over de frostfri Perioders Varighed har lyse som hvor de har mørk Farve, dog kun saa længe det gælder Eg efter danske — den givne Egns — Agern, hvorimod Ege efter Frø af fremmed Proveniens er mere sensible og vil have mest Udsigt til at trives i Egne af Landet med lang Afstand mellem Frostperioderne.

Af dette korte Resumé, gengivende Hovedpunkterne af, hvad jeg ved det omhandlede Møde i Botanisk Forening fremdrog, og som blev imødegaaet af Kammerherre Müller, vil det fremgaa, at jeg stærkt har fremhævet, hvorledes Klimaet i de forskellige Aarstider faar Indflydelse paa Trævæksten. Men jeg maa ved Siden deraf hævde, at blandt vore Hovedtræarter vil Bøgen — alt andet lige — ofte have sin smukkeste Vækst i Egne af Landet, hvor Aarets Middeltemperatur er den højeste, Aarets Middelnedbør den laveste og den gennemsnitlige Afstand mellem Frostperioderne den længste, medens omvendt Rødgran sædvanlig vil udvikle sig bedst og fremfor alt vise sig mest sund i Egne, hvor Middeltemperaturen er lavest og Afstanden mellem Frostperioderne

kortest, hvilket sædvanlig vil ledsages af, at Middelnedbøren er størst. Jeg maa derfor fastholde min Opfattelse: at Middeltemperatur og Middelnedbør for Aaret i Forening med den gennemsnitlige Afstand mellem Frostperioderne afgjort sætter sit Præg paa Trævæksten i Landets forskellige Egne.

Ligeledes fremhævede Kammerherre P. E. Müller Betydningen for den Art Undersøgelser af at fremhæve den i vort Land hyppigt vekslende Jordbunds Indflydelse paa Trævæksten, hvilket ikke i tilstrækkelig Grad syntes at have fundet Sted.

Paa dette Punkt maa jeg ikke have udtrykt mig tilstrækkelig tydeligt, thi det har af mig under hele min Fremstilling af Klimaets Indflydelse paa Trævæksten været underforstaaet, at det gjaldt samme Jordbundsforhold. Det ligger fjærnt fra min Tanke at ville paastaa, at Bøgen i Egne af Landet med gunstige klimatiske Forhold skulde have god Vækst paa næringsfattig Jordbund, saa lidt som at mene, at den i Landets barskere Egne skulde være ufølsom for gunstige Jordbundsforhold. Men paa den anden Side anser jeg ikke den Mulighed for udelukket, at Klimaet kan have Indflydelse paa Jordbundens fysiske Tilstand. Den mulddækkede Bund med skør og dyb Overgrund vil ofte være særlig fremherskende i milde Egne af Landet med svage Temperatursvingninger og liden Nedbør, medens stor Nedbør parret med lav Temperatur vistnok bidrager til Mordannelse.

Med nogen Ret vil man kunne forekaste mig, at noget af det her fremdragne skulde have været sagt under selve Mødet. Jeg maa dertil bemærke, at Kammerherre Müllers Angreb kom mig saa uventet, saa uforberedt, fordi P. E. Müllers Imødegaaelse var af en saadan Natur, at den syntes at aabenbare en mere dybtgaaende Uoverensstemmelse imellem os om vor Opfattelse af naturvidenskabelige Studier af vor Skovnatur som Grundlag for vort Fag, end jeg nogensinde forhen har set Tegn til. Man kan jo vel se forskelligt paa enkelte Punkter og dog føle sig som gode Allierede, men her — saa syntes det mig — drejede det sig om Afvigelse i Opfattelse af mere indgribende Natur, af mere omfattende Rækkevidde, og dette gjorde et saa stærkt Indtryk paa mig, at det betog mig Evnen til i Øjeblikket at besvare Kammerherrens Indvendinger. Thi til Kammerherre Müller har jeg i en meget lang Aarrække staaet i venskabeligt Forhold for en Del baseret paa, at der ikke findes nogen Forstmand, der har betydet saa meget for mig som P. E. Müller. Ved sine nu verdenskendte Jordbundsstudier har han grebet mægtig ind i hele mit Liv. Nu er der ikke mange tilbagelevende, der kan genkalde sig i Erindringen den Tid, da man stod ganske uforstaaende overfor disse Spørgsmaal, da Begreberne Mor og Muld, Overgrund og Undergrund slet ikke bestod; og »det er utroligt« — som en bekendt Politiker skal have udtrykt sig — »hvor hastigt Vandene kan lukke sig over en ældre Herre«; naar der nu om Dage tales om disse Forhold, kan man hos den yngre Generation møde en vis Uvidenhed om, hvad vi egentlig skylder P. E. Müller. Men for mig, der selv hører til det Slægtled, der har oplevet P. E. Müllers første Fremtræden, har det stedse været følt som en Trang at hævde, at P. E. Müller i nogen Maade kan siges at staa som en Skaber af, en Grundlægger af en af det danske Skovbrugs vigtigste Opgavers Løsning: Bøgens Foryngelse under vanskelige

Kaar; P. E. Müller er ikke blevet staaende ved at vise Vej med Hensyn til Bogens Krav til Jordbunden, men har ogsaa angivet Vejen til Bøgens Dyrkning paa Morbund.

Jeg nævner disse — Spørgsmaalet i og for sig uvedrørende — Forhold til Forklaring af, at jeg ikke straks kunde besvare det overfor mig rettede Angreb. Paa Grund af min store Beundring for P. E. Müllers Forskning, mit mangeaarige, venskabelige Forhold til ham, som ingensinde forhen har bragt Divergens med sig, berørte det passerede mig saa stærkt, at jeg maatte vente med Svaret, der — som det vil ses — imidlertid gaar ud paa, at jeg vedblivende maa fastholde den under Mødet fremsatte Opfattelse: at Klimaets Forskelligheder — ogsaa naar det gælder Middeltal for Aaret — maa faa afgørende Indflydelse paa Trævæksten i vort Land.

Udvalget for Naturfredning

har ved sin Formand, Museumsinspektør V. Hintze meddelt Bestyrelsen for Dansk Botanisk Forening nedenstaaende Beretning om sin Virksomhed i 1918.

Udvalget for Naturfredning har i det forløbne Aar kun haft faa og mindre Sager til Behandling.

Fra Dansk Jagtforening modtog Udvalget en Anmodning om at medvirke til, at Klitsøerne ikke blev gjort til Genstand for Udtørring, da Tilholdsstederne for mange Fugle ødelagdes herved. Da dette angaves særlig at være Tilfældet indenfor Thisted Amt, men der ikke pegedes paa bestemte Steder, sendtes Forespørgsel til Klitinspektør Bang om hvor og af hvilke Grunde slige Udtørringer kunde antages at have fundet Sted; ved Korrespondancen oplystes det, at Udtørringer ikke havde fundet Sted indenfor nævnte Omraade, og dette fandt yderligere Bekræftelse senere fra selve den Part, der havde rejst Sagen; denne var dermed bortfalden.

Fra Danske Forstkandidaters Forening modtog Udvalget Anmodning om sammen med denne og Dansk Skovforening at deltage i et Oplysningsarbejde blandt Publikum med Hensyn til at vise Skaansomhed overfor Skoven; det foresloges fra Sagvolderen at nedsætte et Fællesudvalg til foreløbig Drøftelse af Sagen; paa Udvalgets Vegne tiltraadte Kammerherre P. E. Müller dette; Fællesudvalget har under 1. December afgivet Forslag til en nærmere Udformning af et Oplysningsarbejde i denne Sag gennem Udgivelse af et livligt og let forstaaeligt Skrift om vore Skove og deres Pleje.

Om Fredning af Flodperlemuslingen, *Margaritana margaritifera* Lin. i Varde Aa har der underhaanden været forhandlet med Naturfredningsraadet, ved hvis Medhjælp Fredningen vistnok bedst lader sig ordne; paa samme Maade vil Spørgsmaalet om Fredning af Vandrefalken, *Falco peregrinus*, der er fundet ynglende ved Moens Klint, men hvis Unger er blevet dræbte paa Reden, muligvis finde en tilfredsstillende Løsning.

Fra Inspector Lundbeck er Udvalget blevet gjort opmærksom paa, at der formentlig er Fare tilstede for Ødelæggelse af Lyngby Mose

som naturhistorisk Studiested, idet et Parti af Mosen udenfor Prinsessestien er solgt til Privatejendom og et Skilt opsat med »Adgang forbudt«. En Undersøgelse af Forholdene paa Stedet har vist Rigtigheden af dette, samt at Prinsessestien paa en Strækning er bleven omlagt og flyttet længere ud i Mosen; da der imidlertid paa dette truede Sted vel er opsat et Skilt, der bærer Paaskriften »Privat«, men da der paa Skiltet tillige staar »Adgang for Botanikere« og der yderligere er lagt Broplanke over Grøften, synes Ejeren, Kunstmaler Glob, her at have taget alle berettigede Hensyn. Iøvrigt er kun en enkelt Parcel af Mosen indhegnet som privat lige ud til blankt Vand; da en betydelig større Fare truer den uindhegnede Del af Mosen igennem Benyttelse som Losseplads i en Bræmme langs Prinsessestien, vil Forhandlinger herom blive forsøgt.

Om Fuglelivet i Søborg Mose havde Inspector H. Winge tilskrevet Udvalget, idet der her var skudt nogle Moseterner, der her havde Yngleplads, medens den ellers i vid Omkreds er udryddet. Overretssagfører Becker har lejet Jagt og Fiskeri her for en Aarrække, og som det angives i Skrivelsen, var det sket meget mod hans Ønske og skulde skyldes nogle Mænd, han havde givet Tilladelse til at udøve Jagt. Sagen har været forelagt Overretssagfører Becker, der erklærer ikke at have givet nogen Ret til at udøve Jagt, saa Nedskydningen af Moseternerne maatte skyldes Krybskytter, med hvilke han førte en stadig og haabløs Kamp. Netop for at undgaa Krybskytteri havde Hr. B. tillige forpagtet Fiskeriet og ladet alle andre Baade fjerne end hans egen. Jagten dreves dog i Smug inde fra Land, og trods Opsyn var det umuligt at hindre den paa det udstrakte Terræn, til hvilken ingen fik Adgang uden særlig Tilladelse fra Hr. B.'s Side. For at undgaa, at Maagerne helt skulde okkupere Søborg Mose, hvad de var godt i Gang med, lod Hr. B. Maagernes Æg indsamle i stor Mængde i Rugetiden, medens alle andre Fugle uden Undtagelse nød fuld Beskyttelse. Tilfældet med Moseternerne maa derfor henregnes til de tilfældige og uafvendelige Ting, overfor hvilke selv en absolut Fredning af den ikke vilde have virket afværgende.

Med Hensyn til Mosens Fremtid, om hvilken der i Skrivelsen ytres nogen Bekymring, har man undersøgt Forholdet paa Stadsingeniørens Kontor. Det blev her meddelt, at Kbhvns. Kommune er Ejer af hele Arealet, til hvilket det dog ikke overalt har den fulde Brugsret, og at Arealet sorterer under Kbhvns. Vandvæsen. Det var Tanken med Tiden at udlægge hele Arealet som Park, uden nogen Bebyggelse, kun med Gennemførelse af nogle Veje over Terrænet; der vilde neppe være noget til Hinder for, at det naturlige Præg blev bevaret i saa stor Udstrækning som muligt, og en Henvendelse herom vilde sikkert gøre Regning paa at blive mødt med Velvillie. Forinden Udvalget, med Overretssagfører Beckers allerede givne Tilladelse, til Foraaret har havt Lejlighed til at besigtige Arealet, vil en saadan Henvendelse dog ikke kunne affattes.

Igennem Naturhistorisk Forening har Udvalget modtaget en Forespørgsel fra Lærer J. F. C. Jensen, Jelma, Kalundborg, for at faa oplyst, hvilke naturhistoriske Objekter der kunde ønskes fredede der paa Egnen. Efter indhentede Oplysninger gik Svaret ud paa, at man af geologiske Dannelser kunde nævne Forekomsten af plastisk Ler, og at det for Dyr og Planter maatte anses for mere gavnligt at søge fredet Lokaliteter,

hvor visse Dyr og Planter forekommer, end just at frede de enkelte Arter.

Fra Bestyrelsen for Kong Frederik den Syvendes Stiftelse paa Jægerspris har Udvalget modtaget Meddelelse om, at af de i Udvalgets Henstilling af 1913 nævnte Objekter vil man frede og værne 13 gamle Ege, nemlig: Kongeegen, Storkeegen, Snoegen, Bregneegen, Dyrnæsegen, Egen bag Thormod Torfæus Sten i Slotshegnet, to Ege i Slotshegnet paa begge Sider af Vejen ved Herluf Trolles og Birgitte Gjøes Sten, fem gamle Ege med Enebærunderkrat i Afd. 256 i Slotshegnet; endvidere: fire gamle Hængebøge, nemlig en i Fasanhaven, en i »Donekrogen«, to i Afd. 243 i Slotshegnet; samt yderligere en ca. 150 Aar gammel Ahorn i Slotshegnet ved Slotshegnsvejen. Udvalget vil erholde Meddelelse om de større Forandringer, der i Tidens Løb maatte foregaa med Træerne, og faa Lejlighed til at udtale sig, forinden der foretages væsentlige Forandringer med Træerne.

Den botaniske Rejsefond.

Der har i 1918 været en Renteindtægt af 416 Kr. 40 Øre. Ligesom de to foregaaende Aar er der ikke hævet Renter af de russiske Jernbaneobligationer. I Aarsbidrag er der fra 8 Medlemmer indkommet 76 Kr. Der er i Aarets Løb købt en Kreditforenings-Obligation paa 500 Kr. til 4 pCt. Der er blevet uddelt 395 Kr. som Rejseunderstøttelser, nemlig 50 Kr. til Mag. sc. C. Christensen til Undersøgelse af Floraen i Adserbo Plantage og Overdrev, 100 Kr. til Mag. sc. J. Grøntved til Undersøgelser over Overdrevenes Vegetation, 100 Kr. til Mag. sc. Carsten Olsen til Undersøgelser over Bøgeskovens Bundformationer, 75 Kr. til Mag. sc. Henn. Petersen til Undersøgelser af Maglemose i Grib Skov, og 70 Kr. til Operasanger K. Wiinstedt til floristisk Undersøgelse af Ods Herred. Til Rejseunderstøttelser i 1919 er der bevilget 350 Kr.

Ny Litteratur.

Carl Christensen: Naturforskeren Pehr Forsskål, hans Rejse til Ægypten og Arabien 1761—63 og hans botaniske Arbejder og Samlinger. Med 40 hidtil utrykte Breve og Dokumenter og et Portræt. Udgivet paa Carlsbergfondets Bekostning. 1918. 172 Sider Pris 8 Kr.

Som Forf. bemærker i Indledningen, er Botanikens Historie og Udvikling i Danmark et næsten helt uopdyrket Forskningsfelt. Det er derfor meget glædeligt, at Forf. af tilfældige Omstændigheder blev ført ind paa de Undersøgelser, som har ført til Udgivelsen af nærværende Skrift. Det omhandler vel et Tidsrum, da Danmarks Indsats paa Botanikens Omraade kun var ringe; men det har betydelig Interesse ved at belyse den videnskabelige Tilstand i Danmark paa en Tid, da Linné stod i sin fulde Blomstring og ved at fremskaffe en Mængde nye Oplysninger om den store videnskabelige Expedition som i 1761 udsendtes til Ægypten og Arabien paa den danske Konges Vegne og hvis vigtigste Deltagere var Forsskål og

Niebuhr. Paa Grundlag af hvad der forefandtes i Literaturen og af de i Rigsarkivet opbevarede Breve og Dokumenter vedrørende Forsskål har Forf. tegnet et interessant og levende Billede af denne ejendommelige begavede og alsidige, men meget selvbevidste og stridbare Videnskabsmand, som var født i Helsingfors 1732 og bl. a. var Elev af Linné, som han beundrede.

I det første Afsnit gøres Rede for Forsskåls Liv, hans Ophold i København og hans Stridigheder med Prof. Kratzenstein og andre, og hans Deltagelse i Rejsen, hvor det ogsaa kom til bitre Stridigheder mellem Forsskål og en af Deltagerne. Expeditionen afgik fra København d. 4. Januar 1761 og ankom først d. 27. Sept. samme Aar til Ægypten, hvor den forblev et Aarstid; derfra gik den til Arabien, idet den dog først i Slutningen af 1762 kom til Jemen, som var Rejsens egentlige Maal. Her blev imidlertid Expeditionens Deltagere angrebet af Sygdom. 2 af Deltagerne døde, Forsskål i Juli 1763; de øvrige 4 rejste med Skib til Bombay, men kun Niebuhr overlevede Rejsen og vendte 4 Aar efter tilbage til København. — Interessant er Skildringen af Forsskåls Forhold til Linné og hans Bestræbelser for at skaffe denne Del i Udbyttet af hans Indsamlinger. Forf. gør Rede for Forsskåls gode Iagttagelser og originale Tanker. Han gengiver i Oversættelse hans Skildring af Nedreægyptens Plantevæxt i det af Niebuhr udgivne Værk Flora ægyptiaco-arabica og viser, at der heri antydes en Række Problemer, den moderne Økologi beskæftiger sig med. Paa Grund af Forsskåls tidlige Død og paa Grund af mangelfuld Bearbejdelse af hans efterladte Materiale kom han ikke til at sætte det Spor i Botanikens Historie, som hans rige Evner maatte berettige til at vente. Dette gøres der nærmere Rede for i det Afsnit, der handler om Forsskåls efterladte Manuskripter og botaniske Indsamlinger.

I et Bilag gengives 40 hidtil utrykte Breve og Dokumenter efter Originalerne i Rigsarkivet samt Oversættelse fra Latin af 3 tidligere trykte Breve.

Forf. bebuder en fuldstændig kritisk Fortegnelse over Forsskåls i Botanisk Museum opbevarede Herbarium.

Bogen er livlig skrevet og kan anbefales alle, der har Interesse for vor Videnskabs Historie. L. K. R.

Svenska Linné-Sällskapets Årsskrift. Årg. I. 1918.

Der blev i 1917 paa 210-Aarsdagen for Linnés Fødsel stiftet et svensk Linné-Selskab med det Formaal »att sprida kunskap om Carl von Linné och hans verk, samt att väcka och underhålla intresset och vördnaden för vårt lands största naturvetenskapliga minna«. Det er et Tegn baade paa vore Naboers Stolthed over at have fostret Linné og ogsaa paa deres Interesse for Naturvidenskaben, specielt Botaniken, at man har kunnet danne et saadant Selskab, og at dette Selskab den 31. Maj 1918 — altsaa i Løbet af ét Aar — allerede havde 465 Medlemmer!

I Følge Selskabets Love skal dets Formaal søges realiseret ved at udgive Skrifter af og om Linné og hans Disciple, ved at sammenbringe et Linnébibliotek og samle Minder om Linné, samt en fuldstændig Fortegnelse over Linnéminder o. s. v. — altsammen altsaa i nær Tilknytning til Linné. Da imidlertid dette maaske kan siges at være noget begrænset, har man

tilføjet endnu et Punkt, som rimeligvis i Fremtiden vil blive af væsentlig Betydning for Selskabets Levedygtighed, nemlig at Selskabet skal, saa vidt muligt, befordre Forskninger, hvis Maal det er at uddybe Kundskaben om Sveriges Natur og Folk.

Selskabet virker ved at udgive et Aarsskrift og afholde to aarlige Møder, hvoraf det ene saa vidt gørligt paa Linnés Hammarby. Forøvrigt er Selskabet allerede i Gang med at overtage Linnés Hus der, indrette Linnémuseum og genoplive den gamle Linnéiske *Hortus Upsaliensis*. Det kan nemlig allerede nu disponere over ikke ubetydelige Pengemidler, skænket af interesserede Mæcener. Baade Norge og Sverige er jo i Henseende til velstaaende Privatfolks Offervillighed overfor Naturvidenskaben betydeligt bedre stillede end vi her i Danmark.

Linné-Selskabets første Aarsskrift er et særdeles smukt udstyret Hefte, ledsaget af 2 farvetrykte (et Portræt af Linné og et falsk Portræt af ham) og 1 sort Tavle (endnu et falsk Linné-Portræt). Foruden Meddelelser om Selskabets Virksomhed o. lign. indeholder Heftet en større Artikel af T. Tullberg om Linnés Hammerby og en Redegørelse af H. O. Juel for et endnu eksisterende Palæstina-Herbarium, som blev samlet 1749—52 af Linnés Discipel F. Hasselquist. Hasselquist døde i Palæstina, hvorhen han var draget paa Linnés Opfordring, og hans efterladte Rejsebeskrivelse med det videnskabelige Udbytte blev offentliggjort af Linné. Foruden disse to større Afhandlinger findes der 5 mindre Bidrag, af hvilke K. Hedbom's Artikel om »Linné som Patient år 1764« giver et levende Indblik i Datidens Sygebehandling med de mange Slags Medicin. C. H. O.

A. Pedersen: Frøavl af Haveplanter. Albert Bayers Forlag 1918. 8vo 48 Sider.

Den lille Bog, som er udgivet af et Aarhus Frøhandler-Firma og forfattet af Almindelig dansk Gartnerforenings Konsulent, skal i første Linie være en Vejledning for de Jordbrugere, som avler Frø til Firmaet. Der gøres først Rede for, hvad der forstaas ved Handels- og Stam-Frø, og dernæst udredes, hvilke Forhold man maa tage Hensyn til under Frødyrkningen, nemlig Jordbundens Art, Krydsningsfaren og Sygdomme. Derefter gennemgaas de enkelte Plantearter, som der særlig kan være Tale om at avle Frø af og som det kan være af Betydning for Avlerne at vide Besked med. Under Rod-Persille angives, at denne Urt krydses med Hundepersille. Er dette mon noget, der er paavist ad Erfaringens Vej? Er det mon ikke snarere en en Gang fremsat Hypothese, der tilfældig senere er bleven fremsat som Faktum og bleven gentaget her og der uden at gendrives? W. O. Focke: Die Pflanzen Mischlinge nævner ikke denne Bastard og anfører i det hele overordentlig faa Skærmplante-Krydsninger. Bogens Anvisninger er ellers klare og korte, saa der er næppe nogen Tvivl om, at den vil kunne gøre Gavn blandt Frøavlere. Axel Lange.

Personalia.

Grønlund og Hustrus Legat er for 1918 tildelt Stud. mag. J. Clausen.

D. kgl. danske Videnskabernes Selskab har tildelt Afdelingsgeolog K. Jessen og cand pharm. J. Lind hver især den for det Classenske Legat i 1917 udsatte Pris (800 Kr.) for Besvarelsen af den udsatte Prisopgave »Vore Ukrudtplanters, særlig Agerukrudtets Indvandringshistorie etc.«

Mag. sc. C. Ferdinandsen forsvarede d. 8. Januar 1919 sin for den filosofiske Doktorgrad skrevne Afhandling: Undersøgelser over danske Ukrudtformationer paa Mineraljorder.

Professor Dr. W. Johannsen har i April 1919 efter Indbydelse holdt en Række Forelæsninger om Arvelighedsspørgsmaal ved Göteborg högskola. Kort efter holdt han efter Indbydelse en Række Forelæsninger i Akademiska Föreningen i Lund.

Mag. sc. Carsten Olsen er blevet ansat som Assistent ved Carlsberg-Laboratoriets kemiske Afdeling.

Dr. phil. C. Ferdinandsen er blevet udnævnt til Forsøgsleder ved Statens plantepatologiske Forsøg fra 1. April 1919.

Fru Dr. phil. Jenny Munthe, f. Hempel, er bleven ansat som Universitets-Stipendiat ved Kristiania Universitet i Botanik, specielt Plantefysiologi, fra 1. Juli 1919.

Dansk Botanisk Forenings Medlemmer
Juni 1919.

Æresmedlem:

Warming, Eug., Professor, Dr. phil. Bjerregaardsvej 5. Valby.

Korresponderende Medlemmer:

Bennett, Arthur. 143 High Street, Croydon. England.
Bonnier, G., professeur à la Sorbonne. Rue de l'Estrapade 15. Paris.
Carruthers, W. Central Hill, Norwood. London. S. E.
Dieck, Dr., Rittergutbesitzer. Zöschen. Merseburg.
Engler, A., Geheimerat, Professor, Dr. Botanischer Garten, Dahlem bei Berlin.
Farlow, W. G., Professor. North Eastham, Mass. U. S. A.
Fischer v. Waldheim, Professor, Direktør for den botan. Have. Petrograd.
Flahault, Ch., professeur. Montpellier.
Focke, W. O., Medizinalrath, Dr. med. Bremen.
Henriques, J. A., professeur, directeur du jardin botanique. Coimbra.
Hervier, J., Abbé. St. Etienne. Loire.
Keller, R., Professor, Dr. Winterthur. Schweiz.
Lagerheim, G., Prof., Dr. Stockholms Högskola. Stockholm.
Nathorst, A. G., Professor, Dr. Riksmuseet. Stockholm.
Nilsson, H. J., Professor, Dr. Svalöf. Sverige.
Norrlin, J. P., Professor, Dr., Helsingfors.
Nordstedt, O., Professor, Dr. Lund.
Olsson, P., f. d. Lector, Dr. Spegelvik pr. Arkelstorp. Sverige.
Rouy, G. Asnières. Seine. Frankrig.
Thiselton-Dyer, Ret. director of Kew-Gardens, near London.
De-Toni, G. B., professeur. Modena.
Trelease, W., professor. Urbana. Illinois. U. S. A.
Urban, J., Geheimerat, Professor, Dr. Astern Platz. Grosslichterfelde. Berlin W.
Wille, N., Professor, Dr. Kristiania.

Ordinære Medlemmer:

a. København.

Ahlefeldt-Laurvigen, C., Greve, Overretssagfører. Raadhusstræde 7. B.
Alstrup, Jens A., Callisensvej 14². Hellerup.
Andersen, A. Edmond, Adjunkt, Cand. mag. N. Frihavnsgade 14². Ø.

Andersen, Svend, Prokurist. Grenaagade 3. Ø.
Balslev, V., Adjunkt, Cand. theol. & mag. H. C. Ørstedsvej 27[1]. Fra Okt. 1919: Skt. Knudsvej 3[1]. V.
Bartholin, C. T., Mag. sc. Uraniavej 19. V.
Bartholin, Else, Frk., Cand. mag. Uraniavej 19. V.
Baumann, E., Frk. Strandgade 25. C.
Becker, G., Docent. Nørre Allé 21. N.
Bellander, Rud., N. Søgade 29[2]. K.
Bloch, Oscar, Professor, Dr. med. Ny Toldbodgade 57. K.
Boye Petersen, J., Cand. mag. Ved Linden 13[4]. C.
Boysen Jensen, P., Assistent, Dr. phil. Bot. Laboratorium, Gotersgade 140. K.
Brask, Axel H., Cand. mag. Vesterbrogade 192, St. V.
Breitung, A., Pater. St. Andreaskollegiet. Ordrup. Charlottenlund.
Brendstrup, A., Apotheker. Ø. Farimagsgade 6. Ø.
Buchwald, N. F., Stud. mag. Sølvgade 94[4]. K.
Børgesen, F., Bibliotekar, Dr. phil. Rosenvængets Hovedvej 19. Ø.
Christensen, C., Amanuensis, Mag. sc. Skånesgade 6. S.
Christensen, Emmily, Frk. Østerbrogade 5[3]. Ø.
Christensen, Harald, Laboratorieforstander. Henrik Steffensvej 4. V.
Christensen, Joh. P., Bankfuldmægtig. Lundevangsvej 7. Hellerup.
Claudi-Hansen, R. A., Viceinspektør. Nørrebrogade 31[1]. N.
Dahl, B. E., Stud. mag. Gl. Kongevej 132[3]. V.
Dahl, H., Fabrikant, Sveigaardsvej 7. Hellerup.
Didrichsen, A., Mag. sc. Bülowsvej 30. V.
Dorph-Petersen, K., Direktør for Dansk Frøkontrol. Bülowsvej 15. V.
Dreyer, B., Direktør. Holbergsgade 1. K.
Ellinger, Tage, Mag. sc., Mariendalsvej 24. F.
Feilberg, H. F., Skolebestyrer, Cand. theol. Holsteinsgade 21[2]. Ø.
Franck, C. W., Lærer. Kochsvej 31. V.
Gandrup, Johs., Kommunelærer. Baggesensgade 9[4]. N.
Georgsen, G., Havebrugskandidat, Ole Suhrsgade 2[3]. K.
Gram, J. Bille, Professor. Nørresøgade 17[4]. K.
Gram, K. J. A., Stud. mag. Frederik d. 5tes Vej 1. Ø.
Grøntved, J., Amanuensis, Mag. sc. Falkonerallé 31[4]. F.
Grüner, Johanne, Frk. Sortedams Dossering 23. N.
Hallar, Søren, Underbibliotekar, Cand. mag. Universitetsbiblioteket. K.
Hallas, E., Frk., Nørregade 51[2]. K.
Hansen, Ellen, Frk., Lærerinde. Gentoftegade 6. Gentofte.
Hansen, Evald, Stud. theol. Lemnosvej 9[2]. S.
Hartz, N., Dr. phil. Vimmelskaftet 45 K.
Hauch, L. A., Jægermester. Gl. Kongevej 161. V.
Helms, S., Frue. Gersonsvej 9. Hellerup.
Helper, A., Cand. jur. Vodroffs Plads 3[1]. V.
Henriksen, Kaj L., Amanuensis, Mag. sc. Under Elmene 3[1]. C.
Hesselbo, Aug., Assistent, Cand. pharm. Frederiksvej 2[2]. F.
Holm, F. E., Administrator. Howitzvej 49. F.
Høyer, Johanne, Frk. Rathsacksvej 3[1]. V.
Ingerslev, A., Læge. Østerbrogade 29[3]. Ø.

Irgens Møller, J. V., Havebrugskandidat. Vilvorde. Charlottenlund.
Jacobæus, A., Cand. theol. & mag. Dosseringen 69. Ø.
Jansen, O. F., Kontorchef. Tordenskjoldsgade 3³. K.
Jensen, C., Apoteker. Aaboulevard 18⁴. N.
Jensen, Hjalmar, Cand. mag., Østerbrogade 72³. Ø.
Jensen, Nilaus, Undergartner. Botanisk Have. K.
Jensen, Vald., Forstander. Vilvorde. Charlottenlund.
Jespersen, M., Frue. Agersøgade 7 St. Str.
Jessen, K., Afdelingsgeolog, Cand. mag. Thorvaldsensvej 10⁴. V.
Johannsen, W., Prof., Dr. Bot. Laboratorium, Gotersgade 140. K.
Juul, K., Assistent, Cand. pharm. Rørholmsgade 16². K.
Jørgensen, Alfred, Direktør. Frydendalsvej 30. V.
Jørgensen, Anna, Frk., Lærerinde. N. Frihavnsgade 11⁴. Ø.
Jørgensen, C. A., Stud. mag. Theophilus Hansensgade 2¹. V.
Jørgensen, Hakon, Cand. theol. & mag. Stockflethsvej 13. F.
Jørgensen, Sigfrid, Gartnermedhjælper. Botanisk Have. K.
Jørgensen, Valborg, Frk. Classensgade 39³. Ø.
Keiding, Johannes, Cand. pharm. Sdr. Boulevard 108⁴. B.
Koefoed, Einar, Mag. sc. Jernbanevej 2. Charlottenlund.
Krarup, Marie, Frk., Kommunelærerinde. Solvej 2. F.
Lange, Axel, Botanisk Gartner. Botanisk Have. K.
Larsen, Einar, Assistent, Mag. sc. Nyelandsvej 33¹. F.
Larsen, N. W., Grosserer. Rømersgade 9. K.
Larsen, Sophus, Overbibliotekar, Dr. phil. Vendersgade 29⁴. K.
Lassen, Jul., Professor, Dr. jur. Livjægergade 41³. Ø.
Lassen, Svend, Frøhandler. Nørrevoldgade 21. K.
Leisner, Einar, Fuldmægtig. Værnedamsvej 18. V.
Leverkhuusen, fhv. Godsinspektør. Grundtvigsvej 14 B. V.
Lund, M. M., Assistent. Nøjsomhedsvej 13. Ø.
Lund, Mogens, Stud. mag. Slagelsegade 7³. Ø.
Lund, Niels, Kommunelærer. Dr. Abildgaards Allé 15⁴. V.
Lundbye, C., Kontorchef i Justitsmin. Kastelsvej 23³. Ø.
Løfting, Chr., Fiskerikonsulent, Mag. sc. Lykkesholms Allé 3². V.
Madsen, Maria, Frk., Cand. pharm. Ø. Allé 25¹. Ø.
Mathiesen, F. J., Mag. sc., Cand. pharm. Østersøgade 10⁴. Ø.
Menck-Thygesen, Per, Stud. med. Værnedamsvej 18. V.
Müller, P. E., Kammerherre, Dr. phil. Vestervoldgade 109. B.
Mølholm Hansen, H., Stud. mag. Istedgade 142¹. B.
Møller, N. C., Cand. pharm., Stud. mag. Ørstedsvej 18¹. V.
Møller, Otto, Læge. St. Knudsvej 7. V.
Neubert, H., Gartner. Asminderødgade 18³. L.
Olsen, Carsten, Assistent, Mag. sc. Nørrebrogade 53 B². N.
Ortved, Sophie, Frk., Lærerinde. St. Hansgades Passage 1². N.
Ostenfeld, C. H., Professor, Dr. phil. Sortedams Dossering 63 A⁴. Ø.
Paulsen, Ove, Museumsinspektør, Dr. phil. Foraarsvej 28. Charlottenlund.
Petersen, Erik J., Stud. mag. Holsteinsgade 22. Ø.
Petersen, Henning E., Lektor, Dr. phil. Blytsvej 6 St. F.
Petersen, O. G., Professor, Dr. phil. Martensens Allé 3. V.
Piper, H. G. V., Assessor pharm. Hjorte Apoteket. Gothersgade 35. K.

Poulsen, V. A., Professor, Dr. phil. Rosenvængets Hovedvej 29. Ø.
Povlsen, Cecilie, Frk., Lærerinde. Øresundsgade 25 A^2. Ø.
Prytz, C. V., Professor. Skovbrynet. Hellerup.
Rasch, C., Professor, Overlæge, Dr. med. Amaliegade 13. K.
Rasmussen, Elisabeth, Assistent, Cand. pharm. Wiedeweltsgade 16 St. Ø.
Raunkiær, C., Professor. Botanisk Have. K.
Raunkiær, A. Seidelin, Frue. Botanisk Have. K.
Ravn, F. Kølpin, Professor, Dr. phil. Kochsvej 4^3. V.
Ravn, J. P. J., Museumsinspektør, Docent. Østervoldgade 7. K.
Ravnkilde, K., Frk., Vodroffslund 2 St. V.
Reyman, G. C., Assistent. Islands Brygge 3^4. B.
Rodskjer, Elna, Frk. Gotersgade 131^3. K.
Roed, Marie, Frk., Cand. mag. Nordborggade 6^4. Ø.
Rosenvinge, L. Kolderup, Professor, Dr. phil. Odensegade 11^4. Ø.
Rostrup, O., Mag. sc. Paludan Müllers Vej 5^3. V.
Rützou, S. M., Apoteker. Godthaabsvej 4^2. F.
Schmidt, Johs., Direktør, Dr. phil. Carlsberg Laboratorium. Valby.
Schurmann, Karen, Frk. Harsdorffsvej 7 B^4. V.
Schæffer, Aage, Cand. pharm. Kvæsthusgade 5^4. K.
Schäffer, Einar, Læge. Nørrebrogade 168^1. N.
Schäffer, Erik, Auditør. Dosseringen 29^2. N.
Spärck, R., Mag. sc. Strandboulevard 14. Charlottenlund.
Stamm, R. H., Docent, Mag. sc. Larslejstræde 9^3. K.
Statens Lærerhøjskole, Odensegade 14. Ø.
Steenberg, C. M., Mag. sc. Petersborgvej 6. K.
Tåning, Åge Vedel, Stud. mag. Regensen. K.
Thaysen, P., Apoteker. Østerbrogade 110. Ø.
Thomsen, W., Kommunelæge. Vesterbrogade 94. B.
Thoroddsen, Th., Professor, Dr. phil. Frederiksberg Allé 50. V.
Ulleriks, A., Overgartner. Segelckesvej 6^2. F.
Vahl, M., Dr. phil. Brandes' Allé 8. V.
Vibe-Kierulf, H., Forststuderende. Griffenfeldtsgade 35. N.
Warming, Sv., Tandlæge. Bredgade 4. K.
Weis, Fr., Professor, Dr. phil. Vodroffs Plads 2^2. V.
Wiinstedt, K., Operasanger. Paludan Müllersvej 5^4. V.
Winge, Øjvind, Assistent, Dr. phil. Carlsberg Laboratorium. Valby.
Winther, Ingrid, Frk., Faglærerinde. N. Frihavnsgade 63^2. Ø.

b. Udenfor København.

Andersen, Hans, fhv. Gaardejer. Niverød pr. Nivaa.
Andersen, Inger, Frk., Lærerinde. Stubbekøbing.
Baadsgaard, J., Lærer. Møllegade 6. Aarhus.
Bissen, H., Apoteker. Varde.
Christensen, Cathrine, Kommunelærerinde. Aaboulevard 129. Horsens.
Christensen, Cecilie, Frk., Gl. Sole pr. Hedensted.
Christiansen, Edvard, Forsøgsbestyrer. Spangsbjerg pr. Esbjerg.
Christiansen, J. Chr. E., Læge. Skelskør.
Christiansen, M. P., Lærer, Løjtnant, Lindgravsgaard, Karlslunde. Taastrup.
Clausen, J., Stud. mag. Tølløse.

Diedrichsen, M., Frk., Lærerinde. Kolding.
Dorph-Petersen, G., Gartner. Lerchenborg, Kalundborg.
Egestad, A., Cand. pharm. Brønderslev.
Fabricius, O., Forstkandidat. Nøddebo, Fredensborg.
Feilberg, A., Gartner. Tystofte Forsøgsstation pr. Tjæreby.
Feilberg, P., Etatsraad. Helsingør.
Ferdinand, J., Adjunkt. Herlufsholm, Næstved.
Ferdinandsen, C., Dr. phil. Statens plantepatologiske Forsøg. Lyngby.
Fjeldbo, R. M. J., Højskoleforstander. Kvissel.
Fogh, H., Adjunkt, Cand. mag. Gl. Hellebæksvej, Helsingør.
Fold, C., Havebrugskandidat. Hjallesevej 93, Odense.
Frandsen, H. N., Frøavlsleder. Øtoftegaard, Taastrup.
Friderichsen, K., Apoteker. Kjellerup.
Funder, Aage, Gammelmosegaard, Lyngby.
Galløe, O., Dr. phil. Buddingevej, Lyngby.
Gram, Ernst, Cand. mag. Statens plantepatologiske Forsøg. Lyngby.
Groothoff, A. V. H., Kammerherre. Sorø.
Gutzon-Petersen, Apoteker. Brønderslev.
Hagerup, O., Stud. mag. Ronæs, N. Aaby.
Hammer, Vald., Materialist. Odder.
Hansen, F., Statskonsulent. Askov pr. Vejen.
Hansen, K., Statskonsulent. Forsøgsstationen, Lyngby.
Hansen, O., Realskolelærer. Næstved.
Hansen-Møller, F. C. J., Førstelærer, Fuglebjerg.
Hartz, Jacob, Cand. pharm. Apoteket, Stubbekøbing.
Helms, Johs., Professor. Frederiksdalsvej 13, Lyngby.
Henningsen, V., Læge. Sønder Bjert pr. Kolding.
Henriksen, H. J., Lærer. Boring Skole pr. Rask Mølle.
Hofman-Bang, N. E., Hofjægermester. Hofmansgave pr. Otterup.
Holm, R., Landpostbud. Tommerup St., Fyen.
Hvid, P., Lærer. Holbæk.
Høeg, Eiler, Læge. Jægerspris.
Jensen, H., Lærer. Fjordgade 5, Randers.
Jensen, Magnus, Cand. mag. Helenesminde pr. Ejstrup.
Jensen, P., Redaktør. Tørring.
Jeppesen, J., Højskoleforstander. Staby pr. Ulfborg.
Jeppesen, J., Seminarielærer. Ranum pr. Løgstør.
Jühne, V., Cand. pharm. Svane Apoteket, Kolding.
Jørgensen, Aage Hojholt, Lærer. Norgesgade 31³, Esbjerg.
Jørgensen, K., Redaktør. Kolding.
Keld, E., Læge. Svendborg.
Kierulf-Petersen, S., Cand. pharm. Fyensgade 3, Fredericia.
Klenø, M. T., Telegrafbestyrer. Slagelse.
Knudsen, Hans, Lærer. Skovvejen 14, Hobro.
Knudsen, Margr., Frk., Lærerinde. »Ripensis«, Viborg.
Krumhardt, A., Cand. pharm. Præstø.
Kruuse, Chr., Adjunkt, Mag. sc. Hobrovej, Randers.
Lange, Jak. E., Forstander. Fyns Husmandsskole. Odense.
Larsen, Jørgen, Etatsraad, Godsejer. Gaardbogaard pr. Aalbæk.

Larsen, Mary, Frk., Kommunelærerinde. Kolding.
Larsen, Poul, Adjunkt. Nørrebrogade 30, Aarhus.
Lassen, Marie, Frk., Lærerinde. Sdr. Landevej 47, Kolding.
Lassen, Th., Kaptajn. Platanvej 5, Odense.
Lind, J., Cand. pharm. Stjernholmsgade 4^3, Horsens.
Lindhard, E., Forsøgsbestyrer. Tystofte pr. Tjæreby.
Lohse, K., Frøken. Finsens Allé, Odense.
Lorentzen, M., Mag. art. Stettemark, Holte.
Lund, P. J., Lærer. Kirkegaardsvej, Hjørring.
Lund, Viggo, Sukkerfabrikken, Maribo.
Læssøe-Engberg, V., Lærer. Tøxens Skole, Køge.
Mathiassen, M. J., Lærer. Mullerup pr. Slagelse.
Mentz, A., Dr. phil. Hedeselskabets Kontor, Viborg.
Michelsen, F., Cand. phil., Kommunelærer. Klostermarksvej, Aalborg.
Mouritz-Andersen, K., Lærer. St. Lyngby pr. Skævinge.
Müller, D., Stud. mag. Birkerød.
Møller Nielsen, O., Cand. pharm. Løve Apoteket, Odense.
Neumann, Georg W., Laboratorieforstander. Aalborg.
Nielsen, Rasmus, Realskolebestyrer. Tranekjær.
Nyeland, S., Direktør. Christiansø.
Nøkkentved, K., Lærer. Realskolen, Karise.
Olesen, A., Frue, Lærerinde. Struer.
Olesen, A., Sagfører. Nørre Sundby.
Olsen, Joh., Læge. Nykøbing F.
Oppermann, A., Professor. Møllevangen, Klampenborg.
Overgaard, N., Forsøgsassistent. Forsøgsstationen, Studsgaard.
Pedersen, K., Kommunelærer. St. Torv, Viborg.
Pedersen, P. M., Lærer. Vallø Højskole, Vallø.
Petersen, Peter A. J., Lærer. Korshavn Skole, Avernakø, Faaborg.
Petersen, P., Lærer. Tanderup pr. Bonderup.
Petersen, Severin, fhv. Lærer. Kongebro, Sorø.
Pontoppidan, C. G., Læge. Skibby.
Porsild, M. P., Mag. sc., Stationsleder. Godhavn, Disko, Grønland.
Poulsen, H. F., Præst. Dalum pr. Fruens Bøge.
Quist, Cand. pharm., Laboratorieforstander. Aarhus.
Reimers, Dr., Apoteker. Aarhus.
Rugh, Aa., Fuldmægtig. Jægerspris.
Saunte, Ludvig, Lærer. Maribo.
Schmidt, V., fhv. Lærer. Vraa St., Vendsyssel.
Schäffer, Kay, Overlæge. Faksinge Sanatorium, Præstø.
Sørensen, Lars, Cand. mag. Slotsgade 31^2, Horsens.
Sørensen, N., Adjunkt, Cand, mag., St. Knudsvej 2, Svendborg.
Teglbjærg, Rasm., Lærer. Vejenbrød Skole pr. Hørsholm.
Thanning, G., Præst. Hobro.
Thomsen, N. Aabling, Apoteker. Køge.
Tromholt, Sophus, Cand. pharm. Helsingør.
Weile, J. A., Lærer. Lyngby.
Wesenberg-Lund, C., Dr. phil. Slotsgade, Hillerød.

c. Island.

Jonsson, Helgi, Dr. phil. Reykjavik.
Stefánsson, S., Skolebestyrer, Mödruvellir pr. Akureyri.

d. Udlandet.

Ahlfvengren, F., Lektor, dr. St. Badstugatan 70, Stockholm.
Arrhenius, Axel, Rektor. Nässundet, Värmland. Sverige.
Bay, J. Chr., librarian. The John Crerar library, Chicago, Ill., U. S. A.
Christensen, R., fhv. botanisk Gartner. Klostergatan 5, Lund.
Danielsson, Sekreterare vid kungl. järnvägstyrelsen. Stockholm.
Du Rietz, G. Einar, fil. lic. Växtbiologiska institutionen, Upsala.
Elfving, F., Professor, Dr. Botaniska institutionen. Helsingfors.
Häyrén, Ernst, fil. dr. Broholmsgatan 4 F., Helsingfors.
Holmboe, J., Professor, Dr. Bergens Museum, Bergen.
Kiær, Hans C., Fabriksejer. Kragerø ved Frederiksstad. Norge.
Klercker, John af, Dr. phil. Skanør, Sverige.
Laue, Max, Ober-Bibliotekar, Dr. Dorotheenstrasse 97. Berlin NW 7.
Lloyd, C. G. 309 West Court street, Cincinnati, O. U. S. A.
Lohmander, Hans, fil. stud. Magnus Stenbocksgatan 4, Lund. Sverige.
Lund, A., f. d. Läroverksadjunkt, fil. dr. Västervik. Sverige.
Metzger, C., Prof., Dr. Gartenstrasse 16, Sonnenberg. Wiesbaden.
Munthe, Jenny, Frue, Stipendiat, Dr. phil. Neuberggaten 14. Kristiania.
Möller, Hj., Lektor, dr. Vetenskapsakademien, Stockholm.
Neuman, L. M., Rektor. Ystad. Sverige.
Nordlind, V., Amanuens, Vetenskapsakademien, Stockholm.
Palmgren, Alvar, Docent. Andrégatan 19, Helsingfors.
Pedersen, Herm., Cand. pharm. Suckerfabriek, Soemberdadi, Halte Kras S. S. 92, Java.
Pleijel, C., Apotekare. Alfvesta. Sverige.
Rosenberg, O., Professor, Dr. Stockholms Högskola. Stockholm.
Schotte, Gunnar, Professor. Statens Skogsförsöksanstalt, Stockholm.
Samuelsson, G., Docent, Dr. phil. Upsala.
Shrubbs, Arthur S. Botany school, Cambridge, England.
Simmons, H. G., Professor, Dr. Ultuna. Sverige.
Skottsberg, C., Dr. phil. Botaniska trädgården, Göteborg.
Smith, Harry, fil. lic. Villa Tusculum, Jönköping.
Sundberg, C. F., f. d. Öfverdirektör. Drottningg. 95 D. Stockholm.
Svedelius, N., Professor, Dr. Botaniska institutionen, Upsala. Sverige.
Svenson, Sten, Rådman. Falkenberg. Sverige.
Thedenius, C. G. H., Apotekare. Olof Wijksgatan 3, Göteborg. Sverige.
Ulriksen, Gartner. Lönnstorp, Kallstorp. Sverige.
Vuijck, L., Dr. Wageningen. Holland.
Went, F. A. F. C., Professor, Dr. Hortus botanicus. Utrecht, Holland.

Register over de udførligere omtalte Plantearter.

* betegner, at Arten er afbildet.

Dansk Botanisk Forening.

Adresse: **Botanisk Museum, Gothersgade 130, København K.**

Indmeldelse, saavel af Danske som af Udlændinge, finder Sted ved Henvendelse til Bestyrelsen (ovenstaaende Adr.). Det aarlige Medlemsbidrag er 6 Kr. for Medlemmer i København med Forstæder og i Udlandet, 5 Kr. for indenlandske Medlemmer udenfor København. Indmeldelsen gælder for Kalenderaaret. Fra 1. Januar 1920 er Kontingentet forhøjet til henholdsvis 10 og 8 Kr.

Foreningens Publikationer.

Foreningen udgiver fra 1913 to Tidsskrifter:

1. **Botanisk Tidsskrift**, der indeholder Meddelelser om Foreningens Virksomhed, mindre Meddelelser, især om Danmarks Plantevækst, samt originale Afhandlinger af mere almindelig eller speciel dansk Interesse. Det tilstilles alle ordinære Medlemmer.

2. **Dansk Botanisk Arkiv**, der optager Afhandlinger af mere speciel Art. Det tilstilles Medlemmerne mod et Tillægskontingent af 4 Kr. (fra 1. Jan. 1920: 6 Kr.) aarlig og sælges enkeltvis i Boghandelen til højere Pris. Der er hidtil udgivet:

Nr. 1. E. Østrup: Diatomaceæ ex insulis danicis Indiæ occidentalis imprimis a F. Børgesen lectæ (Cum tab. I.) 1913. Pris 1 Kr. 35 Øre.

Nr. 2. M. Vahl: The growth-forms of some plant formations of Swedish Lapland. 1913. Pris 50 Øre.

Nr. 3. O. Galløe: Forberedende Undersøgelser til en almindelig Likénøkologi. 1913. Pris 3 Kr.

Nr. 4. F. Børgesen: The marine Algæ of the Danish West Indies. Part I. Chlorophyceæ. 1913. Pris 4 Kr.

Nr. 5. Jacob E. Lange: Studies in the Agarics of Denmark. Part I. General Introduction. The Genus Mycena. (2 Tavler). 1914. Pris 3 Kr.

Bd. 2, Nr. 1. C. Ferdinansen and Ø. Winge: Studies in the Genus Entorrhiza C. Weber. 1914. Pris 50 Øre.

Bd. 2, Nr. 2. F. Børgesen: The Marine Algæ of the Danish West Indies. Part II. Phæophyceæ. 1914. Pris 2 Kr. 25 Øre.

Bd. 2, Nr. 3. Jacob E. Lange: Studies in the Agarics of Danmark Part II. Amanita. Lepiota. Coprinus. (2 Tavler). 1915. Pris 3 Kr.

Bd. 2, Nr. 4. C. H. Ostenfeld: A List of Phytoplankton from the Boeton Strait, Celebes. 1915. Pris 75 Øre.

Bd. 1, Nr. 6. Henning E. Petersen: Indledende Studier over Polymorphien hos Anthriscus silvestris (L.) Hoffm. (18 Tavler). Résumé: Etudes introductives sur la polymorphie d'Anthriscus silvestris (L.) 1915. Pris 5 Kr.

Bd. 3, Nr. 1 a. F. Børgesen: The Marine Algæ of the Danish West Indies. Part III. Rhodophyceæ (1). 1916. Pris 3 Kr.

Bd. 3, Nr. 1 b. F. Børgesen: The Marine Algæ of the Danish West Indies. Part III. Rhodophyceæ (2.) 1916. Pris 2 Kr. 50 Øre.

Bd. 2, Nr. 5. O. Rostrup: Bidrag til Danmarks Svampeflora I. (3 Tavler.) Résumé: Contributions to the Fungus-flora of Denmark I. 1916. Pris 3 Kr.

Bd. 2, Nr. 6. C. H. Ostenfeld: Contributions to West Australian Botany. Part I. Introduction. The Sea-grasses of West Australia. 1916. Pris 1 Kr. 50 Øre.

Bd. 2, Nr. 7. Jacob E. Lange: Studies in the Agarics of Denmark. Part III. Pluteus. Collybia. Inocybe. 1917. Pris 2 Kr. 50 Øre.

Bd. 3, Nr. 1 c. F. Børgesen: The Marine Algæ of the Danish West Indies. Part III. Rhodophyceæ (3). 1917. Pris 3 Kr. 50 Øre.

Bd. 2, Nr. 8. C. H. Ostenfeld: Contributions to West Australian Botany, Part II. Stray Notes from the trop. West Australia. Revision of the West Austr. spec. of Triglochin, Crassula (Tillæa) and Frankenia. Ove Paulsen: Chenopodiaceæ from West Australia. Pl. I—VII. 1918. Pris 4 Kr.

Bd. 2, Nr. 9. F. Børgesen and C. Raunkiær: Mosses and Lichens collected in the former Danish West Indies. 1918. Pris 75 Øre.

Bd. 3, Nr. 1 d. F. Børgesen: The Marine Algæ of the Danish West Indies. Part III. Rhodophyceæ (4.) 1918. 3 Kr.

INDHOLD

Redaktion: L. Kolderup Rosenvinge.
Færdigt fra Trykkeriet d. 23. Juni 1919.

Til Medlemmerne af Dansk Botanisk Forening.
Bopælsforandringer bedes anmeldte skriftlig til Bestyrelsen.

Hefter af Botanisk Tidsskrift, som ved en eller anden Fejl ikke er komne Medlemmer i Hænde, kan faas gratis tilsendt, naar Medlemmet senest 14 Dage (for Amerikas Vedkommende 6 Uger) efter det næste Heftes Udsendelse gør Anmeldelse derom til Bestyrelsen.